

RESPUBLİKA

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSIYA HEYƏTİ

28 FEVRAL 2014-cü il CÜMƏ №044 (4917) GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSIAL-İQTİSADİ QƏZET WWW.RESPUBLICA-NEWS.AZ

Dominikan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab Danilo Medinaya

Hörmətli cənab Prezident, Dominikan Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik günü münasibətilə Sizi və xalqınızı ürəkdən təbrik edirəm. Ümidvaram ki, Azərbaycan Respublikası ilə Dominikan Respublikası arasında münasibətlər dostluq və əməkdaşlıq məcrasında inkişaf edəcəkdir.

Sizə ən xoş arzularımı yetirir, dost xalqınıza sülh və rifah diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı, 24 fevral 2014-cü il.

Z.M.Hüseynovun "Bakı Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Zaur Mir Tofiq oğlu Hüseynov "Bakı Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri təyin edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 27 fevral 2014-cü il.

"Bakı Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Bakı Metropoliteninin və "Azərtunelmetrotrikinti" Səhmdar Cəmiyyətinin yenidən təşkilatı yolu ilə səhmləri dövlətə məxsus "Bakı Metropoliteni" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra - Cəmiyyət) yaradılsın.

2. Cəmiyyət Bakı Metropoliteni və "Azərtunelmetrotrikinti" Səhmdar Cəmiyyətinin hüquqi varisidir və onların bütün hüquq və öhdəlikləri, habelə əmlakı Cəmiyyətə keçmişdir.

3. Cəmiyyətdə səhmdarların ümumi yığıncağının səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi aşağıdakı dövlət orqanlarına həvalə edilmişdir:

3.1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə:

3.1.1. Cəmiyyətin Nizamnaməsinin və strukturunun təsdiqi, nizamnamə kapitalının miqdarının müəyyən edilməsi;

3.1.2. Cəmiyyətin inkişaf istiqamətlərinin müəyyən edilməsi;

3.1.3. Cəmiyyətin törəmə müəssisələrinin, habelə idarə, filial və nümayəndəliklərinin rəhbərliyinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsinə razılıq verilməsi;

3.1.4. Cəmiyyətin illik hesabatlarının, mühasibat balanslarının, mənfəət və zərər hesablarının təsdiqi, mənfəətinin və zərərinin bölüşdürülməsi;

3.1.5. Cəmiyyətin xalis aktivlərinin dəyərinin yirmiyə beş faizindən artıq məbləğdə olan əqdin (xüsusi əhəmiyyətli əqdin) bağlanmasına razılıq verilməsi;

3.1.6. bu Sərəncamda qeyd edilənlər istisna olmaqla, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə ümumi yığıncağın səlahiyyətlərinə aid edilmiş digər məsələlərin həll edilməsi.

3.2. Azərbaycan Respublikasının Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə:

3.2.1. Cəmiyyətin törəmə müəssisələrinin, habelə idarə, filial və nümayəndəliklərinin yaradılmasına, yenidən təşkilinə və ya ləğvinə razılıq verilməsi;

"Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası regionlarının inkişafı ölkədə uğurla həyata keçirilən davamlı sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsidir. Regionların inkişafı sahəsində qəbul edilmiş və uğurla həyata keçirilmiş dövlət proqramlarında, habelə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair əlavə tədbirlərlə bağlı sərəncamlarda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası ölkədə qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafına, regionlarda kommunal xidmətlərin və sosial infrastruktur təminatının keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, sahibkarlıq mühitinin daha da yaxşılaşdırılmasına, investisiya qoyuluşunun artmasına, yeni müəssisələrin və iş yerlərinin açılmasına, nəticədə əhalinin məşğulluğunun artırılmasına və yoxsulluq səviyyəsinin azaldılmasına təkan vermişdir.

Dövlət proqramlarının icra olunduğu 10 il ərzində ümumi daxili məhsul 3,2 dəfə, o cümlədən qeyri-neft sektoru 2,6 dəfə, sənaye 2,7 dəfə, kənd təsərrüfatı 1,5 dəfə, investisiyalar 6,5 dəfə, əhalinin gəlirləri 6,5 dəfə, orta aylıq əməkhaqqı 5,5 dəfə artmışdır.

Bu müddətdə həyata keçirilmiş məqsəd-

yönlü tədbirlər nəticəsində ölkədə 900 mini daimi olmaqla 1,2 milyondan çox yeni iş yeri, 55,6 min müəssisə yaradılmış, işsizlik 5 faizə, yoxsulluq səviyyəsi isə 5,3 faizə enmişdir. Dövlət proqramları çərçivəsində görülmüş genişmiqyaslı işlər regionların qarşdakı illərdə də inkişafı üçün möhkəm zəmin yaratmışdır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq, ölkədə növbəti illərdə iqtisadiyyatın diversifikasiyasının, qeyri-neft sektorunun və regionların inkişafının davamlılığını təmin edilməsi, infrastrukturun və sosial xidmətlərin daha da yaxşılaşdırılması məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. aidiyyəti mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə Dövlət Proqramının icrasını təmin edən zəruri tədbirlər görsün;

2.2. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə birlikdə hər il üçün Dövlət Investisiya Proqramı tərtib edilərək Dövlət Proqramında illər üzrə nəzərdə tutulan tədbirlərin icrasını təmin etsin;

2.3. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi ilə birlikdə Dövlət Proqramının maliyyələşdirilməsinə investisiyaların cəlb edilməsi məqsədi ilə beynəlxalq maliyyə institutları, xarici ölkələrin müvafiq qurumları və iş adamları ilə danışıqlar aparsın;

2.4. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsini əlaqələndirsin və onun icrasının gedişi barədə illə bir dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 27 fevral 2014-cü il.

Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun növbəti iclası olmuşdur

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Fərhad Abdullayevin sədrliyi ilə Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun xüsusi konstitusiyaya icraatı üzrə növbəti açıq məhkəmə iclası keçirilmişdir.

İclasda L.Axundovanın şikayəti üzrə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 2013-cü il 31 iyul tarixli qərarının Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına uyğunluğunun yoxlanılmasına dair konstitusiyaya işinə baxılmışdır.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu iş üzrə hakim S.Həsənovanın məruzəsini, ərişəçinin və cavabverən orqanın nümayəndələrinin çıxışlarını dinləyib, işin materiallarını araşdırıb müzakirə edərək qərar qəbul etmişdir.

Qərarla deyilir ki, Ramin Axundovun Leyla Axundovaya qarşı nikahın etibarsız sayılması tələbinə dair mülki iş üzrə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 2013-cü il 31 iyul tarixli qərarı Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 34-cü maddəsinin I və II hissələrinə, 60-cü maddəsinin I hissəsinə, Azərbaycan Respublikası Ailə Məcəlləsinin 26.1.4-cü maddəsinə, Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin 416-cı, 417.1.4-cü və 417.2-cü maddələrinin tələblərinə uyğun olmadığından qüvvədən düşmüş hesab edilsin. İş bu Qərara uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının mülki prosessual qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada və müddətdə yenidən baxılsın.

Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir, qətidir, heç bir orqan və ya şəxs tərəfindən ləğv edilə, dəyişdirilə, yaxud rəsmi təfsir oluna bilməz.

Azərbaycanın BMT yanında daimi nümayəndəsi Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar qurumun baş katibinə məktub göndərmişdir

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Azərbaycan Respublikasının BMT yanında daimi nümayəndəsi, səfir Aqşin Mehdiyev Xocalı soyqırımı ilə bağlı reallıqların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə qurumun baş katibi Pan Gi Muna məktub göndərmişdir.

Daimi nümayəndəlikdən bildirmişlər ki, məktubda 1992-ci ildə Xocalıda baş vermiş qanlı hadisələr barədə ətraflı məlumat verilmiş, dünya ictimaiyyətinin, beynəlxalq təşkilatların, media qurumlarının, habelə şahidlərin faciyyə verdiyi qiymət öz əksini tapmışdır. Həmin cinayətlərin ermənilər tərəfindən həyata keçirildiyi və bu gündə də günahkar şəxslərin cəza alınmadığı barədə baş katibin diqqətinə çatdırılmışdır.

Fevral 25-də Xocalı faciəsi ilə bağlı eyni məzmununda hazırlanmış mətbuat məlumatı BMT-yə üzv dövlətlərin ünvanlarına göndərmişdir.

Fevralın 26-da isə Xocalı soyqırımının 22-ci ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan Nyu-York Assosiasiyası, Amerika-Azərbaycan Qadınlar Assosiasiyası, Türkiyə-Amerika Assosiasiyası və Türk-Amerikan Assosiasiyaları Federasiyası ilə birlikdə iki etiraz aksiyası təşkil olunmuşdur.

Bu təşkilatların nümayəndələri Ermənistanın BMT yanında daimi nümayəndəliyi qarşısında toplaşaraq Ermənistanın işğalçı ölkə olduğunu əks etdirən transparantları ətrafda yığılmış əcnəbilərə nümayiş etdirmiş, Xocalıda törədilmiş faciə barədə insanlara məlumat vermişlər.

Daha sonra həmin təşkilatların nümayəndələri etiraz aksiyasını əvvəlcədən şəhər meriyasından alınmış icazə əsasında BMT-nin mənzil-qəragahı qarşısında davam etdirmişlər.

Tədbirə Nyu-Yorkda təhsil alan azərbaycanlı və türk tələbələr də iştirak etmişlər.

ABŞ Konqresinin üzvləri Stiv Kohen və Virciniya Foks Xocalı faciəsi ilə bağlı bəyanatla çıxış etmişlər

Vaşinqton, 27 fevral (AzərTAc). ABŞ konqresmenləri Stiv Kohen və Virciniya Foks Konqresdə Xocalı faciəsinin 22-ci ildönümü ilə əlaqədar bəyanatla çıxış etmişlər.

Konqresdəki Azərbaycan üzrə işçi Qrupun həmsədrlərindən olan Stiv

Kohen bəyanatında Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Xocalı şəhərində törədilmiş faciə barədə məlumat vermiş və Dağlıq Qarabağın hazırda işğal altında olduğunu bəyan etmişdir. S.Kohen Azərbaycanın dünyanın önəmli bir regionunda ABŞ-in güclü mütəfəqı olduğunu söyləmiş və rəsmi Vaşinqtonun Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişesinin həllində fəal iştirakının vacibliyini vurğulamışdır.

Azərbaycan üzrə işçi Qrupun digər üzvü Virciniya Foks bəyanatında Xocalı faciəsinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişesinin ən ağırlı gününü olduğunu və ABŞ xalqının bu hadisəni yad etməsinin önəmini vurğulamışdır.

Regionların inkişafında sahibkarlığın önəmi

Ötən 10 ildə ümumi daxili məhsulda özəl sektorun xüsusi çəkisi 80 faizi ötmüşdür

Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı iqtisadi siyasətin prioritet istiqamətlərindən biridir. Ölkəmizdə sahibkarlıq fəaliyyətinin daha da genişləndirilməsi, özəl sektora dövlət dəstəyinin artırılması, sahibkarların hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində işlər uğurla davam etdirilir. Övvəlki illərdə olduğu kimi 2013-cü ildə də sahibkarlığın maliyyə təminatı yaxşılaşmış, güzəştli kreditlərin həcmi artmışdır. İqtisadiyyatın müxtəlif sahələri üzrə 4468 sahibkara 275 milyon manat güzəştli kredit verilmişdir ki, bunun da 150 milyon manatını dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsait təşkil edir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin sahibkarlığın inkişafına verdiyi önəm və ölkəmizdə, o cümlədən regionlarda bu sahədə həyata keçirilən iqtisadi siyasət: biznes və investisiya mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, stimullaşdırıcı şərtlərin və vergi güzəştlərinin tətbiqi sahibkarlığa dövlət dəstəyinin genişləndirilməsi regionların inkişafına böyük töhfələr verir.

Nazirlər Kabinetinin 2013-cü ilin sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və 2014-cü ildə qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında nitqində dövlət başçısı İlham Əliyev sahibkarlara dəstəyini davam etdiriləcəyini vurğulayıb: "Burada rəqəmlər səsləndi ki, keçən il sahibkarlara güzəştli şərtlərlə 275 milyon manat kredit verilmişdir. Bu, həm də iqtisadiyyatımızın real sektoruna qoyulan əlavə sərmayədir. Çünki bu kreditlərin ancaq iqtisadiyyatın real sektoruna verilməsi nəzərdə tutulur. Eyni zamanda, bu, yerli sahibkarlığın inkişafı üçün də böyük dəstəkdir. Çünki həm bu pul vəsaitidir, eyni zamanda, İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi tərəfindən tərtib edilən tövsiyə proqramları da vardır ki, sahibkarlar onlardan da səmərəli şəkildə istifadə edirlər. Ancaq gəlirli sahələrə, gəlir gətirə biləcək layihələrə vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulur. Məhz bunun nəticəsidir ki, verilən bütün kreditlər, demək olar, vaxtında qaytarılır. Bu gün Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun portfelində qaytarılmış kreditlər də önəmli bir hissə təşkil edir. Bu il biz Üçüncü Regional İnkişaf Proqramını qəbul edəcəyik. Keçən il ikinci proqram icra edilmişdir. Artıq onun icrasına başa çatmışdır. Bu iki

proqramın icrası, onların qəbul edilməsi, deyə bilərəm ki, bölgələrdə ciddi dönüşün yaranmasına səbəb olmuşdur. Biz bunu həm statistik göstəricilərdə, həm də həyatda əyani görürük. Bölgələr canlandı, abadlaşdı, müasir infrastruktur yaradıldı. O cümlədən sosial infrastruktur obyektlərinin tikintisi

geniş vəsət almışdır".

Məlumat üçün bildirək ki, 2013-cü ildə iqtisadiyyata rekord səviyyədə sərmayə qoyulmuşdur. Dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu da ən yüksək səviyyəyə çatmış, 7 milyard manat səviyyəsində vəsait yönəldilmişdir. Həmin vəsaitdən sosial-mədəni və məişət təyinatlı obyektlərin (elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, idman və s.) tikintisi və yenidən qurulması üçün 2 milyard 37 milyon manat, enerji, su və qaz təchizatı, nəqliyyat, kommunal, meliorasiya və digər infrastrukturun tikintisi və yenidən qu-

ruması üçün 3 milyard 743 milyon manat, Naxçıvan Muxtar Respublikasında həyata keçirilən investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsi üçün 262 milyon manat, digər layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün isə 873 milyon manat vəsait sərf edilmişdir.

(davamı 3-cü səhifədə)

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondunun məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı proqramının təqdimatı

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Xəbər verdiyimiz kimi, Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə Fondun məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı proqramının təqdimatı olmuşdur.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva tədbirdə çıxış etmişdir.

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın çıxışı

- Bu gün biz Azərbaycanda məktəbəqədər təhsil müəssisələrində mövcud vəziyyəti müzakirə edəcəyik. Ümidvaram ki, iclasımız səmərəli keçəcək və bu sahədə olan problemlərin həllinə müsbət təsir göstərəcəkdir.

Son illər ölkəmizdə baş verən sürətli iqtisadi yüksəliş həyatımızın bütün sahələrində özünü büruzə verir. Təhsil Azərbaycanın gələcəyi üçün strateji əhəmiyyət daşıyan bir sahədir. Təbii ki, bu sahəyə göstərilən diqqət idən-ile artır və artmalıdır. Dövlət qurumları tərəfindən atılan addımlar, təhsil sahəsinə ayrılan büdcə vəsaitlərinin bir neçə dəfə artırılması, respublika üzrə məktəb tikintisi və məktəblərin əsaslı təmiri, ən müasir avadanlıqla təmin olunması, hər bir məktəbdə kompüter sinfinin yaradılması bunun sübutudur.

Son on il ərzində Azərbaycanda 2700 yeni məktəb binası inşa olunub və yaxud əsaslı təmir edilmişdir. Görülən işlər nəticəsində respublika üzrə bir milyondan çox şagirdin təhsil alma şəraiti yaxşılaşmışdır. Ümumiyyətlə, orta məktəb təhsilinin maddi-texniki səviyyəsi müasir tələblərə cavab verir.

Bildiyiniz kimi, 2005-ci ildə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən "Yeni Azərbaycan yeni məktəb" layihəsinə start verildi və bu layihə çox uğurla icra olundu. Biz o zaman orta məktəblərdə olan problemləri cəmiyyətimizin diqqətinə çatdırdıq və qısa bir zamanda vətəndaş cəmiyyətinin müxtəlif strukturları, özəl sektor, iş adamları bu proqramı dəstəkləməyə başladılar.

Bu gün ölkəmizdə sahibkarlıq çox sürətlə inkişaf edir. Dövlət biznes strukturlarına həm siyasi, həm maliyyə dəstəyi göstərir. Azərbaycan şirkətləri böyük infrastruktur layihələrinin icrasına cəlb olunur. Son on il ərzində dövlət tərəfindən sahibkarlara bir milyard manatdan çox güzəştli şərtlərlə kreditlər verilib. Növbəti beş ildə güzəştli şərtlərlə bir milyard yarım manatdakı kredit verilməsi gözlənilir. Belə olan halda, əlbəttə, biznes strukturlarının sosial məsuliyyəti artmalıdır.

Mən hesab edirəm ki, ölkəmizdə hər bir iş adamı mövcud sosial problemlərin həllində iştirak etməyə çalışmalıdır. Məktəb tikintisində bu müsbət meyillər özünü çox açıq göstərdi və biznes strukturları ilə, özəl sektorla Heydər Əliyev Fondunun birgə səyləri nəticəsində qısa bir zamanda Azərbaycanda 412 yeni məktəb binası inşa olundu. Hər bir yeni məktəbdə idman meydançası yaradıldı, kompüter sinifləri açıldı, üzğüzlük hovuzu da tikildi. Hər bir belə məktəb ən müasir avadanlıqla, müxtəlif dərslərlə və ədəbiyyatla təmin edildi.

Azərbaycan dövləti öz növbəsində məktəb tikintisinə dəstəklədi və beləliklə qeyd etdiyim kimi, son 10 ildə Azərbaycanda 2 min 700 yeni məktəb binası tikildi və ya təmir olundu. Yararsız vəziyyətdə olan bütün məktəblər üçüncü regional inkişaf proqramı çərçivəsində təmir ediləcəkdir. Artıq ölkəmizdə köhnə, təmirsiz, təhsil almaq üçün normal şəraiti olmayan məktəb qalmayıcaqdır.

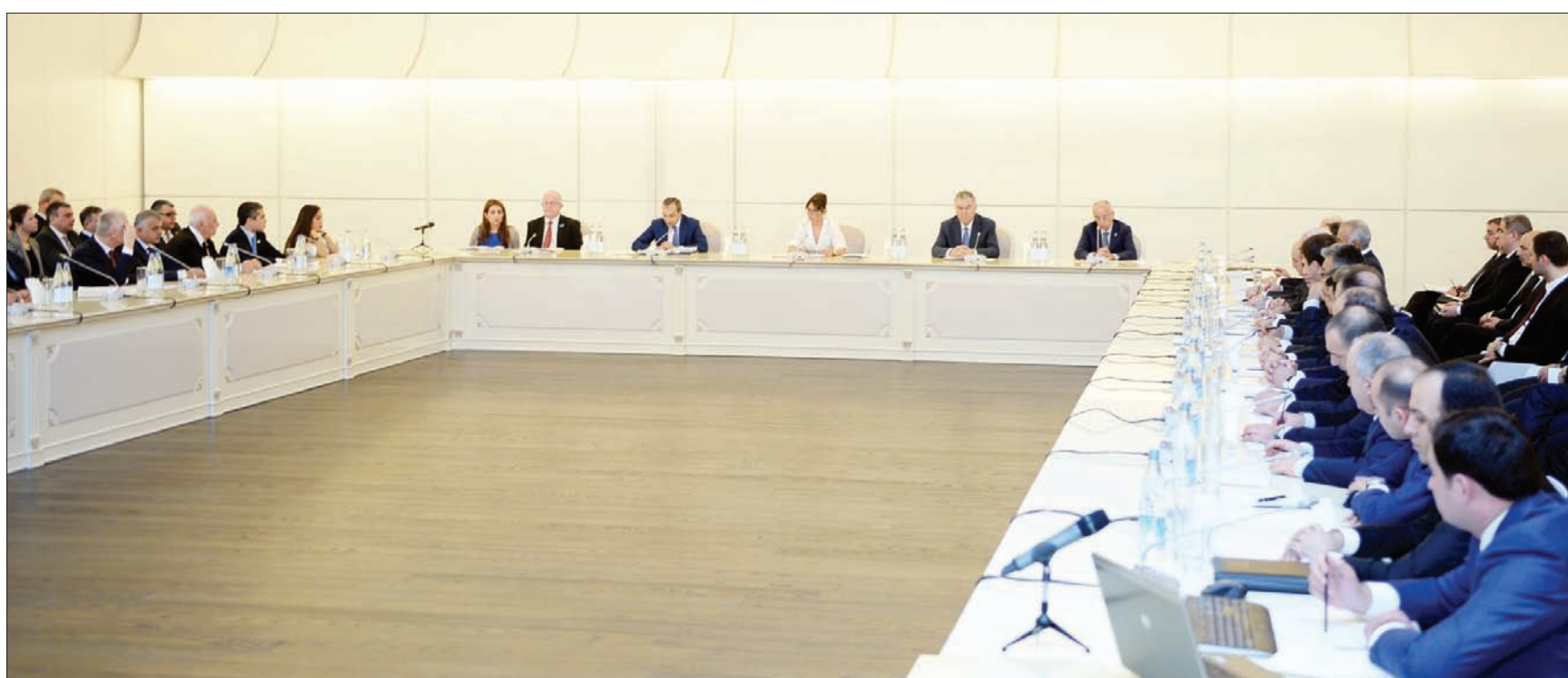
O vaxt Heydər Əliyev Fondu "Uşaq evləri və internat məktəblərinə dəstək" layihəsinə start verdi. Bu layihə çərçivəsində ölkəmizdə 32 uşaq evi və internat məktəbi ən müasir standartlara uyğun olaraq təmir edildi. Biz bu layihənin də icrasında ölkəmizdəki özəl sektor ilə çox gözəl işbirliyi yaratmışdıq.

Heydər Əliyev Fondu bu gün öz təcrübəsinə əsaslanaraq yeni böyük bir layihəyə - Azərbaycanda məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı proqramına start verir. Bu gün bu sahəyə diqqətimiz artmalıdır. Ölkəmizdə uşaq bağçalarının tikintisinə çox böyük ehtiyac vardır. Uşaqlar, demək olar ki, günün yarısını bağçada keçirirlər. Bu təhsil ocaqlarında olan şərait, orada uşaqların aldığı təhsil təbii ki, günün yarısını bağçada keçirirlər. Bu təhsil ocaqlarında olan şərait, orada uşaqların aldığı təhsil təbii ki, günün yarısını bağçada keçirirlər.

Beləliklə, bu gün məktəbəqədər təhsil ocaqlarının inkişafı ilə bağlı böyük layihəyə start verilir. Ümidvaram ki, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən icra edilən digər layihələr kimi, bu layihə də uğurlu olacaq, ölkəmizdə sosial problemlərin həllinə öz köməyini göstərəcəkdir.

Sonra Fondun apardığı monitoringin nəticələri təqdim olundu. Təqdimatda Bakı şəhəri üzrə məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin haqqında geniş məlumat verildi. Bildirildi ki, Heydər Əliyev Fondunun prezidentinin tapşırığına əsasən Bakı şəhəri üzrə mövcud məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin vəziyyəti və bu sahədə olan tələbatın öyrənilməsi məqsədilə Fondada işçi qrupu yaradılmışdır. İşçi qrupu tərəfindən Bakı şəhərində yerləşən məktəbəqədər təhsil müəssisələrində monitoring aparılmışdır. Monitoring zamanı müəssisələrə fərdi baxış keçirilmiş, zəruri məlumatlar toplanmış və fotoşəkillər çəkilmişdir. Həmçinin Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyəti, Bakı şəhərinin rayon icra hakimiyyətləri, Təhsil Nazirliyi, Dövlət Statistika Komitəsi, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsindən əldə olunmuş məlumatlardan istifadə edilərək təhlil aparılmış, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin yerləşmə xəritəsi və elektron məlumat bazası hazırlanmışdır.

Sonra elektron xəritə əsasında hazırlanmış məlumat bazası təqdim edilmişdir. Bildirilmişdir ki, monitoring zamanı Bakı şəhərində 411 məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin olduğu

olan bütün bağçalarda təmir işləri aparılmalıdır.

Artan tələbatı ödəmək üçün yeni bağçalar tikilməlidir. Yeni bağçalar mövcud bağçaların ərazilərində tikilməlidir. Məndə olan məlumata görə, bağçaların bir çoxu böyük ərazidə yerləşir və geniş tikinti üçün imkanlar vardır. Eyni zamanda, yeni torpaq sahələri ayrılmalıdır ki, təzə bağçalar tikilsin. Təmirə bağlı, dediyim kimi, bu bağçaların əksəriyyəti keçən əsrin təxminən 30-40-50-ci illərində inşa olunmuşdur. Bəzi hallarda təmirin əvəzinə yeni bağçanın tikintisi daha səmərəlidir. Heydər Əliyev Fondu artıq bir neçə ildir bağça problemi ilə məşğul olur. Bu illər ərzində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən ölkəmizdə 20 yeni uşaq bağçası inşa edilmişdir. Bəzi hallarda tez-tez üzləşirik. Bəzi hallarda yeni bağçanın tikintisi təmirdən daha səmərəlidir.

Azərbaycanda özəl bağçalar mövcuddur. Onların sayının artırılması da dəstəklənməlidir. Uşaq bağçalarında məktəbəqədər hazırlıq prosesi yüksək səviyyədə təşkil edilməlidir. Uşaqların sağlamlığı çox vacib məsələdir. Bu bağçalarda uşaqların keyfiyyətli yemək təminatı etmək lazımdır. Tibbi xidmət də ən yüksək səviyyədə olmalıdır.

Bir məsələni xüsusi qeyd etmək istədim. Bizim monitoringimiz göstərdi ki, bu gün Bakıda 124 uşaq bağçasında məcburi köçkünlər yerləşiblər. Ölkəmizin ən böyük problemi olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münakaşəsi təhsil sistemində də böyük zərbə vurub. Qaçqın və məcburi köçkün ailələrində böyüyən uşaqların təhsil məsələləri dəim dövlətin, həmçinin Heydər Əliyev Fondunun diqqət mərkəzində olub. Eyni zamanda, onu da qeyd etmək istədim ki, biz bu sahədə nadir təcrübə əldə etmişik. Çünki işğala məruz qalan torpaqlarda işğaldan əvvəl mövcud olan bütün təhsil infrastrukturunu qorunub saxlanılıb. Bu, özlüyündə çox nadir bir təcrübədir. Məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması Dövlət Proqramı uğurla icra edilir. Təkcə son il ərzində 28 min məcburi köçkün yeni evlərə köçürülmüşdür. Bu qəbilən olan ailələr üçün yeni evlər, mənzillər inşa olunur. Mən ümidvaram ki, bizim bu təşəbbüsümüz məcburi köçkünlərin uşaq bağçalarından yeni evlərə köçürülməsi prosesinə də müsbət təsir göstərəcəkdir.

Beləliklə, bu gün məktəbəqədər təhsil ocaqlarının inkişafı ilə bağlı böyük layihəyə start verilir. Ümidvaram ki, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən icra edilən digər layihələr kimi, bu layihə də uğurlu olacaq, ölkəmizdə sosial problemlərin həllinə öz köməyini göstərəcəkdir.

Sonra Fondun apardığı monitoringin nəticələri təqdim olundu.

Təqdimatda Bakı şəhəri üzrə məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin haqqında geniş məlumat verildi. Bildirildi ki, Heydər Əliyev Fondunun prezidentinin tapşırığına əsasən Bakı şəhəri üzrə mövcud məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin vəziyyəti və bu sahədə olan tələbatın öyrənilməsi məqsədilə Fondada işçi qrupu yaradılmışdır. İşçi qrupu tərəfindən Bakı şəhərində yerləşən məktəbəqədər təhsil müəssisələrində monitoring aparılmışdır. Monitoring zamanı müəssisələrə fərdi baxış keçirilmiş, zəruri məlumatlar toplanmış və fotoşəkillər çəkilmişdir. Həmçinin Bakı Şəhəri İcra Hakimiyyəti, Bakı şəhərinin rayon icra hakimiyyətləri, Təhsil Nazirliyi, Dövlət Statistika Komitəsi, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsindən əldə olunmuş məlumatlardan istifadə edilərək təhlil aparılmış, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin yerləşmə xəritəsi və elektron məlumat bazası hazırlanmışdır.

Sonra elektron xəritə əsasında hazırlanmış məlumat bazası təqdim edilmişdir.

Bildirilmişdir ki, monitoring zamanı Bakı şəhərində 411 məktəbəqədər təhsil müəssisəsinin olduğu

müəyyən edilmişdir. Onlardan 345-i dövlət, 54-ü özəl, 12-si isə müxtəlif müəssisə və təşkilatların təbəqələrində fəaliyyət göstərən məktəbəqədər təhsil müəssisələridir. Müəyyən edilmişdir ki, Bakı şəhəri üzrə mövcud dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisələrindən 137-nin əsaslı təmir olunmasına ehtiyac vardır. O cümlədən bu müəssisələrdən 11-i qazalı və ya istismara tam yararsız vəziyyətdə olduğu üçün müvafiq dövlət qurumları tərəfindən fəaliyyəti dayandırılmışdır. Hazırda 33 uşaq bağçası təmir olunmaqdadır. Məlumat bazası Bakı şəhərindəki bütün məktəbəqədər təhsil müəssisələrini əhatə edir. İstifadə üçün müvafiq dövlət qurumları, beynəlxalq təşkilatlar və sahibkarlara təqdim oluna bilər.

Baş nazirnin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri ƏLİ HƏSƏNOV dedi:

- Hörmətli Mehriban xanım, Hörmətli tədbir iştirakçıları.

Azərbaycanın birinci xanımı hörmətli Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi altında keçirilən bu tədbir ölkəmizin bu gün, gələcəyi üçün çox vacibdir. İndi xatırlayıram, ötən əsrin 70-ci illərinin axırı - 80-ci illərinin əvvəllərində Sumqayıt şəhərində bu sahəyə katib kimi mən nəzarət edirdim. Hələ biz o vaxt belə bir proqram hazırlamışdıq - uşaq bağçası, orta məktəb və ali təhsil müəssisəsi. Bu üç təhsil ocağının birgə fəaliyyətinə bir orqanizim kimi yanaşırırdıq. Orta məktəbdə gələn uşaqlarda biliklərin bünövrəsi bağçalarda qoyulurdu.

Hörmətli Mehriban xanım, bu gün Siz diqqət yetirdiyiniz bu sahə həqiqətən həyatı vacib bir məsələdir. Belə bir sosioloji sorğu aparmışdıq, evlərdə tərbiyə alıb birbaşa məktəbə gedən uşaqlar və bağçalarda tərbiyə alıb məktəbə gedən uşaqlar. Hər kateqoriya üzrə 50 uşaq seçmişdik. Həm tərbiyədə, həm fiziki, həm də zehni hazırlıqda fərq böyük idi. Ona görə ulu öndər Heydər Əliyev deyirdi ki, gənclər bizim gələcəyimizdir, təhsilə də o cür yanaşdı, təhsili gələcəyimiz kimi qiymətləndirdi. Bünövrəsi ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan bu siyasət Prezident İlham Əliyev, Mehriban xanım, şəxsən Siz bu gün çox uğurla həyata keçirirsiniz. Mən bunu qeyd etməyi özümə borc bilirm ki, dünya ölkələrində birinci xanımları içərişində Siz öz ölkəsinin Prezidentinə, öz dövlətinə, öz xalqına, millətinə kömək edən birinci xanımsınız. Siz Azərbaycan elminin, təhsilinin, səhiyyəsinin, mədəniyyətinin inkişafına böyük töhfələr verirsiniz. Siz Azərbaycan qadınlarını bütün dünyada layəqətlə təmsil edirsiniz.

Ona görə bu gün müzakirə olunan məsələnin vacibliyini dərk edərək, mənə həvalə olunmuş sahədə Prezidentimizin fərman və sərəncamlarını, xüsusi tapşırıqlarını yüksək səviyyədə həyata keçirməyə çalışıram. Son 10 ildə bizə aynılıq vəsait çərçivəsində tikilmiş 83 müasir qəsəbə və şəhərcikdə 28 min şagird yerlik 140 orta məktəb binası inşa olunubdur. Beynəlxalq humanitar təşkilatların vəsaiti hesabına isə 130 məktəb binasını təmir etmişik. Həm qəsəbələrdə 50 müasir uşaq bağçası tikilib, 44

bağça isə təmir olunubdur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə birlikdə Siz həmin qəsəbələrin əksəriyyətinin açılışlarında iştirak etmişiniz, məktəblərin, bağçaların yüksək səviyyədə tikilməsinin və təminatının şahid olmusunuz.

Siz qeyd etdiniz, Ermənistanın təcavüzü nəticəsində ərazilərimizdən 20 faizi işğala məruz qalıb, 1 milyondan çox soydaşımız qaçqın və məcburi köçkünə çevrilib. O vaxtki hakimiyyətin sərəşsizliyi ucbatından bu insanların özləri hara gəldi, necə gəldi yerləşiblər. Yeni qaçqın və məcburi köçkünlərin yerləşdirilməsi üçün heç bir sistem, heç bir mexanizim, idarəçilik olmayıb. Onları mərkəzləşmiş qaydada yerləşdirə bilməyiblər. Bu insanlar harada boş yer gördülərsə, orada da yerləşirdilər. O cümlədən, məktəb və bağçalarda da yerləşiblər. Məlumat üçün bildirim ki, ölkə üzrə 262 məktəbdə 2 min 800 ailə yerləşmişdir. Son 10 ildə Prezidentin tapşırığı ilə 1800 ailəni artıq məktəblərdən köçürmüşük. Mən xüsusi qeyd etmək istəyirəm ki, Mingçevirdə, Bərdədə, Ağdamda - 2 rayon, 1 şəhərdə bütün məktəb və bağçalarda köçkünlər yaşayırdı. Artıq biz həmin rayonların və şəhərin bütün məktəblərini, bağçalarını boşaltmışıq. Bakı şəhərində 16 məktəbdə 55 ailə yerləşibdir. Haləlik onlardan 6-nı köçürmüşük. Ölkə üzrə 202 bağçada 3 min 260 ailə yerləşibdir. Prezidentin tapşırığı ilə son vaxtlar biz 540 ailəni artıq bağçalardan köçürmüşük. Bakı şəhərində 133 bağçada yerləşmişdir. Artıq 50 bağçada yaşayan məcburi köçkünləri yeni qəsəbələrə köçürmüşük. Hazırda bütün respublika üzrə məktəblərdə 1000 ailə, Bakıda isə 49 ailə qalıbdır. Bağçalarda bu gün bütün respublika üzrə 2 min 720 ailə yaşayır.

Azərbaycan Prezidentinin tapşırığı ilə köçürmə zamanı biz ilk növbədə, məhz təhsil ocaqlarını boşaldırıq. Yəqin, bu günkü tədbirin də əhəmiyyətini, Sizin tövsiyələrinizi nəzərə alaraq hesab edirəm ki, Bakı şəhərində bağçalarda yaşayan ailələri yaxın 2 ayda mütləq yeni mənzillərə köçürəcəyik. Bu proses davam edəcəkdir. Təhsil Nazirliyinə, təhsil müəssisələrimizə lazım olan müddətdə də qalan bağçalarda məskunlaşmış məcburi köçkün ailələri yeni mənzillərə köçürülməkdədir.

Diqqətinizə görə sağ olun.

Təhsil naziri Mikayıl CABBAROV çıxış edərkən dedi:

-Çox hörmətli Mehriban xanım, Hörmətli tədbir iştirakçıları, Əvvəlcə bütün təhsil ictimaiyyəti adından Heydər Əliyev Fonduna və onun prezidenti xanım Mehriban Əliyevaya məktəbəqədər təhsilin daha da inkişaf etdirilməsi və kütləvi xarakter alması məqsədlərinə xidmət edən yeni təşəbbüsünə görə dərin minnətdarlığımı və təşəkkürümü bildirirəm.

Məktəbəqədər təhsil müasir dünyada insanı şəxsiyyət kimi formalaşdırın bünövrədir. O, təhsilin ilk və ən vacib pilləsi olaraq uşaqların erkən yaş dövründən həmyaşıdları ilə ünsiyyət qurmaq, cəmiyyətə inteqrasiya olunmaq, təkəkkürün və ilkin həyatı biliklərinin yaranmasını, məktəb təliminə hazırlığı, tə-

biətə və insanlara həssas münasibətin formalaşmasını təmin edir. Bu mərhələdə uşağın aldığı biliklər onun gələcək təhsilə münasibətini və potensialını şərtləndirir.

Danılmaz həqiqətdir ki, maddi sərvətlərin insan kapitalına çevrilməsinin təməli məhz məktəbəqədər təhsildə qoyulur. Təhsil Nazirliyi tərəfindən aparılmış milli qiymətləndirmə tədqiqatları da sübut edir ki, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinə getmiş şagirdlər ibtidai sinifdə daha yuxarı nəticələr göstərirlər. Məndən öncə çıxış edən natiqlər bunu vurğuladılar. Dövlət sərmayələrinin səmərəliliyini təhlil edərkən Avropa İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının məlumatına əsasən, ölkənin uzunmüddətli iqtisadi inkişafına daha çox müsbət səmərə verən bütün təhsil pillələrindən ən yüksək təsir edən məhz məktəbəqədər təhsildir. Lakin bəzi valideynlər məktəbəqədər təhsilin əhəmiyyətini kifayət qədər dərk etməyib, övladlarını zəruri tərbiyə, təlim və inkişaf yönümlü tədbirlərdən təcrid edir. Tədqiqatçıların verdiyi məlumatlara əsasən, məktəbəqədər təhsil müəssisələrində təlim şəraiti yaxşılaşdıqca, şəbəkə genişləndikcə, valideynlərin də düşüncələrində müsbət dəyişikliklər baş vermiş, daha çox valideyn övladını məktəbəqədər təhsilə cəlb etməyə maraqlı göstərməyə başlamışdır.

Hazırda respublikamızda təhsilin bütün sahələrinə, o cümlədən məktəbəqədər təhsilə dövlətimiz və dövlətimizin başçısı tərəfindən xüsusi diqqət və qayğı göstərilir, çoxsaylı dövlət proqramları həyata keçirilir. Məktəbəqədər təhsil sahəsində mövcud olan problemlərin aradan qaldırılması, təhsilin müasir tələblər səviyyəsində qurulmasının təmin olunması istiqamətində kompleks tədbirlər yerinə yetirilir. Məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin Təhsil Nazirliyi ilə birbaşa tabelik münasibətlərinin olmamasına baxmayaraq, son 10 ayda nazirlik ümumtəhsil məktəblərində məktəbəqədər təhsil qruplarının yaranmasını dəstəkləyən addımlar atmışdır. Belə ki, bu qruplarda məşğul olmuş uşaqların vaxtından əvvəl birinci sinifə müsahibəsiz qəbul olunması barədə qərar qəbul edilmişdir.

Dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisələri şəbəkəsinin genişləndirilməsi ilə yanaşı, Mehriban xanım, sizin də vurğuladığımız kimi, özəl sektorun da inkişafı böyük əhəmiyyət kəsb edir. Yeni qəbul olunmuş qanuna əsasən, 2014-cü il yanvarın 1-dən başlayaraq 10 il müddətində məktəbəqədər təhsil müəssisələri, Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş hüquqi şəxslər mənfəət vergisini və sadələşdirilmiş vergini ödəməkdən azad edilir. Bu isə uşaqların intellektual, fiziki və psixoloji inkişafı üçün zəruri şəraitin yaradılmasını təmin etməyə və bu sahədə sahibkarlığın inkişafını stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır.

Təhsil Nazirliyi özəl investisiyaların cəlb edilməsinin əhəmiyyətini dərk edərək, bu sahədə fəaliyyət göstərmək üçün müraciət edən fiziki və hüquqi şəxslərə lisenziya verilməsi prosedurlarını təkmilləşdirmiş və hazırda lisenziya əsasında fəaliyyət göstərən özəl məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin sayı artmışdır.

Beynəlxalq əməkdaşlıq səviyyəsində də məktəbəqədər təhsil təcrübənə ön plana çıxır. Belə ki, Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə 2014-2017-ci illəri əhatə edən birgə fəaliyyət proqramında təhsil məsələləri, xüsusilə məktəbəqədər təhsil prioritet istiqamət kimi müəyyən edilmişdir. UNICEF ilə əməkdaşlıqda da bu sahəyə xüsusi diqqət yetirilir.

Məktəbəqədər təhsil pilləsinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmis tədbirlərin həyata keçirilməsi ölkənin gələcək inkişafı baxımından çox vacibdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası" məktəbəqədər təhsilin inkişaf etdirilməsinə yönəlmis bir sıra hədəfləri - məktəbəqədər təhsilin bir il icbariyyətinin təmin olunmasını, erkən yaş uşaqların məktəbəqədər təhsillə əhatəsinin 90 faiz səviyyəsinə çatdırılmasını, qabaqcıl beynəlxalq təcrübə əsasında məktəbəqədər təhsil üzrə pedaqoji və idarəetmə heyətinin müstəqil sertifikatlaşdırma sisteminin yaradılmasını, məktəbəqədər yaşlı uşaqların fiziki və əqli inkişafını, sosial şəxslərin təmin edən, yaradıcılıq qabiliyyətlərini üzə çıxaran, onların həyatı bilik və bacarıqları, davranış qaydalarını asilayan təhsil standartlarının və yeni kurikulumlarının hazırlanmasını özündə ehtiva edir.

Bu gün ölkəmizdə məktəbəqədər təhsil sahəsində görülmüş müsbət işlərlə yanaşı, həllini gözləyən bir sıra problemlər də mövcuddur və bu problemləri 3 əsas hissəyə ayırmaq olar - məzmun, müəllim və infrastruktur. Məzmun dedikdə, hazırda uşaq bağçaları təhsil müəssisələrində daha çox obrazla desək, saxlama kameraları, yeni uşağa baxım müəssisəsi kimi qəbul edilir. Uşağa qulluq, qidalanma və uşaqla vaxt keçirmə məsələləri tədris və tərbiyə komponentlərini kölgədə qoymuşdur. Təbii olaraq, bu amil müəllim-pedaqoji kadrların hazırlığı ilə bəla-vasitə əlaqədardır. Bu sahə günün tələblərindən geri qalır və vəziyyətin yaxşılaşdırılması nazirliyimizin prioritetlərindən biridir. Hazırda respublika üzrə məktəbəqədər təhsil müəssisələrində 14 min 614 pedaqoji işçi çalışır. Lakin son illərdə onların itxasını artırılması, müasir metodikalar üzrə təlimatlandırılması, kurikulum əsasında hazırlanması müəyyən mənada unudulmuşdur.

İnfrastruktura gəldikdə, Mehriban xanım, siz çox geniş məlumat verdiniz, mən təkrarlamayacam və ona görə bu mənada Heydər Əliyev Fondunun respublikanın bütün yaşayış məntəqələrində kütləvi şəkildə yeni uşaq bağçalarının inşası sayəsində erkən yaşlı uşaqların məktəbəqədər təhsillə əhatəsinin kəskin artırılması barədə təşəbbüsü bu sahədə də köklü dəyişikliklərə səbəb olacağını deməyə əsas verir.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

(davamı 3-cü səhifədə)

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondunun məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişafı programının təqdimatı

(əvvəl 2-ci səhifədə)

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala ABUTALİBOV dedi:

- Çox hörmətli Mehriban xanım. Sizin rəhbərliyinizlə keçirilən bu günkü tədbiri və qarşıya qoyulan vəzifələri çox yüksək təqdir edirəm. Əminəm ki, bunun nəticəsi tez bir zamanda özünü əyani surətdə göstərəcəkdir. Hazırda Bakı şəhərindəki 343 məktəbəqədər təhsil müəssisəsindən 301-i 2011-ci ilin dekabrında Təhsil Nazirliyinin tabeliyindən alınmışdır. 39 başqa isə 2012-ci ilin avqustunda Dövlət Neft Şirkətinin tabeliyindən alınmışdır. Başqa sözlə, bu gün 345 müəssisə tam fəaliyyətə yətdir. Bu müəssisələrdə 36.977 uşaq təlim-tərbiyə alır. Bu günə qədər 345 məktəbəqədər təhsil müəssisəsindən 174-ü iki il ərzində dövlət vəsaiti hesabına tam təmir olunmuş və təminat məsələsi yüksək səviyyədə həll edilmişdir. Bu bağçalarda uşaqlar gündə 4 dəfə təzə ərzaq məhsullarından hazırlanmış yeməklə təmin edilir.

Bu il 34 başqa tam təmir olunub istifadəyə veriləcəkdir. Bundan başqa, bu gün 166 qrupda uşaqların qəbulu tam azaddır. Maliyyə Nazirliyindən verilən məlumatlara görə, gələn həftənin axırına qədər həmin qruplar müəyyənlişəndən, yeni maliyyə yardımı alınandan sonra 2500-dək uşağı biz yenidən bağçalara qəbul edə biləcəyik. Lakin statistika məlumatına görə, bu gün 1 yaşından 5 yaşına qədər 157.349 uşaq bağça gözləyir. Başqa sözlə, 1 yaşından 5 yaşına qədər uşaqların yalnız 23 faizdən çoxu bağçalarda təhsil alır. Bir məsələni də diqqətinizə çatdırım ki, hazırda 48 özəlləşdirilmiş məktəbəqədər təhsil müəssisəsi vardır. Onlardan yalnız 9-u fəaliyyət göstərir, qalanları isə boşdur. Sizə dərin minnətdarlığımı bildirim ki, özəlləşməyə açıq elan edilmiş 64 bağçanın özəlləşdirilməsi Sizin təşəbbüsünüzle möhtərəm Prezidentimiz tərəfindən dayandırıldı. Bu bağçalarda artıq təmir işlərinə başlanılıb. Əgər bu bağçaların, həmçinin qaçqın və məcburi köçkünlərin yaşadığı bağçaların hamısını təmir etsək, bizdə 402 bağça olacaqdır. Deməli, 1 yaşından 5 yaşına qədər uşaqların bulki statistikasını nəzərə alsaq və əgər 6 qruplu bağçalar tixsək, bizim 1105 bağçaya ehtiyacımız vardır. Əgər 4 qruplu bağçalar tixsək, söhbət 1505 bağçadan gedəcək.

Sizin böyük təşəbbüsünüz nəticəsində möhtərəm Prezidentimizin verdiyi tapşırıq əsasında, bağçaların ərazisində qeyri-qanuni tikililərin hamısı ləğv edilib. Hazırda faktiki olaraq bağçalarda ən azı 1 və ya 1,5 hektar boş torpaq sahələrimiz vardır. Burada yeni bağçalar tikmək mümkündür. Əgər bu bağçaları da tixsək, mövcud bağçalarla birlikdə uşaqların 70-75 faizə qədərini təmin etmiş olarıq. Qalır 25 faiz, bunu da yeni bağçalar tikməklə problemi həll edə bilərik.

Bugünkü tədbirin uşaqlarımızın yüksək təlim-tərbiyə almasında mühüm rolu olacaqdır. Bu təşəbbüsünüzə görə Sizə və Heydər Əliyev Fonduna dərin minnətdarlığımı bildirim.

Sağ olun.

UNICEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Mark HERVOD dedi:

- Hörmətli Mehriban xanım Əliyeva.

Xanımlar və cənablar. Bu gün burada olmaq mənim üçün böyük şərəfdir.

Bu yeni təşəbbüs Azərbaycanda yeni bir dalğının başlanğıcıdır. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə uşaqlara kömək məqsədilə həyata keçirilən böyük bir təşəbbüslə qoşulmaq mənim üçün, doğrudan da, çox fəxrətdir. Biz hamımız birlik ki, erkən təhsil nə qədər vacibdir. Bildiyimiz kimi, Nobel mükafatı laureatı iqtisadçı Ceyms Hekman müəyyən etmişdir ki, erkən təhsilə qoyulan investisiya daha çox gəlir gətirir, nəinki təhsilin digər mərhələlərində qoyulan investisiya. UNICEF-in hesablamalarına görə, bütün uşaqlar üçün erkən təhsilə qoyulan investisiyanın iqtisadi gəlirliliyi ildə 150 milyon manatdır. Bu, həm də iqtisadiyyatın inkişafı üçün yaxşı bir amildir. Ona görə də belə bir təşəbbüslə qoşulmağımıza çox şadiq.

Mən erkən məktəbəqədər təhsilə bağlı bir misal gətirmək istəyirəm. Yeni bəzi ailələr şəhərdə, bəziləri rayonda yaşayır, bəzilərinə hər iki valideyn işləyir. Erkən təhsillə bağlı müxtəlif formalar fikirləşmək lazımdır. Cənab nazir də vurğuladığı kimi, "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyası məhz uşaqların 90 faizinin məktəbəqədər təhsilə cəlb olunmasını nəzərdə tutur. Mən erkən məktəbəqədər təhsilə paxlavaya bənədirəm. Çünki mənəm çox xoşladığım paxlavaya bir neçə qatdan ibarətdir. Təhsil də bir neçə mərhələdən ibarətdir. Paxlavanın ən üst qatı daha dadlı olduq kimi, məktəbəqədər təlim-tərbiyə də təhsilin çox əhəmiyyətli mərhələsidir.

Biz bu yaxınlarda nazirliklə bir neçə formanı müzakirə etmişik. Çalışırıq ki, 2020 Konsepsiyasına daha uyğun olanı seçək. Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən digər layihələrdən çıxış edərək deyə bilərik ki, yeni bağçalar çox gözəl tikiləcəkdir. Bu gün müzakirə etdiyimiz məsələ övladlarımızın, o cümlədən əlilliyi olan uşaqların gələcəyi üçün çox gözəl başlanğıc olacaqdır. Çünki bu qəbildən uşaqlar da inklüziv təhsil olan bağçadan başlamalıdır.

Məni dəvət etdiyiniz üçün bir daha təşəkkürümü bildirirəm. Bu yeni təşəbbüsünüzə sizə uğurlar arzu edirəm.

Sağ olun.

Təqdimata yekun vuran Mehriban ƏLİYEVA dedi:

- Hörmətli iclas iştirakçıları. Əminəm ki, çıxışlarda səslənən fikirlər, təkliflər nəzərə alınacaqdır. Bu gün səslənən çıxışlarda da qeyd olundu ki, erkən təhsil hər bir gəncin, hər bir insanın həyatında çox vacib rol oynayır. Biz bu gün, ümumiyyətlə təhsildən, gənc nəsilədən, uşaqlarımızdan danışırıqsa, aydın

sünür. Əlbəttə, bunu etmək üçün bir çox şərtlər lazımdır. Bu, asan deyildir. Biz müstəqil ölkə kimi çox gənc ölkəyik. Amma biz bu qısa zamanda böyük nailiyyətlər əldə etmişik. İnanıram ki, biz yaxın gələcəkdə təhsil sahəsində də dəyişiklikləri, böyük nailiyyətləri görəcəyik. Çünki bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, təhsil hər bir ölkə, o cümlədən gənc müstəqil Azərbaycan üçün çox vacib, strateji sahədir. Ona görə, qeyd etdiyim kimi, bu gün biz birlikdə yeni, çox vacib bir layihəyə - məktəbəqədər təhsil ocaqlarının inkişafı layihəsinə start veririk. Biz mövcud vəziyyəti burada eşitdik. Səslənən faktlar onu deyir ki, ölkədə uşaq bağçalarının tikintisinə böyük ehtiyac vardır, tələbatın cəmi 23 faizi ödənilir. Əlbəttə, bir çox uşaqlar erkən təhsil almaq imkanından kənar qalır. Ona görə, mən inanıram ki, Heydər Əliyev Fondunun digər təşəbbüsləri, proqramları kimi, bu proqram da uğurlu olacaqdır. Qısa zamanda həm Fondun, həm dövlət qurumlarının, həm də özəl sektorun birgə səyləri nəticəsində biz bu istiqamətdə yaxşılaşmağa doğru dəyişiklikləri görəcəyik.

Mən UNICEF-ə minnətdarlığımı çatdırıram. Çünki bu təşkilat böyük təcrübəyə malikdir. Biz, əlbəttə, gərək bunu da özümüz üçün qeyd edək. Onlara da dəstəklərinə görə təşəkkürümü bildirirəm. Bir sözlə, biz Fond olaraq hər bir əməkdaşlığa hazırıq. Mən bir daha özümü özəl sektora, sahibkarlara tutaram. Qeyd etmək istəyirəm ki, bizim Fondla sizin birgə layihələrinizin nəticələrini təqdim etdim. Doğrudan da biz çox səmərəli işbirliyi yaradıırıq. Əminəm ki, siz bu layihəyə də qatılacaqsınız. Ölkəmizin problemlərini həllində iştirak etmək, mənə elə gəlir ki, bizim hər birimizün borcudur.

Bu il mayın 10-da Heydər Əliyev Fondunun 10 il tamam olur. Bu illər ərzində, əlbəttə, Heydər Əliyev Fondu ölkəmizin ictimai həyatının müxtəlif sahələrində çox fəal iştirak edib. Bir çox layihələr, proqramlar icra edib. Qısa sözlə, ən böyük nailiyyətimiz ondan ibarətdir ki, bu on il ərzində biz Azərbaycan xalqının hörmətini, dəstəyini qazanmışıq. Bizə inanırlar. Bizə müraciət edən insanlar bilirlər ki, biz hər zaman yardıma, köməyə açıyıq, hazırıq. Bu illər ərzində Fond tərəfindən, doğrudan da, bir çox əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilib. Bildiyiniz kimi, biz mədəniyyət sahəsində böyük işlər görürük. Biz ölkəmizin tarixi və mədəniyyət abidələrini qoruyuruq. Bütün dünyada Azərbaycan muğamını təbliğ edirik. Azərbaycanın qədim mədəniyyətini, incəsənətini, musiqisini, xalqçılıq məktəblərini bütün dünyaya tanıdırıq. Azərbaycan mədəniyyəti günləri, sərgilər keçiririk. Biz Azərbaycanın gənc rəssamlarına, idmançılarına böyük dəstək veriri-

başla düşürük ki, ölkəmizin gələcəyindən danışırıq. Azərbaycanın sabahını, gələcəyini bu uşaqlar təmin edəcəklər. Ona görə də bu gün bizim borcumuz ondan ibarətdir ki, bu uşaqlara gözəl tərbiiyə, təhsil verək, onları vətənpərvər böyüdək. Onlar öz vətənlərinə bağlı olmalıdırlar. Azərbaycanın dəyərlərini, ənənələrini qoruyub saxlamalıdır. Eyni zamanda, onlar bütün dünyaya açıq olmalıdırlar. Çünki indi müasir dünya elədir ki, hər bir insan gərək çox yüksək səviyyədə təhsil alsın, müxtəlif insanlarla ünsiyyət qurmağı bacarsın, dünyaya açıq olsun, bir çox xarici dillərdə danışsın. Yeni bizim istəyimiz ondan ibarətdir ki, gələcək nəsillər məhz belə şəraitdə böyü-

Çox sağ olun.

AzərTAc

“ADA” Universitetinin Xəzər Enerji və Ətraf Mühit Mərkəzi və Coca-Cola şirkəti əməkdaşlıq müqaviləsi imzalamışlar

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Fevralın 27-də “ADA” Universitetinin Xəzər Enerji və Ətraf Mühit Mərkəzi ilə Coca-Cola şirkəti arasında əməkdaşlıq haqqında müqavilə imzalanmışdır.

“Ağac ekək: Təbiətə pay verək” layihəsi çərçivəsində həyata keçirilən əməkdaşlıq damcı üsulu ilə suvarma sistemlərinin quraşdırılmasını və ölkəmizdə 2020-ci ilədək 100 minə qədər ağac ekilməsini nəzərdə tutur. Bu təşəbbüs Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən dəstəklənir. Azərbaycanda meşələr ölkə ərazisinin cəmi 11,4 faizini əhatə edir ki, bu da qəbul olunmuş qlobal standartlardan iki dəfə azdır. Meşələrin bərpa olunması nazirliyin gündəliyində duran prioritet sahələrdəndir.

Xarici işlər nazirinin müavini, “ADA” Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev çıxış edərək, ölkəmizdə ekoloji

ya sahəsində həyata keçirilən mühüm işlərdən danışmışdır. Rektor bildirmişdir ki, layihənin əsas məqsədi ekosistemdən faydalanaraq ölkənin əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş ərazilərində kütləvi meşələrin salınması və mövcud meşələrin bərpa edilməsi ilə Azərbaycanda su ehtiyatlarının qorunması və artırılmasını nail olmaqdır. Rektor Hafiz Paşayev tədbiri yüksək qiymətləndirmiş, bu cür layihələrin gələcəkdə davam etdiriləcəyini diqqətə çatdırmışdır.

Coca-Cola Türkiyə, Qafqaz və Mərkəzi Asiya biznes bölməsinin prezidenti xanım Galya Molinas meşənin və suyun insan həyatındakı önəmini vurğulayaraq demişdir: Biz Coca-Cola şirkəti olaraq, “Ağac ekək: Təbiətə pay verək” layihəsi vasitəsilə havanın çirklənməsi, su təchizatı və torpaq eroziyası kimi bir neçə ekoloji

problemləri həll etməyə çalışırıq. Novruz bayramına az qalmış ağac ekmək bir ənənədir və biz bütün azərbaycanlılar tərəfindən sevilən bayram ərəfəsində bu layi-

həni həyata keçirməyə çox şadiq.

“ADA” Universitetinin Xəzər Enerji və Ətraf Mühit Mərkəzinin direktoru Elnur Sultanov məlumat vermişdir ki, layihənin həyata keçirilməsi zamanı damcı üsulu ilə suvarmadan istifadə olunacaq. Bu da öz növbəsində ölkədə məhdud olan şirin su ehtiyatlarının qorunmasını təmin edəcəkdir. Su ehtiyatlarını qorumaq və bərpa etməklə yanaşı, ağaclar havanın çirklənməsini qarşısını alır, kimyəvi dövrüyyəyə, eləcə də planetdə suyun uzun müddət saxlanılmasına yar-

Azərbaycandakı tolerantlıq mühiti yüksək qiymətləndirilmişdir

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Fevralın 27-də Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə Argentinanın Azərbaycandakı səfiri Karlos Dante Riva ilə görüşmüşdür.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsindən bildirmişlər ki, Karlos Dante Riva ölkəmizin Azərbaycanda ilk səfiri olmaqla qürur duyduğunu demişdir. Səfir iki ölkə arasındakı əlaqələrin inkişaf perspektivlərindən danışmışdır. Bildirmişdir ki, Argentina Azərbaycan ilə müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq qurmaqda maraqlıdır. Bakıda olduğu ilk gündən ölkəmizdəki tolerantlıq mühitindən heyretləndiyini bildirən diplomat bu sahədə görülən işləri yüksək qiymətləndirmişdir.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Allahşükür Paşazadə dövlət münasibətləri, Azərbaycandakı dini dözümlülüyün tarixi kökləri və son illər bu istiqamətdə görülən işlər barədə səfirə məlumat vermişdir. Diplomata fəaliyyətində uğurlar arzulayan Allahşükür Paşazadə onun ölkəmizdəki arasındakı əlaqələrin inkişafına töhfə verəcəyinə əminliyini bildirmişdir.

Görüşdə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini Rəşad Əliyari da iştirak etmişdir.

Avropa İttifaqı ölkələri ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin inkişafı müstəvisində mənəvi sahədə əməkdaşlıq müzakirə edilmişdir

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMI) sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadə fevralın 27-də Avropa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəsi xanım Malena Mard ilə görüşmüşdür.

QMI-nin mətbuat xidmətindən bildirmişlər ki, görüşdə Avropa İttifaqı ölkələri ilə Azərbaycan arasında mövcud əlaqələrin inkişafı müstəvisində mənəvi sahədə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilmişdir.

Görüşün sonunda qonağa idarənin fəaliyyətində əks etdirən kitab və xatirə hədiyyəsi təqdim olunmuşdur.

Regionların inkişafında sahibkarlığın önəmi

Ötən 10 ildə ümumi daxili məhsulda özəl sektorun xüsusi çəkisi 80 faizi ötmüşdür

(əvvəl 1-ci səhifədə)

Dövlət büdcəsinin investisiya xərcləri ilə yanaşı, ölkəmizdə yol, su təchizatı və meliorasiya, kənd təsərrüfatına, sosial və digər infrastrukturun tikintisinə və yenidən qurulmasına Azərbaycan hökuməti tərəfindən xaricdən cəlb olunmuş kreditlər hesabına təxminən 754 milyon manat məbləğində vəsait sərf edilmişdir. Dövlət Neft Fondunun vəsaiti hesabına ölkəmizdə və xaricə qoyulmuş sərmaiyələr hesabına həyata keçirilən bir sıra investisiya layihələrinin icrası üçün ötən il 1 milyard 74 milyon manat vəsait yönəldilmişdir. Şəhər, rayon və qəsəbələrdə abadlıq və quruculuq işlərinin davam etdirilməsi, kəndərarası yolların tikintisi və digər zəruri tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün 2013-cü ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan 347 milyon manat vəsait ayrılmışdır.

2013-cü ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafında sürətli dinamika təmin edilmiş, bütövlükdə regionlarda 380-dən çox sənaye, kənd təsərrüfatı, xidmət və ticarət müəssisəsi fəaliyyətə başlamışdır. 237 məktəb, 47 bağça, 30 səhiyyə, 25 idman, 45 mədəniyyət və digər sosial obyektlər tikilmiş və əsaslı bərpa olunmuşdur. 470-ə yaxın müəssisənin işə tikintisi davam etdirilir. Qeyri-neft sektorunu daha da iri miqyasda inkişafına zəmin yaradacaq və tarixi əhəmiyyət kəsb edən bir sıra infrastruktur və cümlədən Bakı və Sumqayıt şəhərlərinin içməli su təchizatını yaxşılaşdırılması üçün Samur-Abşeron suvarma sistemi yenidən qurulmuş, Taxtakörpü su anbarı və Taxtakörpü su

Elektrik Stansiyası, 780 meqavat gücündə Cənub Elektrik stansiyası istifadəyə verilmiş, regionların elektrik, qaz, su, kənd təsərrüfatı şəbəkələrinin inşası və yenidən qurulması üzrə işlər uğurla həyata keçirilmişdir.

Azərbaycan Prezidentinin “Ölkəmizin inkişafı sahibkarlığın inkişafından asılıdır” strateji xəttinə uyğun olaraq biznes və investisiya mühitinin davamlı olaraq yaxşılaşdırılması ilə bağlı ardıcıl işlər görülür. Bu baxımdan qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, sahibkarlığa dövlət dəstəyinin genişləndirilməsi, vergi yükünün azaldılması, sağlam rəqabət təmin edilməsi, 400-dən çox xidmət elektron qaydada göstərilməsi, “bir pəncərə” prinsipinin tətbiqi, son 10 il ərzində regionlarda 100 mindən çox sahibkarın iştirakı ilə 1200-dək maarifləndirmə, biznes forumları, konfransların keçirilməsi və digər tədbirlər nəticəsində regionlarda güclü özəl sektor formalaşmışdır. Ötən 10 ildə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaitləri hesabına 19 mindən çox sahibkarın ümumi dəyəri 2 milyard manat olan layihələrinin maliyyələşməsinə, 45 faizi qaytarılmış vəsait olmaqla, 1,2 milyard manat güzəştli kredit verilmiş və bu layihələr hesabına 110 minədək yeni iş yeri yaradılmışdır. Kreditlərin 78 faizi, açılan iş yerlərinin isə 81 faizi regionların payına düşür.

Bu müddət ərzində məşğulluqda özəl sektorun payı 68 faizdən 74 faizə, vergi daxil olmalarında 42 faizdən 72,5 faizə qalmışdır. Sahibkarlıq subyektlərinin sa-

yı 2,5 dəfə artmışdır. Nəticədə ümumi daxili məhsulda özəl sektorun xüsusi çəkisi 80 faizi ötmüşdür. Təbii ki, müasir tələblərə cavab verən minlərlə infrastruktur və sosial obyektlərin inşası ilə bərabər, biznes və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması regionların iqtisadi potensialını gücləndirməklə, ümumilikdə, iqtisadiyyatın diversifikasiyasının sürətlənməsini, qeyri-neft sektorunun və ixracının artmasını, ərzaq təhlükəsizliyinin möhkəmlənməsini nə mühtüm töhfədir.

Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı məsələlərə böyük diqqət ayrıldığını və bu sahəyə xüsusi önəm verildiyini vurğulayan cənab İlham Əliyev bildirdi ki, bu dəstək hesabına böyük işlər görülmüşdür: “Son 10 ildə Azərbaycanda 55 min yeni müəssisə yaradılmışdır. Dövlət xətti ilə bir milyard 200 milyon manat güzəştli kreditlərə kredit verilmişdir. Məsələn üçün keçən il 275 milyon manat kredit verilmişdir. Bütün bu kreditlər vaxtında qaytarılıb. Bu da sahibkarlığın inkişafına yeni dəstək olur. Çünki həmin vəsait yene də kredit şəklində sahibkarlara verilir. Sahibkarlar da qeyd etməliyəm ki, bu kreditlərə böyük məsuliyyətlə yanaşırlar. Yəni, bütün vəsaiti vaxtında qaytarırlar. Gələcəkdə biz hər il təxminən 270-300 milyon manat həcmində güzəştli kreditlər verəcəyik.

Beləliklə, proqramın sonuna — 2018-ci ilə qədər təxminən bir milyard manat kredit veriləcəkdir. Bu vəsait də iqtisadiyyatın real sektoruna qoyulacaqdır.”

Şükür ƏLİZADƏ, “Respublika”.

Bakı Dövlət Universiteti beynəlxalq grant layihələrində fəal iştirak edir

Bakı, 27 fevral (AzərTAC). Son illər elm və təhsil sahəsində bir sıra beynəlxalq və yerli grant layihələrini yerinə yetirən Bakı Dövlət Universiteti (BDU) bu ilin əvvəlindən yeni beynəlxalq layihələrin qalibi olmuşdur. Universitetin mətbuat xidmətindən bildirmişlər ki, fevralın 27-də BDU-da Avropa İttifaqının Tempus layihəsi çərçivəsində bu ali təhsil ocağının alimlərinin İtaliya, Fransa, Yunanistan alimləri ilə birlikdə qalibi olduqları ECONANO grant layihəsinin təqdimatı olmuşdur.

Tədbirdə BDU-nun rektoru, Milli Məclisin deputatı, akademik Abel Məhərrəmov rəhbərlik etdiyi ali təhsil ocağında dünya elminin prioritet sahələri üzrə intensiv elmi tədqiqat işlərinin aparılmasından bəhs etmişdir. Diqqətə çatdırılmışdır ki, universitet alimlərinin apardığı bu işlər dünyanın bir sıra qabaqcıl universitetləri ilə bərabər yerinə yetirilən və dünya elmi ictimaiyyəti tərəfindən dəstəklənir. BDU-nun alimləri tərəfindən hər il ümumi dəyəri 5-7 milyon ABŞ dolları olan 80-dən çox layihə həyata keçirilir ki, bunların da 50-dən çoxu Avropa İttifaqı, Fransa Milli Elmi Araşdırmalar Mərkəzi, Beynəlxalq Nəzəri Fizika Elmi Mərkəzi, Amerika Hüquqşünaslar Assosiasiyası, İsveçrə Milli Elm Fondu və digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən maliyyələşdirilən beynəlxalq layihələrdir.

Rektor qeyd etmişdir ki, elmi layihələr daha çox fundamental elmlər sahəsində, əsasən kimya, biologiya və fizika fakültələrinin eməkdaşları tərəfindən həyata keçirilir. Məsələn, bu ilin əvvəlində biologiya fakültəsində 4 yeni beynəlxalq layihə qazanılmışdır ki, onların da ümumi dəyəri 4 milyon ABŞ dollarından çoxdur. Hayata keçirilən layihələr sırasında nanotexnologiya sahəsindəki layihələr də xüsusi yer tutur. Təkcə son 5 ildə nanotexnologiya sahəsində ümumi dəyəri 5 milyon ABŞ dolları olan grant layihələri yerinə yetirilmişdir. Bu layihələr çərçivəsində universitetə ən müasir cihazlar və avadanlıq alınmışdır. Universitet alimlərinin nanotexnologiya sahəsində 70-dən artıq məqaləsi Tomson Reyter Agentliyinin siyahısına daxil olan jurnallarda, 100-dən artıq məqalə digər elmi jurnallarda dərc edilmişdir. Azərbaycan alimlərinin apardığı tədqiqatların nəticələri dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində keçirilən bir sıra beynəlxalq konfrans və simpoziumlarda müzakirə edilmiş və monoqrafiyalar şəklində nəşr olunmuşdur. BDU-nun alimləri İtaliyanın La Sapienza Universiteti, Fransanın Paris Universiteti, Yunanistanın Patras Universiteti və Qafqaz Universiteti, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti və "Azerecolab" özəl şirkətinin iştirakı ilə təqdimatını keçir

diyimiz "Nanoekologiya mühəndisliyi ixtisaslaşması" üzrə mükəmməl magistr proqramının hazırlanması məqsədi ilə Avropa İttifaqının Tempus proqramı çərçivəsində dəyəri 655 min avro olan yeni grant layihəsinin qalibi olmuşlar. BDU bu layihənin Azərbaycan tərəfindən əlaqələndiricisidir. Təqdimatda İtaliyanın La Sapienza Universitetinin professorları Luca Di Palma, Angello Chianese, Fransanın Paris Universitetindən professoru Jean Philippe Passarello, Yunanistanın Patras Universitetindən Petros G.Koutsoukos və BDU-dan layihə rəhbəri, professor Məmmədli Ramazanov çıxış edərək layihənin əhəmiyyətindən danışmışlar.

Rektor qeyd etmişdir ki, elmi layihələr daha çox fundamental elmlər sahəsində, əsasən kimya, biologiya və fizika fakültələrinin eməkdaşları tərəfindən həyata keçirilir. Məsələn, bu ilin əvvəlində biologiya fakültəsində 4 yeni beynəlxalq layihə qazanılmışdır ki, onların da ümumi dəyəri 4 milyon ABŞ dollarından çoxdur. Hayata keçirilən layihələr sırasında nanotexnologiya sahəsindəki layihələr də xüsusi yer tutur. Təkcə son 5 ildə nanotexnologiya sahəsində ümumi dəyəri 5 milyon ABŞ dolları olan grant layihələri yerinə yetirilmişdir. Bu layihələr çərçivəsində universitetə ən müasir cihazlar və avadanlıq alınmışdır. Uni-

versitet alimlərinin nanotexnologiya sahəsində 70-dən artıq məqaləsi Tomson Reyter Agentliyinin siyahısına daxil olan jurnallarda, 100-dən artıq məqalə digər elmi jurnallarda dərc edilmişdir. Azərbaycan alimlərinin apardığı tədqiqatların nəticələri dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində keçirilən bir sıra beynəlxalq konfrans və simpoziumlarda müzakirə edilmiş və monoqrafiyalar şəklində nəşr olunmuşdur. BDU-nun alimləri İtaliyanın La Sapienza Universiteti, Fransanın Paris Universiteti, Yunanistanın Patras Universiteti və Qafqaz Universiteti, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti və "Azerecolab" özəl şirkətinin iştirakı ilə təqdimatını keçir

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi Gəncədə vətəndaşları qəbul etmişdir

Gəncə, 27 fevral (AzərTAC). Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı və göstərişlərinə əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin bölgələrdə vətəndaşların qəbulu çərçivəsində Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi, general-leytenant Arzu Rəhimov fevralın 27-də Gəncə şəhərində qəbul keçirmişdir.

Qəbulda Gəncə, Mingəçevir şəhərlərindən, Samux, Göygöl, Goranboy, Daşkəsən və Kelbəcər rayonlarından olan vətəndaşların əlaqələndiricisi, general-leytenant Arzu Rəhimov fevralın 27-də Gəncə şəhərində qəbul keçirmişdir.

Qəbulda Gəncə, Mingəçevir şəhərlərindən, Samux, Göygöl, Goranboy, Daşkəsən və Kelbəcər rayonlarından olan vətəndaşların əlaqələndiricisi, general-leytenant Arzu Rəhimov fevralın 27-də Gəncə şəhərində qəbul keçirmişdir.

Qəbulda Gəncə, Mingəçevir şəhərlərindən, Samux, Göygöl, Goranboy, Daşkəsən və Kelbəcər rayonlarından olan vətəndaşların əlaqələndiricisi, general-leytenant Arzu Rəhimov fevralın 27-də Gəncə şəhərində qəbul keçirmişdir.

lərle bağlı müraciət etmişlər.

Ümumilikdə qəbul zamanı 50 nəfərdən artıq vətəndaşın müraciətlərini bəzilərində yerində həll edilmiş, araşdırılması tələb olunan digər məsələlər nəzərdə tutulmuşdur.

Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin səlahiyyətlərinə aid olmayan bəzi müraciətlər isə müvafiq orqanlara çatdırılması üçün qeydiyyata alınmışdır.

Vətəndaşlar görüşdən razı qaldıqlarını bildirmişlər.

Azərbaycan Respublikasının ədliyyə naziri Şamaxı şəhərində vətəndaşları qəbul edəcəkdir

Bakı, 27 fevral (AzərTAC). Martin 5-də Şamaxı şəhərində Azərbaycan Respublikasının ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov tərəfindən vətəndaşların qəbulu keçiriləcəkdir.

Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirmişlər ki, qəbul saat 11.00-dan etibarən Heydər Əliyev Mərkəzində təşkil ediləcəkdir.

Qəbulda Şamaxı, Qobustan və

Ağsu rayonlarında yaşayan vətəndaşların ədliyyə və məhkəmə fəaliyyəti ilə bağlı müraciətlərinə baxılacaqdır.

Vətəndaşlar qəbulu Ədliyyə Nazirliyinin (012) 510-10-01 (əlavə 2104), 055-925-37-41 nömrəli telefonları və contact@justice.gov.az elektron poçt ünvanı, habelə Göyçay Regional Ədliyyə Şöbəsi (əlaqə telefonu:

(02027) 4-13-10) vasitəsilə yazılı bilərlər.

Eyni zamanda, vətəndaşların rahatlığı üçün ədliyyə nazirinin həmin gün keçiriləcək qəbuluna elektron qaydada birbaşa yazılmaq imkanı yaradılmışdır. Bu məqsədlə Ədliyyə Nazirliyinin elektron xidmətlər portalına (www.exidmet.justice.gov.az) müraciət olunmalıdır.

Arkanzas ştatındakı Kapitoliy binasının qarşısında Azərbaycan bayrağı ucaldılmışdır

Vaşinqton, 27 fevral (AzərTAC). Arkanzas-Türk dünyası dostluğu günü çərçivəsində Arkanzas ştatında, Kapitoliy binasının (Arkanzas ştatı Senatı və Nümayəndələr Palatasının yerləşdiyi bina) qarşısında tənənəli şəkildə Azərbaycan və Türkiyə bayraqları ucaldılmışdır.

Həmin gün ABŞ-ın Arkanzas ştatının paytaxtı Littl Rok şəhərində "Amerikalıların və Avrasiyalıların Turkuaz Şurası" adlı ABŞ türk icması təşkilatı tərəfindən Arkanzas - Türk dünyası dostluğuna həsr olunmuş ziyafət təşkil edilmişdir.

Tədbirdə Arkanzas ştatının dövlət katibi Mark Martin, ştatın Senatının və Nümayəndələr Palatasının çoxsaylı üzvləri, digər rəsmilər iştirak etmişdir.

Azərbaycan tədbirdə Vaşinqtondakı səfirliyin müşaviri Məmməd Talibov tərəfindən təmsil olunmuşdur. M.Talibov çıxış edərək Azer-

baycan ilə ABŞ arasında strateji karakter daşıyan tərəfdaşlıq, regionun liderinə çevrilmiş Azərbaycanın Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum boru kəmərləri və Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti kimi irimiqyaslı layihələrinin həyata keçirilməsində önəmli rolunu, həmçinin Azərbaycanın "Cənub" qaz dəhlizi layihəsi vasitəsilə Avropanın

enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfəsi barədə danışmışdır. Diplomət regiondakı təhlükəsizliyə təhdid olan yeganə problemin - Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll olunmaması qaldığını vurğulamışdır. O, münaqişənin tarixi barədə tədbir iştirakçıların məlumatlandırılmışdır. M.Talibov Azərbaycanın müstəqilliyi,

suverenliyi və ərazi bütövlüyü, ölkəmizin ABŞ ilə strateji tərəfdaşlığına davamlı dəstəyə çağıraraq qətnəmənin qəbul edilməsinə görə Arkanzas Senatının üzvlərinə təşəkkürünü bildirmişdir. O, bu günlərdə Azərbaycan xalqının fevralın 26-da erməni təcavüzkarları tərəfindən Xocalı şəhərinin işğalı zamanı törədilmiş qətləmin 22-ci ildönümünü qeyd etdiyini bildirmişdir. Arkanzas ştatının keçən il Xocalı soyqırımını tanıyan ABŞ ştatlarının sırasına qoşulmasına görə minnətdarlığını bildirmişdir. Qeyd etmişdir ki, son zamanlar bir çox ölkələr və ABŞ-ın bəzi ştatları tərəfindən Xocalı qətləminin tanınması ədalətin bərqərar olacağına ümid etməyə imkan verir.

Azərbaycan diplomatı, həmçinin Arkanzas ştatının dövlət katibi, Senatın və Nümayəndələr Palatasının üzvləri ilə görüşlər keçirmişdir.

Azərbaycan və Almaniya arasında əmək və sosial müdafiə sahəsində gələcək əməkdaşlıq istiqamətləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılmışdır

Bakı, 27 fevral (AzərTAC). Fevralın 27-də əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümovla Almaniya Federativ Respublikasının ölkəmizə yeni təyin olunmuş səfəri xanım Haydrun Tempel arasında tanışlıq görüşü olmuşdur.

Nazirliyin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin bildirmişlər ki, görüşdə S.Müslümov Prezident İlham Əliyevin uğurlu daxili və xarici siyasəti sayəsində ölkəmizin əldə etdiyi mühüm tarixi nailiyyətlər, sosial-iqtisadi inkişafın təmin olunmasına xidmət edən uğurlu islahatlar barədə məlumat vermişdir.

Nazir respublikamızda sosial rifah halının yüksəldilməsini, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsini, yoxsulluğun kəskin şəkildə azalmasını ifadə edən göstəriciləri diqqətə çatdırmışdır. "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyasında əmək və sosial müdafiə sahəsində qarşıda duran məqsədlər barədə də səfəri məlumatlandırılmışdır.

Respublikada geniş vü-

sət alan müasir dövlət quruculuğu prosesinə uğurlu olaraq əmək və sosial müdafiə sistemlərinin müntəzəm beynəlxalq təcrübə əsasında təkmilləşdirilməsi, fəaliyyət sahələrində şəffafliq prinsipinin və səmərəli iş üsullarının tətbiqi məqsədilə müvafiq işlərin aparıldığını qeyd edən nazir görülən işlərdə beynəlxalq əməkdaşlıq şəraitində ayrı-ayrı ölkələrdə, o cümlədən Almaniya Federativ Respublikası ilə qarşılıqlı əlaqələrə xüsusi önəm verildiyini bildirmişdir.

Nazirliyin fəaliyyətinin demək olar ki, əksər sahələrində Almaniyanın müvafiq dövlət orqanı ilə əməkdaşlıq

həyata keçirildiyini bildiren S.Müslümov xüsusən pensiya islahatları, təhlükəsiz və sağlam əmək şəraitinin təmin olunması, sosial tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsi və digər sahələrdə həyata keçirilən əməkdaşlığın, Əməyin Mühafizəsi və Sağlamlığı üzrə Drezden Akademiyası ilə yaradılmış işgüzar əlaqələrin və s. ölkəmizdə aidiyyəti üzrə islahatların aparılmasında mühüm önəm kəsb etdiyini vurğulamışdır.

Nazir əlillik müayinələrinin aparılması və tibbi-sosial reabilitasiya sahələrində Almaniya təcrübəsinin öyrənilməsinin, Azərbaycanın

olan əlillərin xaricdə bərpa müalicəsi işinin bir sıra ölkələr kimi, Almaniya da həyata keçirilməsində, əlil arasında olan əlillər üçün Almaniya xüsusi neqliyyat vasitələri hazırlanmasının qarşısındakı dövrə iki ölkə arasında əməkdaşlıq sahələrini kimi önəmli ola biləcəyini diqqətə çatdırmışdır.

Azərbaycan iqtisadiyyatının dinamik inkişafının onda heyranlıq doğurduğunu bildiren səfir H.Tempel iki ölkə arasında əlaqələrin daim inkişafda olduğu şəraitdə Azərbaycanla səfir təyin olunmasından məmnunluğunu ifadə etmişdir. Səfir diplomatik fəaliyyəti müddətində bu əlaqələrin, eyni zamanda əmək və sosial müdafiə sahəsində əməkdaşlıq baxımından inkişaf etdirilməsini təmin etmək məqsədilə sayılır göstərəcəyini vurğulamışdır.

Görüşdə Azərbaycan və Almaniya arasında əmək və sosial müdafiə sahəsində əməkdaşlığın gələcək istiqamətləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Xocalı soyqırımının 22-ci ildönümü İtaliya mətbuatında geniş işıqlandırılmışdır

Roma, 27 fevral (AzərTAC). İtaliyanın bir sıra xəbər portallarında Xocalı soyqırımının 22-ci ildönümü ilə bağlı məqalələr yerləşdirilmişdir.

Məqalələrdə qeyd olunur ki, Azərbaycanın Xocalı şəhəri 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni hərbi qüvvələri tərəfindən hücumla məruz qalmışdır. Dinc sakinlər qarlı qış gecəsi qaçaraq xilas olmağa çalışsalar da, onlara qarşı amansız qətlim törədilmişdir. Soyqırım nəticəsində 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca daxil olmaqla 613 nəfər xüsusi qəddarlıqla öldürülmüş, 8 ailənin həyatına tamamilə son qoyulmuş, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq valideynlərdən birini itirmiş, 487 nəfər ağır yaralanmış, 1275 nəfər girov götürülmüşdür. Bu faciə "Human Rights Watch" təşkilatı tərəfindən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən böyük qətlia-

mi adlandırılmışdır. Məqalələrdə Dağlıq Qarabağın

özəli Azərbaycan ərazisi olması ilə bağlı tarixi faktlar, münaqişənin kökləri, səbəbləri və nəticələri barədə məlumatlar öz əksini tapmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və ona bitişik yeddi rayon 20 ildən artıqdır Ermənistanın işğalı altındadır. Münaqişə nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı öz doğma yurd-yuvalarından didərgin düşmüşdür. BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnəməsi, habelə qurumun Baş Məclisinin, Avropa Şurasının, Avropa İttifaqının, Avropa Parlamentinin, ATƏT-in, NATO-nun və digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların münaqişəyə dair sənədləri təəssüflərlə olsun ki, hələ də kağız üzərində qalmaqdadır.

Yazılarda diqqətə çatdırılır ki, Xocalı hadisələri bir çox ölkələr və ABŞ-ın bəzi ştatları tərəfindən soyqırım aktı kimi tanınmışdır.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Rumınyada Xocalı faciəsinin 22-ci ildönümünə həsr olunmuş konfrans keçirilmişdir

Buxarest, 27 fevral (AzərTAC). Fevralın 27-də Buxarestdəki nüfuzlu "Hyperion" Universitetində Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə "Cənubi Qafqazda münaqişələr və onların nəticələri: Xocalı bir gecənin faciəsi" adlı konfrans keçirilmişdir.

Tədbirdə "Hyperion" Universitetinin rəhbəri və müəllim heyəti, tələbələri, Buxarest Yazıçılar İttifaqının nümayəndələri, Münaqişələrin Qarşısının Alınması və Öncədən Xəbərdarlıq Mərkəzinin tədqiqatçıları, Azərbaycan Respublikasının Rumınyadakı səfirliyinin eməkdaşları, ARDNŞ-in Rumıniya nümayəndəliyinin təmsilçiləri, Azərbaycan-Rumıniya Gənclər və Mədəniyyət Assosiasiyasının və Rumıniya-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin üzvləri, Rumıniyada yaşayan və təhsil alan azərbaycanlılar, türk-tatar toplumunun nümayəndələri iştirak etmişlər.

Tədbir "Hyperion" Universitetinin hüquq, jurnalistika və psixologiya fakültəsinin dekani İon Marin açmışdır. O, belə tədbirlərin dünyada baş verən münaqişələrə düzgün qiymət verilməsi və həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun Rumıniya nümayəndəliyinin direktoru İqbal Hacıyev tədbir iştirakçılarına Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə ətraflı məlumat vermişdir. O, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizəyə qalxmış Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş qətləmin səbəblərindən, ermənilərin və onların havadarlarının məkrli siyasətindən danışmışdır. İ.Hacıyev ötən əsrin qəddarına törədilmiş faciələrindən olan Xocalı soyqırımını barədə ətraflı söhbət açmış, Azərbaycanın qədim yaşayış məskəni Xocalı şəhərinin əhalisinin azərbaycanlılardan ibarət olduğunu görə bir gecədə yer üzündən silindiyini, erməni vandallarının yüzlərlə dinc sakin vətəndaşına qətlə yetirdiklərini, qocaları, qadınları, uşaqları amansız iggəncə verdiklərini diqqətə çatdırmışdır. O, ümummilli lider Heydər Əliyevin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Xocalı soyqırımı ilə bağlı gerçəkliklərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması sahəsində siyasi kursunun bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən müvəffəqiyyətlə davam etdirildiyini vurğulamışdır. İ.Hacıyev Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində müxtəlif ölkələrdə görülən işlərdən də bəhs etmiş və bu

redilmiş qətləmin səbəblərindən, ermənilərin və onların havadarlarının məkrli siyasətindən danışmışdır. İ.Hacıyev ötən əsrin qəddarına törədilmiş faciələrindən olan Xocalı soyqırımını barədə ətraflı söhbət açmış, Azərbaycanın qədim yaşayış məskəni Xocalı şəhərinin əhalisinin azərbaycanlılardan ibarət olduğunu görə bir gecədə yer üzündən silindiyini, erməni vandallarının yüzlərlə dinc sakin vətəndaşına qətlə yetirdiklərini, qocaları, qadınları, uşaqları amansız iggəncə verdiklərini diqqətə çatdırmışdır. O, ümummilli lider Heydər Əliyevin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Xocalı soyqırımı ilə bağlı gerçəkliklərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması sahəsində siyasi kursunun bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən müvəffəqiyyətlə davam etdirildiyini vurğulamışdır. İ.Hacıyev Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində müxtəlif ölkələrdə görülən işlərdən də bəhs etmiş və bu

kompaniyanın Dağlıq Qarabağ problemi haqqında həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində uğurlu və uzaqgörən strategiya olduğunu vurğulamışdır. O, tədbir iştirakçılarına, tələbələri bu kampaniyaya qoşulmağa çağırmışdır.

Azərbaycanın Rumıniyadakı səfirliyinin 2-ci katibi Tehran Şükürov Ermənistanın Azərbaycanı qarşı təcavüzünü faktlarla iştirakçıların diqqətinə çatdırmış və hazırkı Ermənistan ərazisinin tarixi Azərbaycan torpaqları olduğunu vurğulamışdır. T.Şükürov bildirmişdir ki, hazırda İnterpolun xətti ilə barəsində beynəlxalq axtarış elan olunan Zori Balayanın 1996-cı ildə nəşr olunmuş "Ruhumuzun canlanması" adlı əsərində onun Xocalı soyqırımına haqq qazandırdığını və bu şəhərdə azərbaycanlılara qarşı soyqırımı həyata keçirdiyini fəxrle etiraf etdiyini söyləmişdir.

Rumıniya Prezidentinin strateji, təhlükəsizlik və xarici siyasət məsələləri üzrə müşaviri Yulian Kifunun rəhbəri olduğu Münaqişələrin Qarşı-

sının Alınması və Öncədən Xəbərdarlıq Mərkəzinin baş tədqiqatçısı xanım Lavinia Kristiana Lupu Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin səbəbləri, onun ağır nəticələri və problemin həlli prosesi barədə iştirakçılara məlumat vermişdir. O, Ermənistan hərbi qüvvələri tərəfindən törədilmiş Xocalı faciəsinin kütləvi qırğınlarla nəticələndiyini və bu əməlin bəşəriyyət əleyhinə yönəlməsi cinayət olduğunu qeyd etmişdir. Xanım Lupu Ermənistanın hazırkı prezidenti Serj Sarkisyanın Xocalıdakı qətləməyə birbaşa iştirak etdiyini vurğulamışdır.

Buxarest Yazıçılar Assosiasiyasının sədri Horia Qırbea "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və Xocalı" adlı interaktiv təqdimatla çıxış etmişdir. O, Azərbaycanın tarixi, ölkəmizin inkişafı, regionda lider dövlətə çevrilməsindən danışmışdır. Həmçinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin acı nəticələrindən bəhs etmişdir. H.Qırbea bildirmişdir ki, Ermənistanın Azərbaycanı qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində bu ölkənin torpaqlarının 20 faizi işğal edilmiş, bir milyondan artıq azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünə çevrilmişdir. Sədr XX əsrin ən böyük faciəsi olan Xocalı soyqırımının təkcə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, bütövlükdə insanlığı əleyhinə törədilmiş cinayət olduğunu vurğulamışdır.

Tədbirin sonunda Xocalı soyqırımını barədə qismətətrajlı film göstərilmişdir. Faciə ilə bağlı broşürlər və kitablar tədbir iştirakçılarına paylanmışdır.

Uluxanlıdan başlayan yol

Qnu həyatda ilk dəfə idi ki, göürdüm. Bəyaz paltarları zərif qamətinə çox yarasırdı. Mehraban cöhrəsi ilə ciddi görkəmi gözəl bir vəhdət yaratmışdı. Üzünü mənimlə birgə gedən fotomüxbirə tutub: "Siz hazırlaşanda, özümə bir əl gəzdirsən olarmı?" - deyə nazakətlə soruşdu. Yan otağa keçib qayıtmağı isə çox çəkmədi. Kresloya əyləşib işləmək üçün fotomüxbirə şərait yaratdı. O, bir neçə məqamı lentə köçürüb işini bitirdi və sağlaşıb çıxdı.

Bu yazımın qəhrəmanı üçün heç nə təsadüfi olmayıb. Böyük zəhmət çəkib, heç kimə arxalanmayıb, heç kəsin kölgəsində daldalanmayıb. Bəlkə elə ona görə də tutduğu vəzifələrlə öyünməyən, sadəcə daxilində sevinc, qürur hissi yaşayan bu insan cəmiyyətdə kifayət qədər tanınmış, özünə hörmət qazanıb. Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin rektoru, memarlıq doktoru, əməkdar memar, professor, millət vəkili Gülçöhrə Məmmədovanı yəqin ki, çoxları tanıyır...

... Çox imtihan sessiyasının qızgın çağı olsa da, nə vaxtının azlığından, nə də işinin çoxluğundan gileyləndi, söhbət üçün vaxt məhdudiyətini də qoymadı. Bu ilk təəssürat söhbətimizin səmimi keçəcəyinə bir əminlik yaratdı.

...Əslən İrəvan quberniyasının Uluxanlı bölgəsindəndir. Atası Hüseyn Məmmədov Sovet dövründə Moskvada Ali Partiya məktəbini bitirmiş, bütün həyatı boyu məsul vəzifələrdə çalışmışdır. Evləri düz İrəvanın mərkəzində yerləşirdi. O, doğulanda isə Hüseyn müəllim Vedide məsul vəzifədə idi. O zaman indiki Ermənistanda azərbaycanlılar çoxluq təşkil edirdi. Azərbaycanlıları yaşadığı kəndlərdə adət-ənənələr, milli ruh çətinliklə də olsa, qorunub saxlanılırdı. Bu yerlərin gözəlliyinə uşaqlıqdan vurulmuşdu. Laləli, yovşanlı, kəlikotulu düzlər, şırıltı ilə axıb gedən, buz kimi suyu diş sızıldan Zəngi çayı, qohumlarının məskən saldığı Zəngibasar kəndi. Uşaqlıq xeyalının əlçatmaz zirvələrində ilişib qalan xoş xatirələr: Novruz tonqalları, igidlərin qara zurnanın "Cəngi"si altında qurşaq tutub gülməsi, yallı getməsi, qız-gəlinlərin biş-düşü, nənələrin şirin-şəkər nağılları indi bir yuxu kimi gəlir. O yerlərin insanları da fərqli görünürdü ona - safliq, təmizliyi, əməksevərliyi ilə. Torpağa çox bağlı idilər. Bütün bunları hələ uşaq ağı ilə o vaxt çox gözəl dərk edirdi Gülçöhrə xanım. Onların nə vaxtsa torpaqdan, işdən gücdən ayrı düşəcəklərini, doğma yurdlarına həsrət qalacaqlarını ağına belə gətirmirdi. Təəssüf ki, bə-

zən ağına gəlməyən başına gəlir insanın. 1988-ci ilin son deportasiyası çoxları kimi Gülçöhrə xanımı da qayğısız uşaqlığından, yeniyetməliyindən keçdiyi, indi doğmalarının ruhu dolaşan yerlərə həsrət qoydu...

Gülçöhrə xanım aramla, zərif təbiətinə uyğun xanımlıqla danışdı. Xatirə xatirəni, söhbət söhbəti çəkirdi. Həyatının mənalı, maraqlı, qayğısız günlərini, onların xatirələrini. Əlçatmaz uşaqlığından, torpaq nisgindən, Vətən həsrətindən danışdı.

- Qohumlarım yaşayan kəndlərdə çox olmuşdum, demək olar ki, bütün kəndləri gəzmişdim. Çox sevirdim kənd həyatını, həmişə ailəlikcə gəldik, orada özümüzlə çox rahat hiss edirdik, çünki doğma bir mühit vardı. İndi düşünəndə ki, o yerlər düşmənlər əlindədir... Bu ağırını valideynlərim daha çox hiss edirdi. Asan deyildi, orada doğulmuş, böyümüş, həyatlarının çox hissəsini yaşamışdılar. O yerdə doğmalarının qəbirləri qalmışdı. Acılı-şirinli xatirələr qalmışdı o yerlərdə. Torpaq müqəddəsdir, onun böyük cazibə qüvvəsi var, insanı harada olsa özünə çəkir. Hər dərdə doğduğum o yerlərə dönmək istəyirəm, yeniləmək, torpaqdan qüvvə almaq üçün. Bu boşluğu doldurmaq üçün isə tez-tez bölgələrimizə gedir, insanlarla görüşürəm. Bu, mənə mənəvi güc verir.

1970-ci ildə Məmmədovlar ailəsi İrəvandan Bakıya köçəndə Gülçöhrə orta məktəbin onuncu sinfində oxuyurdu. O, təhsilini burada başa vurdu, tələbə oldu. Sonralar elmi işlərə daha çox vaxt ayırdı.

Zaman, mühit, geridə qalan illər istəsək də, istəməsək də insanı çox dəyişir. O da deyirdi: daha da ciddi-leşdi, zəhmətə qatlaşmağa öyrəşdi, məqsədinə çatmaq üçün bir çox şeylərdən imtina etməyi bacardı, ən əsası insanlara münasibəti başqalaşdı, hər şeyi daha dərinləndirib dərk etməyə başladı. Əlbəttə, bir qədər sərtleşdi də...

1999-cu ildə doktorluq dissertasiyasını uğurla müdafiə edən Gülçöhrə Məmmədovaya böyük etimad göstərildi. O, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinə rektor təyin edildi. Daha sonra millət vəkili seçildi. Beləliklə də onun zərif qadın çiyinlərinin üzərinə düşən yükün çəkisi bir az da artdı. Bununla bərabər məsuliyyəti də çoxaldı. Çalışdı ki, işləri həmişə rəvan getsin, eyni zamanda ailəsi onun işləməyini əziyyətini çəkməsin. Xeyir-şərdən qalmadı. Ətrafdakilərdən qayğısını əsirgəmədi. Hər dərdə teatra, konserte getməyə də vaxt tapdı, istədi ki, həyatı dərindən, cəsarətli, mənasız yox, rəngarəng olsun.

Gülçöhrə xanım böyük bir kollektiv rəhbərlik edir. O, novator rəhbərlikdir, yenilikdən qorxmur, çəkinmir. Təbii ki, hər şeyi düşünül-müş şəkildə edir. Təhlillər, müqayisələr aparır. Deyir ki, bu günkü gənclər 90-cı illərin gənclərindən çox fərqlənir, onların dünyagörüşü daha genişdir, dünyanı daha yaxşı başa düşürlər, məlumatlıdır, pragmatikdir, nə istediklərini yaxşı bilir, kor-koranə hərəkət etmirlər. Ali savad almaq, yaxşı işdə işləmək, yaxşı yaşamaq istəyir, buna can atırlar. Baziləri həтта təhsilini xaricdə davam etdirir. Təəssüf ki, onların bir qismi bütün bunlara daha tez, zəhmət çəkmədən, əziyyətsiz nail olmaq istəyir. Bəlkə, bu da hə-

yatın diqtəsidir.

O, təhsilimizin səviyyəsindən də danışdı, uğurlarla yanaşı, çatışmayan cəhətləri də təəssüf hissi ilə qeyd etdi. Bütün bu halların səbəbini isə təhsilə münasibət yanlışlığında gördüyünü dedi: "Doğrudur, təhsil strukturunda çox şey etmək lazımdır, ancaq ilk növbədə ona münasibəti dəyişməliyik. İndi hamı təhsildən danışır, kütləvi informasiya vasitələri bu sahənin yalnız və yalnız mənfəi cəhətlərini qabardır. Bununla biz müəllimə, milli təhsilimizə inamımızı, hörmətimizi itirmiş olur, onu nüfuzdan salırıq. Təhsil cəmiyyətinin böyük hissəsini təşkil edir. Hər bir ailədə uşağa, məktəbə, təhsilə, müəllimə hörmət hissi aşılmalıdır. Bəzi neqativ halları isə bu qədər də şişirtmək lazım deyil. Biz yaxşıları nümunə gətirməklə, yaxşılarıdan, yaxşı işlərdən danışmağa daha çox şeyə nail ola bilərik."

Onu da deyək ki, Gülçöhrə Məmmədova tək rəhbər işçi kimi deyil, millət vəkili kimi də cəmiyyətdə baş verən proseslərdən kənar qalmır. Bu, hər şeydən öncə, ölkənin ali məclisində qanunların müzakirəsində və qəbul edilməsində özünü bürüvə verir. İstər qanunların yazılmasında, hazırlanmasında, istərsə də onlara dəyişikliklərin edilməsində müəyyən qədər öz səlahiyyətləri çərçivəsində bu proseslərə təsir edə bilər. Cəmiyyətdə münasibətlərin düzgün qurulması, dövlətin yaşaması, inkişafı üçün hüquqi əsasların yaradılmasına öz töhfəsini verməyə çalışır. Məsələ burasındadır ki, hər bir qanun gələcəyə hesablanır və bəzən onun nəticələrini görmək üçün illər lazım gəlir. Və yaqın ki, bu gün qəbul edilən bu qanunların sabah müsbət nəticəsini görəndə onun da öyünməyə haqqı ola-cadır. Millət vəkili kimi əməyinin real nəticəsini də görə bilir. Öz seçicilərinə kömək edəndə, hansısa prosesə qoşulub problemin həllinə nail olanda gördüyü işdən razı qalır, bir növ borcunu yerinə yetirmiş kimi sa-

yır özünü: "Mən Goranboy-Tərter bölgəsi üzrə millət vəkili seçilmişəm. Seçicilərlə mütəmadi görüşürəm. Bəzən fərdi müraciətlər olur. Təbii ki, kömək etməyə çalışıram. Elə məsələ var ki, onun həlli bizdən asılı deyil. Məlumdur ki, təmsil etdiyim bölgədə suya olan tələbat Sərsəng su anbarının hesabına ödənilir. Ermənilər xüsusən yay aylarında suyun qarşısını kəsir və bununla da əhalini çətin vəziyyətə salırlar. Problemin həlli üçün müxtəlif yollar aramışdır. Vəziyyətdən çıxmaq üçün bu yerlərdə artesian quyularının sayının, lazımı avadanlıqların, ehtiyat hissələrin bir qədər artırılmasına nail olmuşuq. Doğrudur, bu, problemi tam həll etmir, ancaq hələ ki, real vəziyyətlə barışmaq məcburiyyətindəyik. Yaman günün ömrü az olur."

İstər milli, istərsə də dini adət-ənənələrə hörmətlə yanaşmaq hər birimizin borcudur. Bu, insanın digər vəzifəsini, borcunu anlamağa, dərk etməyə kömək edir. Gülçöhrə xanım bununla bağlı fikirləri də maraqlıdır:

-Anam çox etiqadlı insan idi, mən tez-tez onu əllərim Haqqın dərgahına açib dua edən görərdim: "Sənə olan sevgilərin balalarının qəlbində çıxarma" deyirdi. Bizimlə söhbətdə tez-tez Tanrı sevgisindən danışdı: "Qəlbimizdə yaradana sevgi varsa, qalan bütün xoşbəxtlikləri o, özü verəcək sizə." Dünyanı dərk etmək istəyimin ən qaynar çağlarında bu söhbətlər çox köməyimə gəlirdi. Anlayırdım ki, ürəyində Allah xofu olan yalan danışmaq, haram yemək, böhtan atmaq, pis hissələrdən uzaq olar... Biz belə böyüyürdük: qəlbimizdə Tanrı sevgisi, içimizdə Allah xofu. Həyat çox qəribədir. Bəzən varlı, imkanlı insanların bədbəxt, fərsiz övladlarını, kasıbçılıq içində xoşbəxt yaşayan ailələri görmüşük. Yaxşı yaşamağa hər kəsin haqqı var, lakin var - dövlət hər şeyi həll etmir. Hər şey yerində və qədərinə olanda daha gözəldir.

Onunla söhbət etmək maraqlı idi.

Danışır, danışdıqca daxilindəki zəriflik, zənginlik açıqca duyulurdu. Nədənə, həmişə idarəetmə sahələrində çalışan qadınları quru, ötkəm, bir az da ev-əşik qayğılarından uzaq təsəvvür edirik. Ancaq Gülçöhrə xanımı yaxından tanıdıqca, bu təsəvvürlərin yanlışlığına bir daha əmin olursan. Çünki ötən bu illərdə o qadın, ana, rəhbər işçi kimi üzərinə düşən hər bir vəzifəni layiqincə yerinə yetirməyə çalışdı, etimadı doğrultdu, evdəkiləri iş, işdəkiləri ev qayğıları ilə yükləmədi. Hər şeyin yerini bildi, hər şeyi qədərinə etdi.

Həyatda pillə-pillə ucaldanda, zəhmət, alın təri ilə yüksələndə uğurlar səni daha çox sevindirir. Doğrudur, hər kəsin həyat yollarında ona düzgün yol göstərən, onu istiqamətləndirən, bədrəyəndə qolundan tutan xeyirxahlar olur. Lakin çox şey insanın özündən asılıdır.

Zümrüd QURBANQIZI, "Respublika".

"ADA" Universitetində təşkil olunan karyera yarmarkası

Məzəngi gələcək fəaliyyətində mühüm rol oynayacaqdır

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Fevralın 27-də "ADA" Universitetində bu ali məktəbin Karyera Hazırlıq Mərkəzinin təşkil

latçılığı, "Azersun Holding" şirkətlər qrupunun dəstəyi ilə keçirilən "İstedad və karyeralar arasında körpü yaradılması" mövzusunda ikinci karyera həftəsi çərçivəsində karyera yarmarkası təşkil olunmuşdur.

Yarmarkada dövlət qurumları, eləcə də özəl sektoru təmsil edən şirkət və təşkilatlar iştirak etmişlər.

Karyera Hazırlıq Mərkəzinin rəhbəri Gülnur İsmayil jurnalistlərə müsahibə

sinde bu cür yarmarkaların təşkilinin tələbələr üçün gələcək fəaliyyətlərində əhəmiyyətindən danışmış, "ADA" Universitetinin məzunlarının bir sıra dövlət orqanlarında, eləcə də diplomatik korpuslarda çalışdıqlarını və belə tədbirlərin gənclərin karyera quruculuğunda vacibliyini vurğulamışdır.

Bildirmişdir ki, Karyera Hazırlıq Mərkəzinin məqsədi tələbələrə əmək bazarı ilə tanış etmək və eyni zamanda onları gələcək peşə fəaliyyətinə hazırlamaqdır. Bu, "ADA" Universitetinin tarixində artıq ikinci karyera sərgisidir.

Gənclərin karyera qurumlarında və gələcək fəaliyyətində önəmli rol oynayan karyera yarmarkasında Azərbaycan fəaliyyət göstərən müxtəlif sektorlardan 35 qurum və şirkət təmsil olunmuşdur. Bu il iştirakçıların sayı ötən ildəkindən çoxdur.

Karyera yarmarkası şirkətlərə gənc və ali təhsilli peşəkarları tanımaq və potensial işçiləri tapmaq, həmçinin gəncləri işlə təmin etməyə kömək etmək məqsədi daşıyır.

Karyera yarmarkası sonuncu kurs bakalavr və magistratura tələbələri üçün təşkil olunmuşdur. Burada onlara əmək bazarında lazım olan bacarıqlar öyrədilmiş, həmçinin özlərinin karyera hədəflərini təyin etməyə kömək göstərilmişdir.

İştirakçılar müxtəlif şirkətlərin nümayəndələri ilə söhbətlər və məsləhətləşmələr aparmışlar. Bundan əlavə, tələbə gənclər Azərbaycanın eri özlə şirkətləri və dövlət qurumlarında vakansiyalar və işəgötürmə prosedurları haqqında informasiya əldə etmək imkanı qazanmışlar.

"Azərsun Holding" Xocalı soyqırımını silsilə tədbirlərlə yad etdi

Tariximizə qara həflərlə yazılan, xalqımızın qan yaddaşına çevrilən Xocalı soyqırımının 22-ci ildönümünü bu gün respublikamızın hər yerində böyük hüznə qeyd olunur. Üstündən 22 il keçməsinə baxmayaraq, bütün idarə və təşkilatlarda, səhiyyə və tədris ocaqlarında xalqımızın sağalmaz yarası olan Xocalı qətləminə həsr olunmuş genişmiqyaslı tədbirlər keçirilir, foto və rəsm sərgiləri təşkil olunur. "Azərsun Holding" Şirkətlər Qrupunda da Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsi silsilə tədbirlərlə yad edildi. Tədbirlər çərçivəsində Xocalı rayon İcra Hakimiyyətinin bilavasitə iştirakı, Xocalı Soyqırımını Tanıtma İctimai Birliyi, "Image" şirkəti və "Miras" İctimai Birliyi və birgə Azərbaycan xalqına qarşı törədilən bu faciə haqqında sənədli film hazırlandı. Eyni zamanda faciə barədə sənədlər və ətraflı məlumatların yerləşdirildiyi www.26fevral.az veb portalı da ictimaiyyətə təqdim edildi. Həmçinin şirkətlər qrupunun dəstəyi ilə

Şuşa Dövlət Dram Teatrının təqdimatında Xocalı faciəsinə həsr edilmiş tamaşa səhnələşdirilərək holdinqin mədəniyyət mərkəzində nümayiş olundu.

Fevral ayının 26-da isə "Azərsun Holding" şirkətlər qrupunun rəhbəri Abdullbar Gözəl və holdin-

qin kollektivləri soyqırım qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış "Ana harayı" abidəsinə ziyarət edərək önünə gül çələngi və tər çiçəklər qoydular.

Mehparə ƏLİYEVA, "Respublika".

ABŞ konqresmenləri dünya liderlərini Azərbaycan torpaqlarının işğalına son qoyulmasına kömək göstərməyə çağırıblar

Vaşinqton, 27 fevral (AzərTAc). ABŞ Konqresinin üzvləri Cin Qrin və Tim Rayn Konqresdə Xocalı faciəsinin 22-ci ildönümü ilə əlaqədar bəyanatlarla çıxış etmişlər.

Konqresmen Cin Qrin bəyanatında Xocalının Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin ən böyük üç yaşayış məntəqəsindən biri olduğunu söyləmiş, Xocalı faciəsinin nüfuzlu beynəlxalq media qurumları tərəfindən işıqlandırıldığını bəyan etmişdir. Azərbaycanın ABŞ-ın mühüm tərəfdaşı və dostu olduğunu vurğulayan konqresmen dünya liderlərini Azərbaycan torpaqlarının işğalına son qoyacaq sülh razılaşmasının əldə olunmasına kömək etməyə çağırıb.

Konqresmen Tim Rayn da Xocalı faciəsinin qurbanlarını yad etmişdir. O, Ermənistan ilə Azərbaycan arasındakı münaqişənin ədalətli həllinin regionda uzunmüddətli sülhün bərqərar edilməsi baxımından həlledici olacağını vurğulamışdır.

Ermənistanın Vaşinqtondakı səfirliyi qarşısında Xocalı qırğını qurbanlarının xatirəsinə həsr edilmiş etiraz aksiyası keçirilmişdir

Vaşinqton, 27 fevral (AzərTAc). Fevralın 26-da Ermənistanın Vaşinqtondakı səfirliyi qarşısında etiraz aksiyası keçirilmişdir.

ABŞ Azərbaycanlıları Şəbəkəsinin təşkil etdiyi mitinqdə Vaşinqtonun və onun ətraflarının Azərbaycan imcasının üzvləri iştirak etmişlər. Plakatlarda Xocalı qırğını barədə faktlar təqdim edilmiş, bu qətləmi dövlət səviyyəsində tanımaq çağırışları yazılmış, faciənin ABŞ-ın bir sıra ştatları və bəzi ölkələr tərəfindən tanınması, Serj Sarkisyanın təkə 1992-ci ilin fevralında Xocalı sakinlərinə deyil, həm də Sarkisyan rejimi tərəfindən 10 dinc erməni nümayişçisinin öldürüldüyü 2008-ci ilin martında öz vətəndaşlarına divan tutması barədə məlumatlar olmuşdur.

ABŞ Azərbaycanlıları Şəbəkəsinin həmtəsəviyyəli Adil Bağirov və Bədir Məmmədli etiraz aksiyası iştirakçıları ilə bərabər, Ermənistan hökumətini Xocalı qırğını tanımağa çağırmış, erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycanı çıxarılmasını, girovların azad olunmasını və Azərbaycan qaçqınlarının doğma yurd-yuvalarına qayıtmasını təmin olunmasını tələb etmişlər. Azərbaycan icması Ermənistan hökumətini Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin digər yaşayış məntəqələrində, o cümlədən Malibeyli, Quşçular, Ağdaban və Qaradağlarda da azərbaycanlıların kütləvi şəkildə qətlə yetirilməsi faktını tanımağa çağırıb.

Etiraz aksiyasının iştirakçıları sonnda üzərində "Biz Xocalı qırğını xatırlayırıq. 613" sözləri yazılmış qara şarları səmaya buraxmış, bununla da Xocalıda kütləvi qətlə qurbanlarının nurlu xatirəsinə anmışlar.

Qeyd edək ki, ABŞ Azərbaycanlıları Şəbəkəsi hər il Xocalı soyqırımının tanınması tələbləri ilə birlikdə bu qırğının qurbanlarının xatirəsinə etiraz aksiyası keçirir.

XOCALI QURBANLARININ XATİRƏSİ MİNSK ŞƏHƏRİNDƏ DƏ YAD EDİLDİ

Belarus Azərbaycan İcmaları Konqresinin, Belarus Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin və Azərbaycanın Belarsdakı səfirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən anım mərasimində Belarus Azərbaycan İcmaları Konqresinin sədri Natiq Bağirov, Azərbaycanın Belarsdakı səfəri İsfəndiyar Vahabzadə çıxış edərək 22 il bundan öncə Xocalı şəhərində törədilmiş misli görünməmiş vəhşilikləri ermənilərin son iki əsrdə Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdikləri soyqırım siyasətinin məntiqi davamı kimi dəyərləndirdilər. Xocalı qurbanlarının qanının yerə qalmayacağını vurğulayan natiqlər, hərbi və iqtisadi qüdrətinə görə bölgədə lider dövlətə çevrilən Azərbaycanın istənilən vaxt işğal altında olan torpaqlarını geri qaytarmağa qadir olduğunu diqqətə çatdırdılar. Beynəlxalq təşkilatların və dünya birliyinin erməni qəsbkarları-

nin Xocalı şəhərində törətdikləri vəhşiliklərə hüquqi siyasi qiymət verməmələrini dünyada hökm sürən ikili standartların məntiqi nəticəsi kimi səciyyələndirdi. Biz Vətənimizin sırası əsgərləriyik. Azərbaycanın Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin bir əmri bəs edər ki, hamımız silaha sarılaraq qısa bir müddətdə torpaqlarımızı düşmənlə tapdağından azad edək. Bu gün iqtisadi böhran içində yaşayan Ermənistan dövləti bu reallıqları nəzərə almasa, qüdrətli Azərbaycan ordusunun qarşısında diz çökməli olacaq deyər Natiq Bağirov fikrini bildirdi.

Anım mərasimində Belarus Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin sədri Elvira İmanova, Azərbaycan dili və mədəniyyəti mərkəzinin rəhbəri Elanura Hüseynova və digər gənclər çıxış edərək, 5 il bundan öncə Heydər Əliyev fondunun vitse prezidenti Leyla Əliyevanın təşəb-

büsü ilə dünyanın müxtəlif ölkələrində "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlərin erməni vandalizminin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında müstəsna rol oynadığını vurğuladı. Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Azərbaycan gəncliyinin üzərinə düşən vəzifələrdən bəhs olundu. Sonra tədbirə qatılanlar Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə hazırlanmış "Xocalı harayı" filminə baxmaqla ermənilərin Xocalı şəhərində uşaqlara, qadınlara, qocalara və dinc əhaliyə qarşı həyata keçirdikləri vəhşiliklərlə tanış olublar. Sonda mərasim iştirakçıları arasında Xocalı soyqırımına hüquqi-siyasi qiymət verilməsi üçün beynəlxalq təşkilatlara müraciət qəbul olundu.

Qədir ASLAN, "Respublika".

BİR GECƏNİN DƏHŞƏTLƏRİ

Artıq 22 ildir ki, xalqımız soyuq bir qış gecəsində törədilmiş insanlığa sığmayan, dəhşətli bir soyqırımın ağrısını yaşayır. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə. O gecə dəhşət yaşadı Xocalı. Elə bir dəhşət ki, hələ tarix belə müsibət, belə vəhşilik görməmişdi. Ermənistan silahlı qüvvələri və Dağlıq Qarabağdakı ermənilərin qeyri-qanuni silahlı dəstələri keçmiş SSRİ-nin Xankəndidə yerləşən 366-cı motoatıcı alayının bilavasitə iştirakı ilə Xocalını zəbt edərək bu qədim Azərbaycan şəhərini yerlə-yeksan etdi. Qana susamış düşmən heç kimə - qadına, qocaya, uşağa, hətta südümər körpəyə belə rəhm etmədi. O müdhiş gecədə 613 nəfər, o cümlədən 63 uşaq, 100 qadın, 70 qoca xüsusi əməliyyatla, işğəncələrlə öldürüldü, yüzlərlə insan əsir düşdü, girov götürüldü.

Yaddaşımıza qara həflərlə yazılan Xocalı soyqırımını illər, əsrlər ötsə belə bu xalqın yaddaşından silinməyəcək. Bu gün ölkəmizin hər yerində Xocalı faciəsinin 22-ci ildönümü qeyd edilir. İdarə və təşkilatlarda, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət müəssisələrində tədbirlər keçirilir, faciəni əks etdirən foto və rəsm sənətləri təşkil olunur, məktəblilər arasında inşa yazı müsabiqələri aparılır, faciənin şahidləri, şəhid ailələri ilə görüşlər keçirilir.

Səbail rayonundakı 236 sayılı tam orta məktəbdə də şagirdlərin, müəllim kollektivinin və valideynlərin iştirakı ilə başçı cinayət kimi tarixə yazılmış Xocalı faciəsinə həsr edilmiş tədbir keçirildi. İlk olaraq Xocalı şəhidlərinin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Sonra tədbir giriş sözü ilə məktəb

bin direktor müavini Baba Bayramov açaraq dedi: "Xocalı faciəsi xalqımızın tarixində ən dəhşətli faciədir. Bu faciə ermənilərin xalqımıza qarşı 200 il ərzində həyata keçirdiyi etnik təmizləmə və soyqırım siyasətinin qanlı səhifəsidir. Düşmənin bu faciəni törətməkdə məqsədi tarixi, əzəl torpaqlarımızı ələ keçirməklə yanaşı, həm də xalqımızın müstəqillik və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə əzmini də qırmaq idi. Doğrudur, bu gün dədə-baba yurd yerlərimizin bir hissəsi, o cümlədən də Xocalı düşmən tapdağı altındadır. Lakin mənfur düşmən bununla öz niyyətinə çatmadı və çatmayacaq. Xocalılılar o dəhşətli gecədə müasir silahlarla silahlanmış düşmən qarşısına əliyalın çıxaraq axır qanlarına qədr vurmuşdular. Mənfur xislətli düşmən onların vətən məhəbbətini, mübarizə əzmini qıra bilmədi. Bütövlükdə Azərbaycan xalqına qarşı yönəldilmiş Xocalı soyqırımını hər birimiz yaddaşımıza həkk etməli, düşməne nifrət hissini özümüzə yaratmalıyıq. Bu

faciə bizim qan yaddaşımızdır".

Məktəbin direktor müavini Ya-qut İslamova da həmin gecə xalqımıza qarşı törədilən vəhşilikdən ürəkəğrısı ilə danışıdı. O dedi: "Azərbaycan tarixinin qədim dövrlərindən müasir dövrünə qədər tarix və mədəniyyət ənənələrinin özündə yaşadan Xocalı şəhəri bir gecədə yerlə-yeksan edildi. Belə ki, təkə Azərbaycan deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəldilmiş bu cinayət həm də dünya mədəniyyətinə edilən zərərdir. Burada maddi mədəniyyət abidələrini və dünyanın ən qədim məzarlıqlarından sayılan Xocalı qəbiristanlığının darmadağın edilməsi erməni vandalizminin bariz nümunəsidir. Bu qanlı cinayət cəzasız qalmayacaq. Tez və ya gec tarix öz ədalətli hökmünü çıxaracaq. Bu işdə biz müəllimlərin də üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Biz gənc nəsli Vətən, xalq uğrunda canlarından keçənlərə məhəbbət, düşməne isə nifrət hissi ilə tərbiyə etməliyik".

Sonra Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimi Şəlalə Mustafayeva, musiqi müəllimi İlahə Quliyeva və sinif rəhbəri Mehparə Səlimovanın təşkilatlığı ilə məktəbin V, VI, VII sinif şagirdlərinin hazırladığı "Xocalı - qan yaddaşımızdır" adlı ədəbi-bədii kompozisiya yaddaşları bir daha təzələdi. Uşaqlar söylədikləri şeir, hazırladıkları səhnəciklərlə xalqımıza qarşı törədilən soyqırımın ağrı-acısını böyük kədər hissi ilə ifadə etdilər. Bu, həm də soyqırım qurbanlarının xatirəsinə ehtiramın təbəcəssümü idi.

Mehparə ƏLİYEVƏ,
"Respublika".

Keçmişin ibrət dərslərindən nəticə çıxarmalıyıq

Düşmən üzərində qələbə çalmağın üçün onun xüsusiyyətlərini öyrənmək, psixologiyasına bələd olmaq çox vacib amillərdən biridir. Əfsuslar ki, ürəkuyuşluqluq bilib, unutanlarımız bələd olan ermənilər əsrlər boyu qılığımıza girərək oba və yurdlarımızda məskən salmış, sonradan isə qanımızı töküblə torpaqlarımızı işğal etmişlər. Lakin "ziyanın yansından qayıtmaq da xeyirdir" — deyirlər. Bu gün düşməni və onun başıma gətirdiyi bütün faciələri diqqətlə öyrənib, dəqiq araşdırmalıyıq ki, gələcəkdə hər bir fitnə və həmləyə hazır olaq və sonda zəfər yürüşü ilə itirdiklərimizi də qaytara bilək.

Bu baxımdan 26 il öncə, 1988-ci il fevralın 28-29-da Sumqayıtda baş verən hadisələri sonrakı qanlı olayların başlanğıcı kimi yada salıb təhlil etmək çox vacibdir. Bununla əlaqədar əməkdaşımız o günlərin canlı şahidi olan Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin Corat qəsəbəsi üzrə nümayəndəsi Cəmil Quliyevlə görüşərək ondan gördüklərini danışmağı xahiş etmişdir. Cəmil müəllim demişdir:

—Aradan bu qədər vaxt keçdikdən sonra bu hadisələrin mahiyyəti, başvermə səbəbləri daha aydın şəkildə nəzərə çarpır. SSRİ-nin xüsusi xidmət orqanları və erməni separatçıları tərəfindən hazırlanmış və həyata keçirilmiş bu hadisələrin başlıca günahkarları Kommunist Partiyasının baş katibi Mixail Qorbaçov və onun ermənipərəst ətrafı idi. Bunu belə əminliklə söyləməyə mənə haqq verən isə o zaman mənzil istisam sahəsinin rəisi işlədiyimdən hadisələri yaxından izləyib bilməyimdirdi.

Hadisələrin müəyyən ssenari ətrafında, planlı şəkildə həyata keçirildiyini sübut edən bir sıra məqalələr diqqət yetirək. Əvvəlcə onu qeyd edim ki, hələ hadisələrdən 5-6 gün qabaq şəhərdə heç kimin tanımadığı qrup peyda olmuşdu. Dəstələrə bölündükləri üçün onlara eyni vaxtda şəhərin müxtəlif hissələrində rast gəlmək olurdu. Müşahidələr göstərdi ki, onları başlıca məqsədlərdən biri də həmin günlər şəhərdə şayiələr yaymaq, çaxnaşma salmaq idi. Maraqlıdır ki, hadisələr səngiyib qurtarandan sonra bu adamların heç biri şəhərdə qalmayıb. Çox təəssüflərlə onun ki, hadisələri araşdıran hü-

qurumun əməkdaşları, xüsusən də təhsil sahəsində çalışanlar, ermənilərin müxtəlif şəkildə xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklər, çirkin əməllər, terror, qanlı faciələr, işğalçılıq, deportasiya və soyqırım faktlarına bələd olmalıyıq. Böyük rus şairi A.S.Puşkin deyib: "Sən köləsən, sən qorxaqsan, sən ermənisən." Öz havadarlarının köməyinə arxalanan Ermənistan təvəzcükar niyyətinə həyata keçirir. Bu işə yüz minlərlə insanın taleyinə faciə gətirir.

Ən yaxın tariximiz səhifələri erməni vəhşilikləri özümdən əks etdirir. Ürək ağrısıyla olsa da, bu faktları yenidən xatırlatmalıyıq. Erməni terror təşkilatları və Ermənistan silahlı qüvvələri 1986-1993-cü illərdə Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı çoxlu terror əməli və dinc əhaliyə qarşı soyqırım törətməmiş, taqətdən düşmüş insanların çox hissəsi mehç Əsgəran-Naxçıvanik düzində erməni silahlı dəstələri tərəfindən xüsusi qəddarlıqla məhv edilmişdir.

Həmin günlərdə Azərbaycan silahlı qüvvələri Xocalı sakinlərinin köməyinə çata bilmədi, hətta meyitlərin götürülməsi belə mümkün olmadı. Bu zaman isə ermənilər vertolyotlarla, ağır geyimli xüsusi qruplarla məşərdə gizlənməmiş insanların xatirəsini apardı, aşkar edilənləri əsir götürür, işğəncələrə maruz qoyurdular.

Fevralın 28-də tərkibində yerli jurnalistlərin də olduğu qrup 2 vertolyotla Azərbaycanı həlak olduqları yere çata bildi. Gördükləri mənzərə hamını dəhşətə gətirdi — düzənlik cəsədlərə dolu idi. İkinci vertolyotun havadan mühafizəsinə baxmayaraq, ermənilərin güclü atəşi altında ancaq 4 meyit götürmək mümkün oldu. Martın 1-də yerli və xarici jurnalistlərin iştirakı ilə hadisə yerində daha da dəhşətli vəziyyət müşahidə olunmuşdur. Meyitlərin skapularının götürülməsi, qulaqlarının və digər orqanlarının kəsilməsi, gözlərin çıxarılması, çoxsaylı bıçaq və güllə yaraları, ağır texnika ilə əziləmələr, yandırılma halları aşkar edilmişdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunda Xocalı soyqırımını araşdırın istintaq qrupu yaradılmışdır. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Mərdan HƏSƏNZADƏ,
Bordə rayon 1 saylı notariat kontorunun xüsusi notariusu.

Binəqədi rayonu:

XOCALI ŞƏHİDLƏRİ EHTİRAMLA YAD EDİLDİ

Binəqədi rayonunun 135 sayılı tam orta məktəbində Xocalı soyqırımının 22-ci ildönümü münasibətilə anım tədbiri keçirildi.

Tədbirdə Binəqədi Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Aygün Əliyeva, Binəqədi RH başçısı Aparatının məsul işçiləri, Milli Qəhrəmanları Tanıtma İctimai Birliyinin sədri Elşən Uluhanlı, Xocalı Soyqırımını Tanıtma İctimai Birliyi Binəqədi rayon şöbəsinin sədri Ayna Novruzova, rayonun fəal gəncləri və məktəblilər iştirak etdirlər.

Tədbir çərçivəsində ilk öncə, Binəqədi RH başçısının müavini Aygün Əliyevanın iştirakı ilə Milli Qəhrəmanları Tanıtma İctimai Birliyinin təşkil etdiyi XX əsrin əvvəllərindən etibarən erməni qəsbkarlarının Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi qırqın və qətləmləri, o cümlədən Xocalı həqiqətini əks etdirən fotosərgiyə,

eləcə də Binəqədi RH ilə Gənclər və İdman İdarəsinin "Xocalı-qan yaddaşımız" mövzusunda rayon məktəbliləri arasında keçirdiyi rəsm müsabiqəsi iştirakçılarının əl işlərindən ibarət sərgiyə baxış oldu.

Məktəbin akt zalında Binəqədi Rayon Mərkəzi Mədəniyyət Evinin təşkilatlığı ilə şagirdlərin ifasında təqdim olunan bədii kompozisiyada soyqırım gerçəklikləri

bədii lirikanın dili ilə tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıldı.

Anım tədbirində Binəqədi RH başçısının müavini Aygün Əliyeva çıxış edərək zəngin və kəşməkəşli tarixə malik xalqımızın qan yaddaşına həkk olunmuş Xocalı faciəsinin sadəcə bir qırqın aktı olmadığını, milli mənsubiyyətinə görə bir topluma qarşı törədilmiş soyqırım olduğunu bildirdi. Vurğulandı

ki, bu gün Azərbaycanın müstəqil, suveren dövlət kimi, regional və beynəlxalq miqyasda böyük uğurlara imza ataraq tərəqqi edən ölkələr sırasında yer alması belə qəsdlərin xalqımızın əzmini qıra bilmədiyinin göstəricisidir.

Daha sonra Xocalı soyqırımının canlı şahidi, erməni vəhşiliyini öz gözləri ilə görmüş Sahil Həsənov həmin gün dinc, əliyalın insanlara, ixtiyar qocalara, məsum körpələrə qarşı azğın erməni qəsbkarlarının əməliyyatını xatırladı və insanlığı əleyhinə yönəlmiş bu cinayət bərədə acı xatirələrini tədbir iştirakçıları ilə bölüşdü.

Tədbir Binəqədi Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin keçirdiyi rəsm, inşa müsabiqələri qaliblərinin fəxri fərmanlarla təltif olunması ilə yekunlaşdı.

Ramiz YUSİFLİ,
"Respublika".

ANIM TƏDBİRİ

Vətənimizin hər yerində olduğu kimi, "Aşğeronneft" NQÇ-də də dərin kədərlə Xocalı soyqırımının 22-ci ildönümü ilə bağlı xatirə tədbiri keçirilmişdir.

Öncə tədbir iştirakçıları Xocalı soyqırımının qurbanlarının və Vətənimizin bütövlüyü uğrunda canından keçən şəhidlərimizin ruhunu bir dəqiqəlik sükutla yad etdilər. Tədbir giriş sözü ilə açan YAP NQÇ təşkilatının sədri Şamil Kazimov bildirdi ki, 1992-ci il fevralın 26-da erməni faşistləri, vandallar, rusların 366-cı motoatıcı alayı tərəfindən törədilən Xocalı soyqırımını XX əsrin ən dəhşətli cinayətlərindən biridir.

Bu soyqırımda 613 nəfər dinc azərbaycanlı, o cümlədən, 63 uşaq, 106 qadın, 70 qoca bir neçə saatın içində əməliyyatla qətlə yetirilib. Həmçinin 487 nəfər ağır xəsarətlərə maruz qoyulub, 1275 nəfər isə girov götürüldü. Beynəlxalq hüquq normalarını, insan hüquqları üzrə ən müxtəlif konvensiyaları ayaq altına atan erməni hərbi birləşmələri insanları qətlə yetirmək məqsədilə ən qəddar üsullara əl atıblar. Həmin dövrdə sərəştəsizlikdən və qətləmə siyasi qiymət belə verilməmişdir.

Ulu önderimiz Heydər Əliyevin

1993-cü ilin iyununda xalqın təkidli tələbi ilə həkimiyətə qayıdıandan sonra bir çox mill fəalələrimiz kimi, Xocalı soyqırımına da siyasi-hüquqi qiymətini verməsinə mümkün oldu.

Azərbaycan dövlətinin, Heydər Əliyev Fondunun bu istiqamətdə apardığı uğurlu fəaliyyətin nəticəsində ki, artıq dünyanın bir sıra ölkələri, o cümlədən, ABŞ-in bir neçə ştatı və beynəlxalq təşkilatlar rəsmən Xocalı soyqırımını tanıyıblar.

Daha sonra çıxış edən soyqırımın dünyada tanınması istiqamətində xüsusilə, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilən "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində Xocalı qətləmlərini tanıdıqlara dünyanın bir sıra ölkələrində yad olunduğunu qeyd etdilər. Tələb olundu ki, nəhayət, nahaq qanın yerdə qalmaması üçün bu vəhşiliyi törədən cinayətkarlar ədalət məhkəməsinə calb olunaraq cavab versinlər.

Sonda tədbir iştirakçıları idarənin həyətidən ucaldılan şəhidlərin abidəsi və şəhərdə "Ana fəryadı" abidəsi ünvanına tərik qəsdələri düzərək öz ehtiramlarını bildirdilər.

Zahir QALİB.

Xocalı faciəsindən 22 il ötür

Tarix ermənilərin xalqımıza qarşı olan düşmənçiliyini, ədavətini, xain və məkrli niyyətlərini bir əsrə dəfələrlə sübuta yetirib. Her dəfə də ermənilərin törətdikləri vəhşiliklər, çirkin əməllər, terror, qanlı faciələr, işğalçılıq, deportasiya və soyqırım faktlarına bələd olmalıyıq. Böyük rus şairi A.S.Puşkin deyib: "Sən köləsən, sən qorxaqsan, sən ermənisən." Öz havadarlarının köməyinə arxalanan Ermənistan təvəzcükar niyyətinə həyata keçirir. Bu işə yüz minlərlə insanın taleyinə faciə gətirir.

Ən yaxın tariximiz səhifələri erməni vəhşilikləri özümdən əks etdirir. Ürək ağrısıyla olsa da, bu faktları yenidən xatırlatmalıyıq. Erməni terror təşkilatları və Ermənistan silahlı qüvvələri 1986-1993-cü illərdə Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı çoxlu terror əməli və dinc əhaliyə qarşı soyqırım törətməmiş, taqətdən düşmüş insanların çox hissəsi mehç Əsgəran-Naxçıvanik düzində erməni silahlı dəstələri tərəfindən xüsusi qəddarlıqla məhv edilmişdir.

Həmin günlərdə Azərbaycan silahlı qüvvələri Xocalı sakinlərinin köməyinə çata bilmədi, hətta meyitlərin götürülməsi belə mümkün olmadı. Bu zaman isə ermənilər vertolyotlarla, ağır geyimli xüsusi qruplarla məşərdə gizlənməmiş insanların xatirəsini apardı, aşkar edilənləri əsir götürür, işğəncələrə maruz qoyurdular.

Fevralın 28-də tərkibində yerli jurnalistlərin də olduğu qrup 2 vertolyotla Azərbaycanı həlak olduqları yere çata bildi. Gördükləri mənzərə hamını dəhşətə gətirdi — düzənlik cəsədlərə dolu idi. İkinci vertolyotun havadan mühafizəsinə baxmayaraq, ermənilərin güclü atəşi altında ancaq 4 meyit götürmək mümkün oldu. Martın 1-də yerli və xarici jurnalistlərin iştirakı ilə hadisə yerində daha da dəhşətli vəziyyət müşahidə olunmuşdur. Meyitlərin skapularının götürülməsi, qulaqlarının və digər orqanlarının kəsilməsi, gözlərin çıxarılması, çoxsaylı bıçaq və güllə yaraları, ağır texnika ilə əziləmələr, yandırılma halları aşkar edilmişdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunda Xocalı soyqırımını araşdırın istintaq qrupu yaradılmışdır. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verən və bu bərədə dünyanın ən yüksək tribunallarından danışan ulu öndərimiz Heydər Əliyev Xocalı sakinlərini işğalçı ermənilərə qarşı qətiyyətli və qəddarlıqla məhv edilmişdir. Həmin istintaq qrupu ayrı-ayrı vaxtlarda, daha doğrusu, 1992-ci ildən sonrakı dövrlərdə 100 cilddən artıq istintaq materialı toplanmışdır. İstintaq zamanı 3000 nəfərdən artıq Xocalı sakinini və digər şahidləri dindirilmişdir.

AZƏRBAYCANIN BAYRAĞI DAİM YÜKSƏKLƏRDƏ DALĞALANACAQ

Bu gün Azərbaycan inamla ün uc zirvələrin fəthinə doğru gedir və bütün sahələrdə olduğu kimi, idmanda da böyük nailiyyətlərə imza atr. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikada başlanan milli olimpiya hərəkatının siyasi və sosial əhəmiyyəti xüsusi qeyd olunmalıdır. Hazırda respublikanın hər tərəfində müasir və beynəlxalq standartlara cavab verən Olimpiya idman kompleksləri, idman sağlamlıq mərkəzləri tikilərək peşəkar idmançıların, habelə həvəskarların istifadəsinə verilir. Çünki həm fiziki, həm də mənəvi cəhətdən sağlam nəslin yetişdirilməsi dövlətimizin gənclər və idman siyasətinin başlıca prinsiplərdir və bu işdə idmanın kompleks təşkilinin çox böyük rolu var. Məşhur bir ifadədə deyildi kimi: "Sağlam bədəndə sağlam ruh olar".

Son illərdə paytaxt Bakı ilə yanaşı, regionlarda da inşa olunan nəhəng idman mərkəzləri Azərbaycanın idman potensialının nümayişini, eləcə də gənclərin bu sahədə meylinin artmasını göstərir. Ölkəmizdə bu cür idman obyektlerinin tikilib istifadəyə verilməsinin bir məqsədi var: gənc nəslin sağlam böyüməsi və yetişməsi. Həmçinin Azərbaycanın yüksək səviyyəli beynəlxalq yarışların, mötəbər turnirlərin keçirildiyi idman ölkəsi kimi nüfuzunun genişlənməsi.

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamla həyata keçirilən "Azərbaycan gəncliyi 2011-2015-ci illərdə Dövlət Proqramı"nda da gənclərin sağlamlığının qorunması prioritet məsələ olaraq öz əksini tapıb. Gənclər arasında sağlam həyat tərziyyətinin kütləvi bədən tərbiyəsi və idman vasitəsilə geniş təbliğ edilməsi, bu sahədə maarifləndirmə işinin genişləndirilməsi kimi görülen işlər Dövlət Proqramının başlıca müddəalarındandır. Dövlət başçısı tərəfindən həttə 2012-ci ilin "İdman il" elan edilməsində, yeni idman-sağlamlıq mərkəzlərinin istifadəyə verilməsində və s. əsas məqsəd gənclərin sağlamlığının qorunması, buna xidmət edən təşviqədi və təbliğat xarakterli tədbirlərin keçirilməsidir. Çünki sağlam gənclik həm də sağlam gələcək deməkdir.

Azərbaycanda idmanın müxtəlif növləri üzrə, o cümlədən futbol, bədii gimnastika, tennis, boks, gülləş, həmçinin əlbəyaxa döyüş üsullarından karate-do, dzü-do, taekvando və s. federasiyaların yaradılması, respublikada idmanın maddi-texniki bazasının daha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində görülen işlər idmanda bu gün qazanan və gələcək uğurları stimulu və rəhndir.

Respublikamızın müxtəlif dövlət qurumlarında, güc strukturlarında, o cümlədən Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində də əməkdaşların döyüş hazırlıqlarının yüksək səviyyədə saxlanılmasına, fiziki sağlamlıqlarının qorunmasına və möhkəmləndirilməsinə, idmanla mütəmadi məşğul olmalarına xüsusi önəm verilir. Bu məqsədlə Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində ən müasir imkanlara malik İdman və Sağlamlıq Mərkəzi yaradılmışdır. İdman və Sağlamlıq Mərkəzində mütəmadi olaraq müxtəlif idman növləri üzrə yarışlar və turnirlər keçirilir. Mərkəzdə idmanın əksər kütləvi növləri, o cümlədən əlbəyaxa döyüş, gülləş, futbol, voleybol, həndbol, basketbol, tennis üzrə yay və qış meydançaları, 25 metrlik üz-

Xalqımız, millətimiz genetik xüsusiyyətlərinə görə fiziki cəhətdən sağlam insanlardan ibarət olan xalqdır, millətdir. Fiziki sağlamlıq və fiziki güc, mənəvi sağlamlıqla bərabər Azərbaycan xalqına, millətine xas olan xüsusiyyətdir.

Heydər ƏLİYEV,

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri.

güçlülük hovuzu, gimnastika, trenajor zalları, məşqçi və təlimatçı, həkim, soyunub-geyinmə otaqları və duşxanalar vardır. Ən qabaqçıl standartlara cavab verən texniki ləvazimat və avadanlıqlarla təmin edilən mərkəzdə MTN-in Heydər Əliyev adına Akademiyasının kursant və dinləyicilərinin, eləcə də nazirliyin əməkdaşlarının idmanla məşğul olmaları, fiziki sağlamlıqlarını möhkəmləndirmələri üçün hər cür şərait yaradılmışdır. Belə sosial təminatlı obyektlərin istifadəyə verilməsi Azərbaycanın güclənməsinə xidmət edəcək səriştəli və sağlam gənc kadrların yetişdirilməsi məqsədi daşıyır.

Bu gün Azərbaycan idmançıları ilə yanaşı, MTN İdman və Sağlamlıq Mərkəzinin "Titan" idman klubunun üzvləri də respublika və beynəlxalq səviyyəli yarışlarda iştirak edirlər. Onların əldə etdikləri uğurlu nəticələr, Dövlət Himnimizin səsləndirilməsinin sədaları altında Azərbaycanın idman klubunun üzvlərinin nüfuzlu beynəlxalq yarışlarda iştiraklarının təmin edilməsi daim Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin rəhbərliyinin diqqət mərkəzində olmuş və bu bütün lazımi təşkilat məsələlər yüksək səviyyədə həyata keçirilmişdir. Məhz bunun bariz nəticəsidir ki, beynəlxalq yarışlarda iştiraka buraxılmış Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əməkdaşları "Titan" idman klubunun üzvlərindən biri olan "Döyüş Sənətinin Oskarı" ("Action martial arts magazine hall of honors and spirit awards") mərəsimi keçirilmişdir. Döyüş sənətinə xidmətlərinə və verdiyi töhfələrə görə namizədlər 36 nominasiyada seçilir və qaliblərə "Döyüş Sənətinin Oskarı" adı mükafat və xüsusi medal təqdim edilir. Bu möhtəşəm tədbirdə dünyanın hər yerindən 1000-ə yaxın ən yaxşı idmançı, aktor, məşqçi və jurnalistlər iştirak edib. Döyüş sənətləri sahəsində bu təltif ən nüfuzlu mükafatlardan sayılır. Əlbəyaxa döyüş və ciu-citsu istiqamətinin rəsmisinin təqdimatı əsasında və seçmələrdən sonra "Döyüş Sənətinin Oskarı" ilk dəfə olaraq "Döyüş növlərinin inkişafında verdiyi töhfəyə görə" nominasiyasında Azərbaycandan güc strukturlarının əməkdaşlarının ümumdünya və ümumavropa oyunlarının galibi M.Hacımuradov "Döyüş növlərində verdiyi yüksək nəticə-

çempionu adını qazanmışdır. T.Məsimov 2-ci, S.Salmanov isə 3-cü yeri tutmuşlar.

Böyük Britaniya Krallığı Şimali İrlandiyanın Belfast şəhərində cari il avqust ayının 1-dən 11-dək güc strukturların arasında IV Dünya Oyunlarında T.Quliyev, M.Hacımuradov, A.Əmirli, P.Ağayev və S.Salmanov iştirak etmişlər. M.Hacımuradov və S.Salmanov qızıl, A.Əmirli və P.Ağayev gümüş, T.Quliyev isə bürünc medallər qazanmışlar.

A.Menşayev və E.Həbibov isə avqustun 1-dən 13-dək İtaliyanın Torino şəhərində Veteran idmançıları arasında I Dünya Oyunlarında iştirak etmişlər. E.Həbibov cüdo növündə gümüş, A.Menşayev şüvüllə tullanmada bürünc medal qazanmışlar.

Qeyd olunmalıdır ki, Azərbaycanın idman nüfuzunun qorunmasına və möhkəmləndirilməsinə layiqli töhfələrin verilməsi məqsədilə "Titan" idman klubunun üzvlərinin nüfuzlu beynəlxalq yarışlarda iştiraklarının təmin edilməsi daim Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin rəhbərliyinin diqqət mərkəzində olmuş və bu bütün lazımi təşkilat məsələlər yüksək səviyyədə həyata keçirilmişdir.

Məhz bunun bariz nəticəsidir ki, beynəlxalq yarışlarda iştiraka buraxılmış Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əməkdaşları "Titan" idman klubunun üzvlərindən biri olan "Döyüş Sənətinin Oskarı" ("Action martial arts magazine hall of honors and spirit awards") mərəsimi keçirilmişdir. Döyüş sənətinə xidmətlərinə və verdiyi töhfələrə görə namizədlər 36 nominasiyada seçilir və qaliblərə "Döyüş Sənətinin Oskarı" adı mükafat və xüsusi medal təqdim edilir. Bu möhtəşəm tədbirdə dünyanın hər yerindən 1000-ə yaxın ən yaxşı idmançı, aktor, məşqçi və jurnalistlər iştirak edib. Döyüş sənətləri sahəsində bu təltif ən nüfuzlu mükafatlardan sayılır. Əlbəyaxa döyüş və ciu-citsu istiqamətinin rəsmisinin təqdimatı əsasında və seçmələrdən sonra "Döyüş Sənətinin Oskarı" ilk dəfə olaraq "Döyüş növlərinin inkişafında verdiyi töhfəyə görə" nominasiyasında Azərbaycandan güc strukturlarının əməkdaşlarının ümumdünya və ümumavropa oyunlarının galibi M.Hacımuradov "Döyüş növlərində verdiyi yüksək nəticə-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən "Əməkdar məşqçi" V.İskəndərov idman sahəsində uğurlarına görə mənzili təltif edilmişdir.

Milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudov beynəlxalq yarışlarda və turnirlərdə qələbələr qazanmış MTN-in "Titan" idman klubunun üzvləri ilə görüşündə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bundan sonra da idmançılarımıza diqqət və qayğı göstəriləcəyinə əminliyini bildirmiş, onlara bütün turnirlərdə və yarışlarda yeni-yeni qələbələr qazanmağı, ölkəmizin idman imicini uca tutmağı və Azərbaycanın bayrağını daim yüksəklərdə saxlamağı arzulamışdır.

Birincilik kürsüsünə layiq görülmüş idmançıları Azərbaycanın Dövlət Himninin səsləndirilməsi və Dövlət Bayrağının qaldırılması anlarının hər bir Azərbaycansevərin qəlbində dərin izlər buraxmasından ürkəkolusu danışıblar.

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin Heydər Əliyev

adına Akademiyasının əməkdaşı, "Titan" idman klubunun üzvü M.Hacımuradov 1998-ci ildən Şərqi əlbəyaxa döyüş növü Ci-u-citsu ilə məşğul olur. Beşqat respublika çempionudur. 2006-cı ildə Bakıda MDB üzv dövlətlərin təhlükəsizlik və xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları arasında əlbəyaxa döyüş növü üzrə keçirilən yarışlarda qüsursuz, ədalətli hakimliyinə və təşkilatçılığına görə Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin xüsusi diplomu ilə təltif olunub. M.Hacımuradov Bolqarıstanın paytaxtı Sofiya şəhərində Ci-u-citsu və xüsusi özünümüdafiə üzrə beynəlxalq turnirdə birinci yerə çıxaraq qızıl medala layiq görülmüşdür. Xidmətdə və idmanda əldə etdiyi müsbət nəticələrə görə Azərbaycan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əmri ilə mükafatlandırılıb və "Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə" medalı ilə təltif edilmişdir.

M.Hacımuradov deyir ki, idmançılarımızın müxtəlif beynəlxalq turnirlərdə əldə etdiyi uğurlar

məhz idmanın inkişafına dövlətimiz, şəxsən Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən göstərilən diqqət və qayğının bariz nəticəsidir: "Ölkəmizdə idman-sağlamlıq infrastrukturunun yenidən qurulması, yeni idman obyektlərinin, Olimpiya İdman komplekslərinin inşa edilməsi bu sahənin inkişafı ilə bağlı möhkəm təməl yaradıb. Bundan başqa, idmançıların daim qayğı ilə əhatə olunması, onların problemlərinin həll edilməsi, yüksək səviyyəli təlim-məşq toplanışlarının keçirilməsi idmançıların beynəlxalq yarışlarda yüksək nəticələr əldə etməsinə təmin edir".

Qeyd olunmalıdır ki, 2014-ci il yanvar ayının 24-dən 26-dək ABŞ-ın Nyu-Cersi ştatının Atlantik Siti şəhərində dünya idman aləminin ən mühüm tədbirlərindən biri olan "Döyüş Sənətinin Oskarı" ("Action martial arts magazine hall of honors and spirit awards") mərəsimi keçirilmişdir. Döyüş sənətinə xidmətlərinə və verdiyi töhfələrə görə namizədlər 36 nominasiyada seçilir və qaliblərə "Döyüş Sənətinin Oskarı" adı mükafat və xüsusi medal təqdim edilir. Bu möhtəşəm tədbirdə dünyanın hər yerindən 1000-ə yaxın ən yaxşı idmançı, aktor, məşqçi və jurnalistlər iştirak edib. Döyüş sənətləri sahəsində bu təltif ən nüfuzlu mükafatlardan sayılır. Əlbəyaxa döyüş və ciu-citsu istiqamətinin rəsmisinin təqdimatı əsasında və seçmələrdən sonra "Döyüş Sənətinin Oskarı" ilk dəfə olaraq "Döyüş növlərinin inkişafında verdiyi töhfəyə görə" nominasiyasında Azərbaycandan güc strukturlarının əməkdaşlarının ümumdünya və ümumavropa oyunlarının galibi M.Hacımuradov "Döyüş növlərində verdiyi yüksək nəticə-

lərə görə" əməkdar məşqçi 8-ci Dan qara kəmərlə sahib Mir Əli Seyidov layiq görülürsə.

MTN-in "Titan" idman klubunun daha bir üzvü S.Salmanov gənc idmançı olmasına baxmayaraq, artıq bir çox uğurlara imza atmışdır. O, 2012-ci ildə Avstriyanın Vyana şəhərində Ci-u-citsu üzrə Dünya Çempionatında bürünc medala sahib çıxmışdır. Əldə etdiyi nailiyyətlərlə kifayətlənməyən, özünün fiziki hazırlığını daha da möhkəmləndirməyə çalışan S.Salmanov əzmlə gündəlik məşqlərini davam etdirir. O, gələcək yarışlarda da qələbələr qazanacağına, milli təhlükəsizlik orqanlarının və Azərbaycanın adını yüksəkliklərə ucaldacağına əmindir.

A.Axundov idmanda əldə etdiyi uğurlarla ölkəmizdən uzaqlarda da şöhrət qazanıb. O, 2011-ci ilin iyulunda digər şərq əlbəyaxa döyüş növü olan uşu-sanda üzrə respublika çempionatında bürünc medala sahib olub. Həmin ilin oktyabr ayında isə Ukraynanın Yalta şəhərində qarışq döyüş növləri üzrə dünya çempionatında 65 kq çəki üzrə yarışlarda dünya çempionu adını qazanıb. A.Axundov Azərbaycanın idman şərifinin qorunması üçün bundan sonra söylərini əsirgəməyəcəyini bildirir: "Cənab Prezident İlham Əliyev idmanın inkişafını daim diqqətdə saxlayır, idmançılara dəstəyini idman obyektlərinin açılışında və beynəlxalq yarışlarda iştirakı, xeyir-duası ilə ifadə edir. Bu amil həm idmançılarımızın beynəlxalq yarışlarda qazandığı uğuru şərtləndirir, həm də idmanın təbliğini, gənclər və yeniyetmələrin marağını artıraraq, onun kütləviliyini təmin etməklə yanaşı, biz idmançıları yeni-yeni qələbələrə həvələndirir".

Vətəne medallarla qayıtmış bütün idmançılarımlarımız əldə etdikləri qələbələrə itfixarla söz açdılar. "Qələbə sevincini sözlə ifadə etmək çox çətindir. Demək olar ki, həyatımızın ən möhtəşəm anını yaşadığı. Himniniz çalınanda, bayrağımız yüksəklərdə dalğalandı anda sevincdən göz yaşlarınızı saxlaya bilmədik. Həmin an xoşbəxtlik deyilən anların bizim üçün nə olduğunu bütün varlığımızla hiss etdik. Dövlətimizi, xalqımızı dünyada layiqincə tanımaq üçün bundan sonra da əlimizdən gələni əsirgəməyəcəyik", - dedilər.

Qeyd olunmalıdır ki, bu il mart ayının 28-də Azərbaycan milli təhlükəsizlik orqanlarının yaradılmasının 95 illiyi tamam olur. Bu münasibətlə, həmçinin hər il olduğu kimi, Azərbaycan milli təhlükəsizlik orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı ərəfəsində MTN-in İdman və Sağlamlıq Mərkəzində idmanın kütləvi növləri üzrə turnirlər və yarışlar, o cümlədən respublikanın hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları arasında qol gələsi üzrə açıq birincilik yarış təşkil olunacaqdır. Sonda qaliblərin təntənəli mükafatlandırılması mərəsimi keçiriləcəkdir.

Bu gün hər sahədə uğurlara doğru cəsarətlə və qətiyyətlə addımlayan Azərbaycanın bütün idmançıları, o cümlədən milli təhlükəsizlik orqanlarının əməkdaşları - idmançıları bundan sonra da yüksək nəticələr əldə edəcək, dövlətimizin şöhrətini dünyanın hər tərəfinə yaymağa nail olacaqlar.

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin İctimai Əlaqələr Mərkəzi.

Azərbaycan iqtisadiyyatında vaxtilə başlanan hərtərəfli inkişaf meylinin güclənməsi müstəqil ölkəmizin də tərəqqi yoludur

(əvvəli 25 fevral tarixli sayımızda)

Qeyd etmək lazımdır ki, uzun müddət imperiyalar tərkibində yaşayan Azərbaycan iqtisadiyyatının imkanlara görə zəif və birtərəfli inkişafı nəticəsində onun ərazisinin başqa hissələrində yüksək tərəqqi daşıyıcı olan iri şəhərlər sistemi demək olar ki, yaranmamışdır. Təkcə Gəncə şəhərində bu inkişafın ilkin əlamətləri özünü göstərmişdir.

Hər hansı yüksək inkişaf etmiş ölkənin mükəmməl iqtisadi durumunun əlamətləri çoxdur. Onlardan iqtisadiyyatın hərtərəfli və səmərəli inkişafı, eləcə də ölkə ərazisinin əsas regionlarında məhsuldar güvvələrin tarazlı və yüksək inkişafı bu cəhətdən çox vacibdir. Regionların tarazlı iqtisadi inkişafının düzgün istiqamətləndirilməsi zəruri olsa da, həm də xeyli mürəkkəbdir. Regionların tarazlı iqtisadi inkişafı deyildikdə, heç də əsas makroiqtisadi göstəricilərə görə (ÜDM-in, sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti məhsullarının və s.) xüsusi çəkiyə eyni və ya yaxın olması, adambaşına miqdarı və başqa nisbi göstəriciləri nəzərdə tutulmur. Əlbəttə, regionların tarazlı iqtisadi inkişafı mühitdə müəyyən şərtlər daxilində bu göstəricilər üzrə kəskin fərqlər də ola bilər. Bu tarazlıq hər şeydən əvvəl müvafiq regionların yerli resurslarından, başqa imkanlarından, əlverişli şəraitlərindən və xarici amillərin təsirindən düzgün və səmərəli istifadə edilməsi əsasında ərazilərin ümumi yüksək sosial-iqtisadi inkişafının təmin edilməsi və yerli problemlərin mümkün qədər öz gücü ilə həllinə nail olmasına ifadə olunur. Bu, özünü ilk növbədə yerli əhalinin məşğulluq əmsalının ən münasib səviyyədə yaxşılaşdırıl-

masında, onun rifahının yüksəldilməsində, məskunlaşdırılmasının səmərələşdirilməsində, yerli bütcdən əsasən öz imkanları hesabına formalaşmasında, respublikanın yerli tələbatının ödənilməsində, onun beynəlxalq əməkdaşlığının genişləndirilməsində fəal iştirakında və sairədə göstərməlidir.

Hər bir iqtisadi regionun şəraitinə və imkanlarına uyğun inkişaf edən istehsal sahələri içərisində bütün hallarda sənayenin geniş-şəxsi artımının təmin olunması hətərisi mühüm yer tutur. Öz dinamikliyi, hər yerdə çoxsahəli iqtisadi inkişafı təmin edən amilləri özündə birləşdirən, istehsal sahələri arasında funksional əlaqələri yaratmaq keyfiyyəti bu sahənin ümumi sosial-iqtisadi tərəqqi təminatçısı şərti kimi dəyərləndirilir. Qısa müstəqillik illərində ölkənin iqtisadi qüdrətini artırmaq üçün nəinki bütün respublikada, eyni zamanda onun ayrı-ayrı regionlarında sənaye potensialının genişləndirilməsi bütönlü əyani parلاق nümunəsidir. Ölkənin neft amilindən asılılığı azaltmaq məqsədilə son zamanlar respublikada qeyri-neft sektorunun müxtəlif sahələrinin inkişafının sürətləndirilməsi hesabına Azərbaycanda sənayenin hərtərəfli artımı və regionların sosial-iqtisadi inkişafının qəbul edilən 2 Dövlət Proqramı əsasında onlarda bütün infrastruktur sistemini yenidən qurulması, müasirləşdirilməsi və genişləndirilməsi nəticəsində sənayenin inkişafı üçün münasib biznes və investisiya mühitinin yaradılması öz müsbət nəticələrini müasir tələblər səviyyəsində vermektedir. İndi bu fəxr doğuran hadisələrin gedişində regionlarda fəaliyyət göstərən 1079 sənaye müəssisələrinin (respublika ümumi sənaye müəssisələrinin 43 faizi) və onların istehsal həcmələrinin artımını şəraitli xeyli genişləndirilməsidir. İlk növbədə Abşeron məscələn regionlarında onun potensialı daha da artırmaq məqsədilə (işğal olunmuş əraziləri nəzərə almadan) əhalisi 50 mindən 100 min nəfərə qədər olan müvafiq ərazilərin mədəni-iqtisadi mərkəzləri (əyalət paytaxtları) funksiyalarını yerinə yetirən 10 şəhərdə iqtisadi, xüsussen sənayenin geniş inkişaf zəminləri yaranmışdır.

Yerli şərait və imkanlardan, başqa əlverişli amillərdən səmərəli istifadə etmək ölkənin daxili tələbatını və onun beynəlxalq əməkdaşlıq fəaliyyətini genişləndirmək məqsədilə zəruri sənaye sahələrinin iri müəssisələrinin bu şəhərlərdə yerləşdirilməsi regionların ümumi sosial-iqtisadi inkişafının həyata keçirilməsinə daha da sürətləndirmək üçün çox vacibdir. Paytaxtla yanaşı, demək olar ki, regionun əsas hissələrində təşəkkül edilən məhəlli mədəni-iqtisadi mərkəzlər aqromerasiya prinsipi əsasında (əsas şəhərlə qarşılıqlı istehsal, sosial, mədəni s.ə əlaqələri olan ətraf yaşayış məntəqələrinin qovuşması hesabına) vahid meqapolis mərkəzlərinə yaranması prosesi baş vermişdir. Müvafiq regionların əsas mədəni-iqtisadi mərkəzləri (regional paytaxtlar) həmin ərazilərin ümumi sosial-iqtisadi, o cümlədən məşğulluğun yüksəldilməsində, əhalinin rifahının yaxşılaşdırılmasında, onun səmərəli məskunlaşdırılmasında, yerli insanların mədəni-mənəvi və ruhi tələblərinin ödənilməsinə müstəsna əhəmiyyəti rol oynayır. Bununla da səbəbsiz miqrasiyalar, ayrı-ayrı regionlarda, xüsussen paytaxtda və onun ətrafında əhalinin həddən artıq sıxlığının qarşısı alınır.

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə ölkə iqtisadiyyatının sənayeləşdirilməsinin gücləndirilməsi, xüsussen regionlarda onun potensialı daha da artırmaq məqsədilə (işğal olunmuş əraziləri nəzərə almadan) əhalisi 50 mindən 100 min nəfərə qədər olan müvafiq ərazilərin mədəni-iqtisadi mərkəzləri (əyalət paytaxtları) funksiyalarını yerinə yetirən 10 şəhərdə iqtisadi, xüsussen sənayenin geniş inkişaf zəminləri yaranmışdır.

Yerli şərait və imkanlardan, başqa əlverişli amillərdən səmərəli istifadə etmək ölkənin daxili tələbatını və onun beynəlxalq əməkdaşlıq fəaliyyətini genişləndirmək məqsədilə zəruri sənaye sahələrinin iri müəssisələrinin bu şəhərlərdə yerləşdirilməsi regionların ümumi sosial-iqtisadi inkişafının həyata keçirilməsinə daha da sürətləndirmək üçün çox vacibdir. Paytaxtla yanaşı, demək olar ki, regionun əsas hissələrində təşəkkül edilən məhəlli mədəni-iqtisadi mərkəzlər aqromerasiya prinsipi əsasında (əsas şəhərlə qarşılıqlı istehsal, sosial, mədəni s.ə əlaqələri olan ətraf yaşayış məntəqələrinin qovuşması hesabına) vahid meqapolis mərkəzlərinə yaranması prosesi baş vermişdir. Müvafiq regionların əsas mədəni-iqtisadi mərkəzləri (regional paytaxtlar) həmin ərazilərin ümumi sosial-iqtisadi, o cümlədən məşğulluğun yüksəldilməsində, əhalinin rifahının yaxşılaşdırılmasında, onun səmərəli məskunlaşdırılmasında, yerli insanların mədəni-mənəvi və ruhi tələblərinin ödənilməsinə müstəsna əhəmiyyəti rol oynayır. Bununla da səbəbsiz miqrasiyalar, ayrı-ayrı regionlarda, xüsussen paytaxtda və onun ətrafında əhalinin həddən artıq sıxlığının qarşısı alınır.

Yaşayış mərkəzlərinin əhəmiyyəti xüsussen əhəmiyyətlidir. Hazırda ölkədə belə geniş funksiyalı iqtisadi-mədəni mərkəz kimi fəaliyyət göstərən 10 şəhər (əyalət paytaxtları) mövcuddur. Yüksək urbanizasiya əsasında inkişaf edən Abşeron iqtisadi regionun hüdüdlərindən kənarında yerləşən belə şəhərin yaranması nənki sosial-iqtisadi uğurun böyük yekunudur, eyni zamanda daha yüksək tərəqqinin çox etibarlı təminatıdır. Bu şəhərlərin inkişafı birinci növbədə Abşeron iqtisadi regionunda əhalinin əvvəlki illərdə nəzərə çarpan yüksək və sürətli artımının qarşısının alınmasında özünü göstərir. Məsələn, 2012-ci ildə 2005-ci ilə nisbətən respublikada əhalinin 10 faizə qədər artmasına baxmayaraq, Abşeron iqtisadi regionunda onun miqdarı bu müddət ərzində ölkədəki xüsusi çəkisi əsasən sabit qalaraq, 28,1 faizlə 28,7 faiz arasında təəddüd etməmişdir. Bu cüzi artım da əsasən regionun özündə əhalinin yüksək təbi artımı hesabına əldə edilmişdir.

Respublikada müxtəlif zəngin təbi resursların olması, onun zəruri sənaye məhsullarına olan tələbatının daxili imkanlar hesabına təmin edilməsi, ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin həllində kənd təsərrüfatı xammalı emalı sənayenin genişləndirilməsi, regionlarda məhsuldar güvvələrin tarazlı inkişafı və ölkənin ixrac təminatı məhsulları imkanını artırmaq üçün beynəlxalq əməkdaşlığının daha da möhkəmləndirilməsi üçün ərazinin bütün hissələrində qeyri-neft sektorun sənayesinin müxtəlif sahələrinin artırılması amilləri hələ olduqca çoxdur. Bu vəzifələrin müstəqil Azərbaycanda ardıcıl həlli zamanı öz tələbidir.

Asaf NADİROV, akademik, Əməkdar elm xadimi.

CƏLİLƏBƏD: SOSIAL-İQTİSADI İNKİŞAFIN YENİ MƏRHƏLƏSİNDƏ

Cəliləbad rayonunda iqtisadi və sosial quruculuğu inkişaf etdirmək sahəsində məqsədyönlü layihələr həyata keçirilir. Bu günlərdə rayonun 2013-cü ildə sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına həsr edilmiş yığıncağında bu barədə ətraflı bəhs olundu.

Yığıncaq iştirakçıları tədbirdən öncə Ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət etdilər, rayonun iqtisadi və mədəni həyatını əks etdirən sergiyə baxdılar. Sonra rayon icra hakimiyyətinin başçısı **Əziz Əzizov** Cəliləbad rayonunun 2013-cü ildə iqtisadi və sosial inkişafının yekunları və qarşıda duran vəzifələr haqqında məruzə ilə çıxış etdi.

Qeyd olundu ki, 2013-cü il Azərbaycanın xarici siyasətində, iqtisadi, sosial və mədəni sahələrdə qazanılmış nailiyyətlər baxımından uğurlu olmuşdur. Bu gün ölkəmiz regionda həlledici mövqeyə malik lider dövlətə çevrilmişdir. Dövlətimiz qarşıya qoyulan bir çox vəzifələrin həllinə nail olmuş, regional və global əhəmiyyətli sənədlərə imza atmışdır. Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illər üçün sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasının yekunlarına həsr olunmuş konfransda qeyd etdiyi kimi Azərbaycan iqtisadiyyatı dünya miqyasında ən sürətlə inkişaf edən iqtisadiyyatdır.

2013-cü il ölkənin bütün bölgələrində olduğu kimi, Cəliləbad rayonu üçün də uğurlu olmuşdur. Azərbaycan regionlarının sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramından irəli gələn vəzifələr rayonda ardıcıl surətdə yerinə yetirilmiş, çoxlu əmək qələbəsinə imza atılmışdır. Son vaxtlar rayonda bütün sahələr intensiv surətdə inkişaf etdirilmiş, tikinti-abadlıq işlərinə xüsusi fikir verilmiş, yaşayış məntəqələri öz simasını yaxşılaşdırmağa doğru xeyli dəyişmiş, vətəndaşların həyat səviyyəsi yüksəlmişdir.

Prezident İlham Əliyev ötən il Cəliləbad rayonuna səfəri zamanı ictimaiyyətin nümayəndələri ilə görüşündə demişdi: "Çox şadam ki, Cəliləbadın inkişafı sürətlidir. Rayon simasını dəyişir, müasirləşir, abadlaşır, gözəl binalar tikilir, köhnə binalar bərpa edilir. Bir sözlə inkişaf, dinamika var və bu dinamika gələcək illərdə də saxlanılmalıdır. Cəliləbad daha da sürətlə inkişaf etməlidir və edəcəkdir".

lubda abadlaşdırılır.

Yolların yenidən qurulması istiqamətində çox böyük miqyasda iş aparılmışdır. Ələt-Astara magistral yolunun rayonun ərazisindən keçən hissəsində bir sıra təmir işləri aparılmış, yolların uzunluğuna 1500 ədəd ağac əkilib. 24 min əhali olan 14 yaşayış məntəqəsini əhatə edən 17 kilometrlik Cəliləbad-Hamarqışlaq-Sadətli, 33 min nəfərlik əhəlinin yaşadığı 21 kəndi birləşdirən 34 kilometrlik Qarazəncir-Qarakazımlı-Boyxanlı yolunun tikintisi başa çatdırılmış, 45 kəndi əhatə edən 72 kilometrlik Cəliləbad-Yardımlı yolunun çəkilişi sürətlə davam etdirilir. Hazırda Cəliləbad şəhərində su və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması işləri gedir.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrası nəticəsində

ötən il sənayenin inkişafı artan dinamika ilə getmiş, ümumi daxili məhsulun və istehsal olunan sənaye məhsulunun həcmi artmışdır. Son illərdə fəaliyyətə başlayan "Cəliləbad-şərab-2" ASC-nin, "Kristal" MMC-nin, "Voodpecker" və "Namiq-94" mebel fabriklərinin, "Avanqard" MMC-nin istehsal etdikləri şərab, konserv, mebel və un məmulatlarına

etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirilmiş, torpaq mülkiyyətçilərinə 5 milyon 264 min manat məbləğində yardım verilmiş, onlara 2870 ton gübrə güzəştli şərtlərlə satılmışdır. Bunun nəticəsində 65550 hektar sahənin hər hektarından 20,1 sentner məhsul götürülməklə 127,5 min ton taxıl istehsal edilmişdir ki, bu da əvvəlki ildəkindən 11 min ton

rahlığında qeyri-dövlət sektorunun xüsusi çəkisi artaraq 98 faizə çatmışdır. 2013-cü ildə kənd təsərrüfatı və kənd təsərrüfatına yönəldilən kreditlər yeni istehsal sahələrinin yaradılmasına və məhsul bolluğuna, eyni zamanda yeni iş yerlərinin yaradılmasına müsbət təsir göstərmişdir.

Yığıncaqda qeyd edildi ki, vətəndaş-

ya uğramış borular yenisi ilə əvəz edilmişdir. Prezident İlham Əliyevin Cəliləbad rayonuna səfəri zamanı verdiyi tapşırıq əsasən Göytəpə şəhərində qaz xətlərinin dəyişdirilməsinə, bir sıra kəndlərin qazlaşdırılmasına başlanılmışdır.

Təhsilin inkişaf etdirilməsi və yeni məktəb binalarının tikilməsi prioritet vəzifəyə çevrilmişdir. Hesabat ilində 5 məktəb binası istifadəyə verilmiş, 2 məktəb binasının inşasına başlanılmış, daha 2 məktəb binasının inşasına dair layihə-smeta sənədləri hazırlanmışdır. Hazırda Cəliləbad şəhər 2 saylı orta məktəb üçün 640 yerlik, Sabirabad kənd 1 saylı orta məktəbi üçün 180 yerlik, Zəhmətəbad kənd orta məktəbi üçün 80 yerlik yeni binalar şagirdlərin istifadəsinə verilmişdir. Həziabad kənd orta məktəbi üçün 360 yerlik tədris binası inşa olunur. Cari ildə Məmmədrazlı, İncilli, Cəfərli, Kövüzbulaq kəndlərində məktəblərin tikintisinə başlanacaqdır.

Görülən tədbirlərin sayəsində ümumtəhsil müəssisələrinin 43-ü beş günlük iş həftəsinə keçmişdir. Ötən il ali məktəblərə 343 nəfər məzun qəbul olunmuşdur. Bu işə təhsilin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması deməkdir. Diqqətəlayiq haldır ki, məzunlardan 82-si C.Naxçıvanski adına Hərbi liseyə, 18-i Heydər Əliyev adına Hərbi Akademiyaya, 7-si Dövlət Sərhəd Akademiyasına, 12-si Fövqəladə Hallar Akademiyasına, 9-u Ali Hərbi Tibb məktəbinə qəbul olunmuşdur.

Əhaliyə səhiyyə xidmətinin səviyyəsi xeyli yüksəlmişdir. Profilaktiki tədbir-

lərində layiqli yer tutmuşlar. Tarix-diyarşünaslıq muzeyinin fəaliyyəti xeyli yaxşılaşmışdır. Rayonda 8 turizm obyekti işləyir, mərkəzi kitabxanada kitabların sayı 563600 nüsxəyə çatdırılmışdır.

Gənclər üçün səmərəsi artırılmış, idman yarışlarında diqqət çəkən uğurlar qazanılmışdır. Hazırda rayon gəncləri arasında yüzlərlə dərəcəli idmançı və 120 medalçı vardır, təcrübəli məşqçilər kontingenti fəaliyyət göstərir. İdmançılardan Etiqad Abdullayev, Məhəmməd Həsənzadə, İsmayıl Hüseynov, Münəsim Məmmədov, Elmar İsmayilov və başqaları beynəlxalq və respublika yarışlarında yüksək nəticələr əldə etmişlər. Gənclərin hərbi-vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi, onların ordu sıralarına göndərilməsi yaxşı təşkil olunmuşdur.

Rayon icra hakimiyyəti inzibati orqanlarla, bələdiyyələrlə, siyasi partiyaların yerli qurumları ilə işi yaxşılaşdırmaq üçün məqsədyönlü tədbirlər görmüşdür. Korrupsiya və rüşvətçiliyə qarşı mübarizə gücləndirilməklə vətəndaşların dövlət orqanlarına etimadı yüksəlir, neqativ halların qarşısının alınmasında və şəffaflığın təmin olunmasında müsbət nəticələr qazanılır.

Toplantıda əhəlinin arıza, şikayət və müraciətlərinə münasibətdən daha geniş bəhs olundu, ona nəzarəti bir daha gücləndirmək, məmur özbaşınalığı təzahürələrinə son qoymaq, işləri respublika Prezidentinin son tapşırıqlarına müvafiq şəkildə qurmaq əlaqədar təşkilatların və onların rəhbərlərinin qarşısında ən mühüm vəzifə kimi qoyuldu.

Yığıncaqın iştirakçıları yol verilmiş

çoxdur. Ümumi məhsulun tərkibində buğdanın xüsusi çəkisi 90 faizdən çox olmuşdur. "Moskva" dövlət kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı müəssisəsinin bazasında özəl toxumçuluq təsərrüfatı yaradılmış və bu tədbir gələcəkdə taxılın məhsuldarlığını hər hektardan 50 sentnerə çatdırmağa imkan verəcəkdir.

Cəliləbadda üzümçülüyün də inkişaf etdirilməsinə diqqət artırılmışdır. Üzümçülükün genişləndirilməsi, müvafiq emal müəssisələrinin yaradılması sahəsində məqsədyönlü iş aparılır. Xaricdən gətirilən yüksək məhsuldar üzüm tipləri hesabına üzümçülükün 5700 hektara çatdırılması nəzərdə tutulur.

Hazırda təsərrüfatlarda 100 min baş mal-qara, 122 min başdan çox dəvə bəslənir. Heyvandarlıq inkişaf etdirilməsi istiqamətində Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin uğurla həyata keçirilməsi sayəsində ötən il 19,7 min ton ət, 77,5 min ton süd, 39,8 milyon ədəd yumurta istehsal olunmuşdur ki, bu da 2012-ci ildəkindən 1,4 milyon manat çoxdur. İşləyən sığorta olunanlara 713,3 min manat müavinət ödənilmişdir ki, bu da ötən ilin eyni dövründəkindən 46,7 min manat çoxdur. Əhəlinin sosial müdafiəsi mərkəzi tərəfindən az təminatlı ailələrə, müharibə iştirakçılarına, əlillərə və ahillərə xeyli müavinət verilmişdir, tənha şəxslərə sosial-məişət xidməti göstərilmişdir.

Sakinlərə müxtəlif xidmətlərin göstərilməsi yaxşılaşmışdır. 2012-ci ilə müqayisədə pərakəndə əmtəə dövriyyəsi, pullu xidmət, rabitə və məişət xidməti artmışdır. Vətəndaşlara və müəssisələrə neqliyyat xidməti gücləndirilmiş, bir sıra yaşayış məntəqələrinə yeni avtobus marşrutları açılmışdır.

Rayon əhəlini elektrik enerjisi və təbii qazla təmin etmək üçün məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilmişdir. Cəliləbad şəhərində, Üzuntəpə, Hasılı, Qarazəncir, Abdullu kəndlərində 2 kilometrlik SIP kabelləri çəkilmiş, Göytəpə şəhərində, Əliqasımlı və Sərhədabad kəndlərində 5 kilometrlik yarasız naqillər yeni kabellərlə əvəz olunmuş, Üzuntəpə və Bəcərayan kəndlərində yeni transformatorlar quraşdırılmış, Cəliləbad şəhərində və Allar kəndində 1688 ədəd SMART tipli sayğac quraşdırılmışdır. Digər yaşayış məntəqələrində 8,3 kilometrlik elektrik naqili, 139 elektrik dirəyi, 20 transformator əsaslı təmir olunmuşdur. Cəliləbad-Üzuntəpə yeraltı qaz kəmərinin 3,8 kilometrini polietilen borularla əvəz olunması qurtarmış, yeni qazpaylayıcı stansiya istismara verilmiş, korroziya-

ların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi birinci dərəcəli vəzifədir. Rayon iqtisadiyyatının inkişafı işçilərin orta aylıq əmək haqqının yüksəlməsinə səbəb olmuşdur. Rayon rəhbərliyi, əlaqədar təşkilatlar az təminatlı ailələrin maddi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, təqaüdcülərə, əmək və müharibə veteranlarına, ahillərə sosial yardımların göstərilməsi sahələrində öz təşkilatçılıq səylərini uğurla səfərbər edə bilmişlər. İl ərzində pensiyaçılara 40,3 milyon manat vəsait ödənilmişdir ki, bu da 2012-ci ildə olduğundan 1,4 milyon manat çoxdur. İşləyən sığorta olunanlara 713,3 min manat müavinət ödənilmişdir ki, bu da ötən ilin eyni dövründəkindən 46,7 min manat çoxdur. Əhəlinin sosial müdafiəsi mərkəzi tərəfindən az təminatlı ailələrə, müharibə iştirakçılarına, əlillərə və ahillərə xeyli müavinət verilmişdir, tənha şəxslərə sosial-məişət xidməti göstərilmişdir.

Sakinlərə müxtəlif xidmətlərin göstərilməsi yaxşılaşmışdır. 2012-ci ilə müqayisədə pərakəndə əmtəə dövriyyəsi, pullu xidmət, rabitə və məişət xidməti artmışdır. Vətəndaşlara və müəssisələrə neqliyyat xidməti gücləndirilmiş, bir sıra yaşayış məntəqələrinə yeni avtobus marşrutları açılmışdır.

Rayon əhəlini elektrik enerjisi və təbii qazla təmin etmək üçün məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilmişdir. Cəliləbad şəhərində, Üzuntəpə, Hasılı, Qarazəncir, Abdullu kəndlərində 2 kilometrlik SIP kabelləri çəkilmiş, Göytəpə şəhərində, Əliqasımlı və Sərhədabad kəndlərində 5 kilometrlik yarasız naqillər yeni kabellərlə əvəz olunmuş, Üzuntəpə və Bəcərayan kəndlərində yeni transformatorlar quraşdırılmış, Cəliləbad şəhərində və Allar kəndində 1688 ədəd SMART tipli sayğac quraşdırılmışdır. Digər yaşayış məntəqələrində 8,3 kilometrlik elektrik naqili, 139 elektrik dirəyi, 20 transformator əsaslı təmir olunmuşdur. Cəliləbad-Üzuntəpə yeraltı qaz kəmərinin 3,8 kilometrini polietilen borularla əvəz olunması qurtarmış, yeni qazpaylayıcı stansiya istismara verilmiş, korroziya-

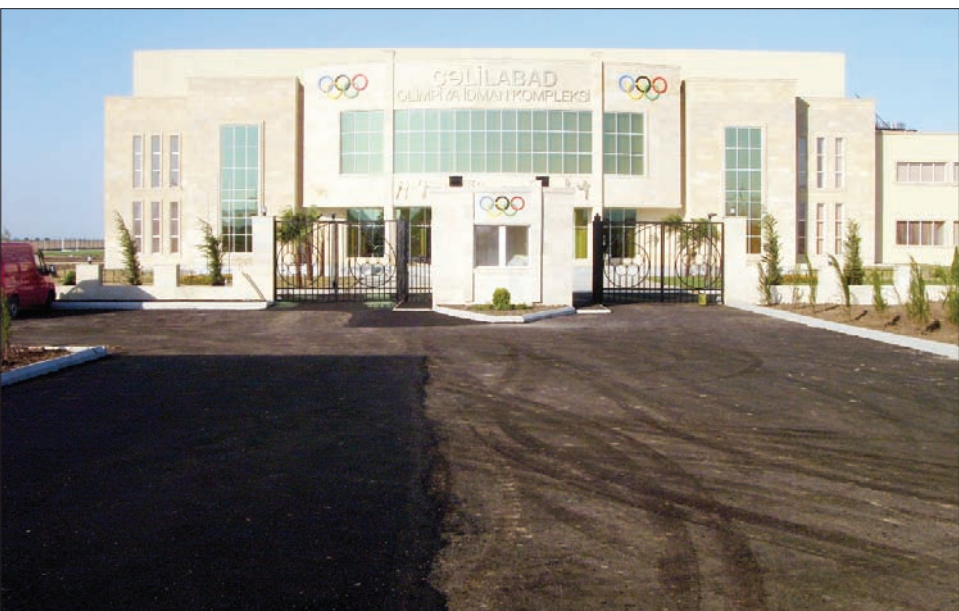
ların vaxtında görülməsi sayəsində infeksion xəstəliklər ləğv olunmuşdur, vərəmə qarşı mübarizə tədbirləri gücləndirilmişdir. Ana ölümünə yol verilməmiş, uşaq ölümü respublika səviyyəsindən az olmuşdur. İl ərzində imtiyazlı xəstələrə 256 min manatlıq pulsuz dərman preparatları verilmişdir. 27 həkim ixtisasartırma kurslarında olmuş, 17 həkim sertifikat almışdır. Xəstəxanalarda xeyli təmir işləri aparılmış, müasir avadanlıqlarla təchizat gücləndirilmişdir.

Mədəni xidmətin yaxşılaşdırılması sahəsində də xeyli irəliləyiş vardır. Heydər Əliyev Yaradıcılıq Mərkəzinin yaradılması rayonun mədəni həyatında mühüm hadisə olmuşdur. İncəsənət məktəbinin şagirdlərinin əl işləri Yaponiyada nümayiş etdirilmiş, həmin məktəbin muğam ifaçıları respublika yarış-

ların vaxtında görülməsi sayəsində infeksion xəstəliklər ləğv olunmuşdur, vərəmə qarşı mübarizə tədbirləri gücləndirilmişdir. Ana ölümünə yol verilməmiş, uşaq ölümü respublika səviyyəsindən az olmuşdur. İl ərzində imtiyazlı xəstələrə 256 min manatlıq pulsuz dərman preparatları verilmişdir. 27 həkim ixtisasartırma kurslarında olmuş, 17 həkim sertifikat almışdır. Xəstəxanalarda xeyli təmir işləri aparılmış, müasir avadanlıqlarla təchizat gücləndirilmişdir.

Mədəni xidmətin yaxşılaşdırılması sahəsində də xeyli irəliləyiş vardır. Heydər Əliyev Yaradıcılıq Mərkəzinin yaradılması rayonun mədəni həyatında mühüm hadisə olmuşdur. İncəsənət məktəbinin şagirdlərinin əl işləri Yaponiyada nümayiş etdirilmiş, həmin məktəbin muğam ifaçıları respublika yarış-

Sabir MUSTAFAYEV, "Respublika".

Bu sözlər real vəziyyəti, əsl həqiqəti əks etdirir, indi rayonda inkişaf tendensiyası yüksək sürətlə davam edir. Ötən il ərzində tikinti-abadlıq işləri geniş vüsətlə davam etdirilmiş, şəhər və kəndlər bütünlükdə abadlaşdırılmağa başlayıb. Əsas kapitala yönəldilən investisiyalar 52 milyon manata çatmışdır ki, bu da əvvəlki ildəkindən 36 dəfə çoxdur. Heydər Parkı əsaslı şəkildə yenidən qurulmuş, burada ulu öndərin yeni əzəmətli abidəsi ucaldılmış, 120 çarpayılıq yeni xəstəxana, 120 yerlik uşaq bağçası, 640 şagirdlik 2 saylı Cəliləbad şəhər orta məktəbi istifadəyə verilmişdir. Hazırda Cəliləbad şəhərində Heydər Əliyev Mərkəzinin, Göytəpə şəhərində Heydər Əliyev parkının və mədəniyyət evinin tikintisi başlanılmışdır. Bir sıra kənd məktəbləri, Cəliləbad şəhər məscidi əsaslı təmir olunur, yaşayış məntəqələri müasir üs-

təkce respublikada deyil, MDB məkanında da tələbat getdikcə artır. 2013-cü ildə rayon iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən aqrar bölmədə xeyli uğur qazanılmış, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı 2012-ci ilə müqayisədə 3,4 dəfə artmışdır. İl ərzində 139 milyon 519 min manatlıq məhsul istehsal olunmuşdur ki, bunun da 90 milyon 546 min manatı və ya 47 faizi bitkiçiliyin, 102 milyon 973 min manatı və ya 53 faizi heyvandarlığın payına düşür. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncamlarına əsasən kənd təsərrüfatı istehsalçılarına yanacaq almaq və buğda əkmək üçün dövlət yardımlarının verilməsi, güzəştli şərtlərlə gübrələrin və buğda toxumlarının satılması aqrar bölmənin inkişaf etdirilməsində güclü stimül yaratmışdır.

Ənənəvi saha olan taxılçılığın inkişaf

SAMUX İNKİŞAF VƏ TƏRƏQQİ DÖVRÜNÜ YAŞAYIR

Respublikamızın bütün bölgələrində olduğu kimi, qabaqcıl aqrar rayonlardan olan Samux rayonunda da 2013-cü ilin göstəricilərinə nəzər saldıqda sosial-iqtisadi sahədə ümumiyyətlə, böyük uğurlar əldə edildi bir daha təsdiqlənir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Samux rayonuna daim diqqət və qayğısı sayəsində, samuxluların qurub-yaratmaq əzmini daha da gücləndirmiş, bu işə öz bəhrəsini vermişdir.

Samux rayonunun bir illik hesabatını təhlil edən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Ali Qocayev geniş məruzə ilə çıxış edərək qeyd etdi ki, "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2009-2013-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı" öten il başa çatdı.

Dövlət Proqramının uğurlu icrası rayonumuzda sosial-iqtisadi inkişafın bütün sahələrində əsaslı dönüş yaratmış və nəticədə yüksək nailiyyətlər əldə olunmuşdur. Əldə olunmuş uğurlar statistik göstəricilərdə öz əksini tapmışdır. Belə ki, rayonun inkişafını xarakterizə edən əsas makroiqtisadi göstəricilər — ümumi məhsul buraxılışının həcmi ötən ilə müqayisədə 7,6 faiz artaraq 91,2 milyon manat olmuşdur. Ümumi məhsul buraxılışının həcmi 2003-cü ilə nisbətə 5,3 dəfə artmışdır ki, bu da son on ildə rayonumuzun əsas inkişaf göstəricisidir. Ümumi məhsul buraxılışının adambaşına düşən həcmi 1640 manat olmuşdur. Ümumi məhsul buraxılışının 82,7 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşüb.

Hesabat ilində rayon iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı öten ilə müqayisədə 15,0 faiz artaraq 49,4 milyon manat, ticarət dövriyyəsi 16,3 faiz artaraq 23,3 milyon manat təşkil etmişdir, pərakəndə emtəə dövriyyəsi 18,0 faiz, əhalinin gəlirləri 5,9 faiz artmışdır.

Cari ildə rayon iqtisadiyyatında çalışan işçilərin orta aylıq əmək haqqı 235,0 manat təşkil etmişdir.

Hesabat ilində tikinti-quraşdırma və abadlıq işlərinə geniş yer verilmişdir. İlk növbədə qeyd etməliyik ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 14 iyun 2013-cü il tarixli sərəncamı ilə Samux rayonunun sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi məqsədilə Samux Rayon İcra Hakimiyyətinə Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan 1,0 (bir) milyon manat ayrılmasından sonra bu işlər daha da sürətlənmişdir. Belə ki, ümumi lider Heydər Əliyevin adını daşıyan mərkəzi istirahət parkında yenidənqurma işləri yüksək sürətlə həyata keçirilmiş və müvəffəqiyyətlə başa çatdırılmışdır. Parkda ümumi sahəsi 1400 kv.m. olan ikimərtəbəli Heydər Əliyev mərkəzi inşa edilmişdir. Mərkəzdə ulu öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirən eksponat zalı, 3D formatlı kinoteatr, rəsm qalereyası, dil öyrənmə kursu, fotostudiyası, rəqs dərnəyi, elektron kitabxana və internet klub fəaliyyət göstərəcəkdir. Heydər Əliyev parkında sakinlərin rahat istirahəti üçün bütün şərait yaradılmışdır. Burada kafe, çay evi, rayon tarix-diyarşünaslıq muzeyi üçün bina, 7 ədəd istirahət köşkü inşa edilmiş, böyük monitor quraşdırılmışdır. Ümummilli liderin abidəsinin hər iki tərəfində müasir tipli iki ədəd işıqlandırılmış fəvvarə qurulmuşdur. Uzun illərdən sonra hər bir samuxlunun arzusu olan tarix-diyarşünaslıq muzeyinin yaradılması təmin olunmuşdur. Muzeydə rayonumuzun tarixini əks etdirən çoxlu eksponatlar yerləşdirilmişdir. Ümumi sahəsi 242 kv. metr olan muzeydə arxeologiya, etnoqrafiya, mədəniyyət bölmələri fəaliyyət göstərəcəkdir.

İyun ayında Heydər Əliyev parkının artırılması hissəsinin müasir layihə əsasında yenidən qurulmasına və Yeni Azərbaycan Partiyası rayon təşkilatının yeni binasının inşasına başlanğıc və qısa müddət ərzində başa çatmışdır.

Rayonun giriş hissəsində ad göstəricisi kompleksi yenidən qurulmuş, Kolayır prospektində və Samux-Gəncə yolunda dekorativ yamaclar yaradılmışdır. Qarabağ müharibəsi əlilləri və şəhid ailələri üçün 36 mənzilli 4 mərtəbəli yaşayış binasında işlər tam başa çatdırılmış və istifadəyə verilmişdir. 2013-cü ildə Seyidlər kəndində 180 şagird yerlik və Qarabağlar kəndində 220 şagird yerlik yeni məktəb binaları istifadəyə verilmişdir. Eyni zamanda Qırmızı Samux və Alabaşlı qəsəbə və Zəzalı kənd tam orta məktəblərinin binaları əsaslı təmirdən sonra şagirdlərin istifadəsinə verilmişdir. Qırmızı Samux qəsəbəsində həkim məntəqəsinin və Bağbanlar kəndində kitabxana binasının tikintisi başa çatdırılaraq istifadəyə verilmişdir. Rayon telekommunikasiya qovşağının yeni inzibati binasının tikintisinə başlanmışdır.

Rayonda ümumtəhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması istiqamətində işlər davam etdirilir. Əhmədbəyli kəndində 360 şagird yerlik üçmərtəbəli yeni məktəb binasının tikintisi başa çatdırılmışdır və yaxın günlərdə istifadəyə verilməsi gözlənilir.

192 hektar şəkər çuğunduru, 234 hektar qarğıdalı və s. olmuşdur. 01.11.2014-cü il tarixə bütün təsərrüfat kateqoriyaları daxil olmaqla 9225 hektar sahədə taxıl biçini aparılmışdır. Eyni zamanda Qırmızı Samux qəsəbəsində, Kəsmən və Burunqovaq kəndlərində giriş yolları hamarlanmışdır. Samux şəhərinin ümumi uzunluğu 1300 metr olan Tofiq İsmaylov və Həzi Aslanov küçələrində yenidənqurma işləri başa çatmışdır. Heydər Əliyev prospektinin genişləndirilməsinə başlanmışdır.

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, hesabat ilində də rayon iqtisadiyyatının inkişafında mühüm rol oynayan sahibkarlığın inkişafına xüsusi diqqət verilmişdir. Hazırda ümumi məhsul buraxılışının həcmində qeyri-dövlət sektorunun payı 82,7 faiz təşkil edir. Sərkər kəndi ərazisində "Samux Quşçuluq" MMC yenidənqurmadan sonra ilk mərhələdə istehsalatla başlamışdır. Ümumi sahəsi 3 hektar olan müəssisədə il ərzində 2520 ton diri çəkide quş eti istehsal ediləcəkdir. Quşçuluq təsərrüfatı qərb bölgəsinin quş eti ilə təminatını 20 faizini təmin edəcəkdir. Müəssisənin yaradılmasına ümumilikdə 3,7 milyon manat vəsait istifadə edilmişdir. Müəssisədə istifadə edilən avadanlıqların bir qismi Almaniya və Hollandiya istehsalıdır. İlin əvvəlində yeni yaradılmış "Aqrıkola" MMC istixana kombinatında fərəz tərəvəz məhsullarının istehsalına başlanmışdır. Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən yaradılacaq "Aqroenerji" kompleksində işlərə artıq başlanmışdır. İl ərzində Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun xətti ilə rayon sahibkarlarına 82 layihə üzrə 11,1 milyon manat güzəştli kredit verilmiş və bunun hesabına 171 yeni iş yeri yaradılmışdır. 2009-2013-cü il illər ərzində Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən rayon sahibkarlarına 211 layihə üzrə 20,6 milyon manat güzəştli kredit verilmişdir ki, bu da özü növbəsində 696 yeni iş yerinin açılmasına imkan vermişdir.

Keçən il əhalinin rifah halının göstəricilərində də müsbət dinamika müşahidə olunmuşdur. Ölkə əhalisinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində dövlət başçısının məqsədyönlü kursunun davamı olaraq öten il minimum əmək haqqının 2013-cü ildə ən mühüm sosial məsələlərdən olan işsizliklə də bağlı problemlər öz həllini tapmışdır. Rayon əhalisinin məşğulluğunun təmin olunması prioritet məsələlərdən olmuşdur. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarının uğurlu icrasının nəticəsidir ki, bu sahədə müsbət nəticələr əldə olunmuşdur. Hesabat dövründə rayonda 685 yeni iş yeri yaradılmışdır ki, onlardan da 480 iş yeri daimidir. Ümumilikdə son on ildə rayonda 4947-i daimi olmaqla 16075 yeni iş yeri yaradılmışdır.

İqtisadiyyatının əsasını aqrar sektor təşkil edən rayonda cari ildə sahələrdən yüksək məhsul əldə etmək üçün lazımi agrotekniiki tədbirlər həyata keçirilmişdir. 2013-cü ilin məhsulu üçün 9540 hektar sahədə payızlıq səpinlər aparılmışdır. Aparılmış səpinin 5210 hektar buğda, 3889 hektarı isə üçün arpa, 441 hektarı isə xəsil məqsədi ilə əkilmişdir. 4961 hektar sahədə yazlıq bitkilərin səpini aparılmışdır. Onlardan 724,5 hektar kartof, 909 hektar tərəvəz, 1757 hektar sahədə günəbaxan, 465 hektar bostan,

7799 nəfər istehsalçıya 797463 manat yardım "Kapital Bank" ASC-nin Samux filialı tərəfindən plastik kartlarla ödənilmişdir. Məhsul istehsalçılarına rayon "Aqroservis" filialı tərəfindən güzəştli şərtlərlə 416 ton gübrə verilmişdir.

Kənd təsərrüfatında yüksək məhsul əldə etməyin əsas şərtlərindən biri əkin sahələrinin suluması suyu ilə tam və vaxtında təmin olunmasıdır. Rayonda suvarma suyu kimi əsasən subartezian quyularından istifadə olunur. Kənd təsərrüfatının digər sahələri kimi suvarma suyu ilə təminatda daim ölkə başçısının diqqətində saxlanılır. Cənab Prezidentin "Əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına və əhalinin içməli suya olan tələbatının ödənilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında" 15 may 2013-cü il tarixli Sərəncamı ilə digər rayonlarla bərabər Samux rayonu ərazisində 6 subartezian quyusunun qazılması təsbit olunmuş və yerinə yetirilmişdir. Məlumat üçün bildirirəm ki, ölkə başçısının növbəti 29 yanvar 2014-cü il tarixli Sərəncamı ilə rayonumuzda daha 13 subartezian quyusunun qazılması nəzərdə tutulmuşdur. Bununla bərabər, rayonda mövcud suvarma quyu və avadanlıqlarının daim saz vəziyyətdə saxlanması üçün lazımi tədbirlər görülmüşdür. Hesabat dövrü ərzində 273 ədəd nasos, 48 ədəd elektrik avadanlıqları, 21 ədəd quyuda işə güc transformatorları təmir edilmişdir. Suvarmaya xidmət göstərən subartezian quyuları tam işlək vəziyyətdə saxlanılmış və nəzərdə tutulmuş işlər bütövlükdə yerinə yetirilmişdir.

Bakı şəhərində əhalinin kənd təsərrüfatı məhsullarına olan ehtiyacının daha yaxşı təmin olunması məqsədi ilə keçirilən yarmarkalarda rayonumuzun təmsil edilən məktəblər, onların maddi texniki bazasının yaxşılaşdırılması və informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təmin olunması rayonun təhsil sistemində müsbət təsir göstərmişdir. Son 10 ildə rayonda 15 yeni məktəb binası inşa edilmiş, 14 məktəbdə, 4 uşaq bağçasında əsaslı təmir işləri aparılmışdır. Bu baxımdan öten il də uğurlu olmuşdur. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi 2013-cü ildə rayonda

Samux rayon şöbəsi tərəfindən 3661 nəfər fiziki və hüquqi şəxs məcburi dövlət sosial sığortasına cəlb olunmuşlar. Rayon üzrə orta aylıq pensiyanın məbləği 155,69 manat təşkil etmişdir. Təqaüd və müavinətlərin vaxtında verilməsi təmin olunmuşdur. Hesabat dövründə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərin sosial sığortaya cəlb edilməsi gücləndirilmiş, nəticədə fiziki şəxslər üzrə daxilolmalar 5,0 faiz artmışdır.

2013-cü ildə 1390 ailə ünvanlı sosial yardım almaq üçün Əhalinin Sosial Müdafiəsi Mərkəzinə müraciət etmişdir. Bunlardan 1390 ailəyə sosial yardım təyin olunmuşdur ki, bu da əzəmətinli 6394 nəfərin yaşayışına əhəmiyyətli dərcədə kömək göstərir. Hər ailəyə ödənilən yardımın orta aylıq məbləği isə 122,52 manat təşkil etmişdir. Bu, ünvanlı sosial yardımın təbii təminatın ilk il 2006-cı ilə müqayisədə 3 dəfə artım deməkdir.

İmtiyazlı təbəqəyə aid olan şəxslərin rayon üzrə yaradılmış imtiyazlı mənzil növbəsinə götürülməsi hesabat ilində də davam etdirilmişdir. İl ərzində 3 nəfər imtiyazlı mənzil növbəsinə daxil edilmişdir. 2013-cü ildə 36 nəfər mənzillə təmin edilmişdir. Ümumilikdə son 10 ildə 55 Qarabağ müharibəsi əlili və şəhid ailəsi mənzillə təmin olunmuşdur. 2 nəfər Böyük Vətən Müharibəsi əlili və 1 nəfər Qarabağ müharibəsi əlili fərdi minik avtomobili ilə təmin olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 15 noyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Məşğulluq Strategiyasının həyata keçirilməsi üzrə 2011-2015-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın icrası ilə əlaqədar rayon Məşğulluq Mərkəzi tərəfindən müayyən tədbirlər həyata keçirilmişdir. 2013-cü ildə rayonda iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olanların sayı 28,6 nəfər təşkil etmişdir. Onlardan 4679 nəfəri və ya 16,4 faizi iqtisadiyyatın və sosial bölmənin müxtəlif sahələrində məşğul olur. Məşğulluq Mərkəzinə iş axtaran kimi müraciət edən 283 nəfər və təndəşdən 218 nəfəri və ya 77,0 faizi müxtəlif sahələrdə işlə təmin edilmişdir. İş axtaranlardan 5 nəfəri işsiz kimi qeydiyyatla alınmış, onların hər birinə işsizlik müavinəti ödənilmişdir.

Rayon əhalisinin elektrik enerjisinə, mavi yanacaq və içməli suya tələbatının ödənilməsi istiqamətində də müəyyən işlər görülmüşdür. Belə ki, rayon əhalisinin dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təmin etmək üçün hesabat dövründə 46 ədəd müxtəlif güclü transformator əsaslı, 28 ədəd isə cari təmir edilərək istismara verilmişdir.

Hesabat ilində əhali təbii qazla fasiləsiz olaraq əsasən təmin olunmuşdur. Bu məqsədlə yüksək və aşağı təzyiqli xətlərdə təmir-bərpa işləri aparılmışdır. 794 yeni abonent qeydiyyata alınmış və hər bir abonent meişət qaz sayğacları ilə təmin edilmişdir. İstismar müddətini başa vurmaması səbəbindən 2535 qaz saygacı yenisi ilə əvəz edilmişdir.

Rayon ərazisində mövcud su xətlərində baş verən bütün yeraltı sızmaların və digər neqativ halların qarşısını vaxtında alınması, əhalinin içməli suya olan tələbatını tam təmin etmək üçün dərhal nasosları cari təmir edilərək istehsal gücləri artırılmışdır. Samux şəhərinin Elçin Məmmədov və Məmməd Əsədov küçələrinə 260 metr məsafədə yeni su xətti çəkilmiş, küçə sakinlərinin su problemi tamamilə həll edilmişdir. Bunun üçün 1 ədəd subartezian quyusu qazılaraq istifadəyə verilmişdir.

Rayon əhalisinə göstərilən rabitə və poçt xidmətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində də müvafiq işlər aparılır. Hesabat dövründə əsas telefon aparatlarının sayı 86 ədəd artırılaraq 8275-ə çatdırılmışdır.

Rayonun təhsil, səhiyyə və mədəniyyət sahələrinin inkişafı da daim diqqətdə saxlanılmışdır. Son illərdə rayonda inşa edilən məktəblər, onların maddi texniki bazasının yaxşılaşdırılması və informasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə təmin olunması rayonun təhsil sistemində müsbət təsir göstərmişdir. Son 10 ildə rayonda 15 yeni məktəb binası inşa edilmiş, 14 məktəbdə, 4 uşaq bağçasında əsaslı təmir işləri aparılmışdır. Bu baxımdan öten il də uğurlu olmuşdur. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi 2013-cü ildə rayonda

3 yeni məktəb binası tikilib istifadəyə verilmiş, 3 məktəb binası isə əsaslı təmir olunmuşdur.

2013-cü ildə 306 nəfər məzun ali məktəbə sənəd vermiş, 157 nəfər və ya 51,3 faizi ali məktəblərə qəbul olmuşdur. Bu öten ilə müqayisədə 40 nəfər çoxdur. 4 nəfər 600-dən yuxarı bal toplamışdır. Bu məzunlar Şəhər 1 və 3 saylı, Çobanabdallı, Sarqamış kənd tam orta məktəblərinin məzunlarıdır. 8 nəfər 500-600 bal, 15 nəfər 400-500 bal toplamışdır. Orta ixtisas məktəblərinə 49 nəfər qəbul olmuşdur. Yüksək bal toplayan gənclərlə rayon rəhbərliyinin görüşü keçirilmiş, onlara qiymətli hədiyyələr verilmişdir.

2013-cü ildə rayon xəstəxanalarında ana ölümü olmamışdır. 116 nəfər şəkərli diabeti olan xəstə qeydiyyata götürülmüş, 25 nəfər müxtəlif səbəblərdən qeydiyyatdan çıxarılmışdır. Qeydiyyatda olan 851 nəfər şəkərli diabeti olan xəstələr vaxtaşırı olaraq müvafiq dərman preparatları ilə təmin olunmuşdur. Mərkəzi rayon xəstəxanası müasir tələblərə cavab verən fluorografiya aparatı ilə təmin olunmuşdur.

Rayonda fəaliyyət göstərən mədəniyyət evləri, klublar və kitabxanalarda əh-

ərizə, təklif və şikayət daxil olmuşdur ki, bu da öten ilə müqayisədə 200 ərizə və ya 22,7 faiz azdır. Müraciətlərdən 371-i yerli sakinlərdən, 310-u isə respublikanın yuxarı təşkilatlarından daxil olmuşdur. İl ərzində daxil olmuş ərizələrdə qaldırılan məsələlər yerində araşdırılmış, vətəndaşların haqlı tələbləri vaxtında həll edilmişdir.

Yerli icra hakimiyyətlərində operativ idarəetmənin təşkili üçün video müşavirə otaqları yaradılmışdır ki, bu da yerlərdə operativ tapşırıqların verilməsini təmin edəcəkdir. Hazırda rayon icra hakimiyyətinə və 5 inzibati ərazi dairəsində bu cür otaqlar yaradılmışdır. Eyni zamanda rayon icra hakimiyyətinin internet saytı yaradılmışdır. Burada vətəndaşlar onlayn müraciət etmək imkanına malikdirlər.

2013-cü ildə RIH tərəfindən rayonun hüquq-mühafizə orqanlarının və xidmət təşkilatlarının rəhbərləri ilə birgə həftədə bir dəfə olmaqla rayonun bütün yaşayış məntəqələrində səyyar qəbul-görüşlər keçirilmişdir. İl ərzində keçirilən 54 səyyar qəbul-görüşlərdə 9136 nəfər iştirak etmişdir. Səyyar qəbulla zamanı vətəndaşlar tərəfindən 166 şikayət və təklif daxil olmuşdur ki, onlardan da 115-i və ya

69,3 faizi həll edilmiş, 51-i və ya 30,7 faizi həzrda icradadır.

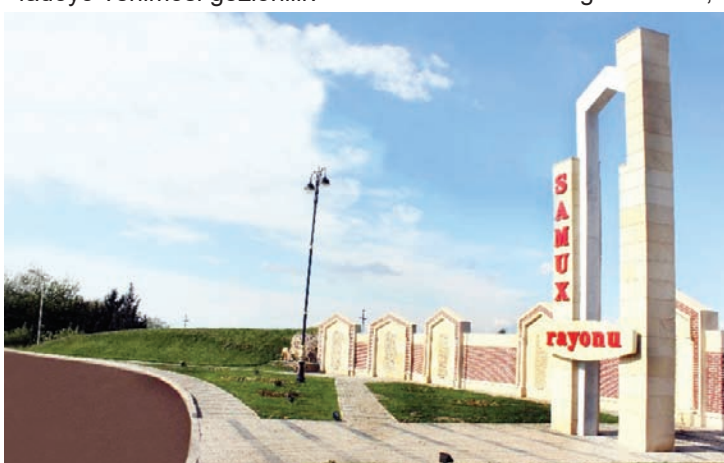
Növbəti beş il ərzində qarşımızda duran vəzifələr müəyyənləşdirilmişdir. Qeyd etdiyimiz kimi, Samux rayonunun 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətləri ilə bağlı illər üzrə geniş tədbirlər planı tərtib edilmişdir. Tədbirlər planı bütün sahələri əhatə etmişdir. Cari ilin əvvəllərində şəhərin kanalizasiya və mərkəzləşmiş içməli su sisteminin qurulması işlərinə başlanmasına gözənilir. Rayonun Sərkər kənd orta məktəbi üçün 650 şagird yerlik, İnstitut qəsəbə tam orta məktəbi üçün 650 şagird yerlik yeni məktəb binalarının, Qarayeri qəsəbə tam orta məktəbi üçün 200 şagird yerlik, Aluşağı kənd tam orta məktəbi üçün isə 120 şagird yerlik əlavə korpusların tikintisinin yaxın vaxtlarda həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Rayonun qəsəbə və kəndlərdə bir neçə uşaq bağçasının açılması, Qarabağ müharibəsi əlilləri və şəhid ailələri üçün çoxmənzilli yaşayış binasının, səhiyyə və mədəniyyət ocaqlarının tikintisi və əsaslı təmiri ilə bağlı işlər aparılır.

Qarşıda duran ən vacib məsələlərdən biri də rayon iqtisadiyyatının daha da genişləndirilməsi və əhalinin məşğulluğunun tam təmin olunması üçün yeni istehsal və emal müəssisələrinin yaradılmasıdır. Rayonun Sərkər kənd orta məktəbi üçün 650 şagird yerlik, İnstitut qəsəbə tam orta məktəbi üçün 650 şagird yerlik yeni məktəb binalarının, Qarayeri qəsəbə tam orta məktəbi üçün 200 şagird yerlik, Aluşağı kənd tam orta məktəbi üçün isə 120 şagird yerlik əlavə korpusların tikintisinin yaxın vaxtlarda həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Ölkə başçısı tərəfindən 2014-cü ilin "Sənaye illi" elan edilməsi də qarşıda yeni vəzifələr qoymuşdur. Rayonda fəaliyyət göstərən sənaye müəssisələrinin genişləndirilməsi, yeni müəssisələrin yaradılması istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü işlərin aparılmasına başlanmışdır. Aparılan irimiqyaslı abadlıq-quruculuq işləri onu deməyə əsas verir ki, 2014-cü ildə qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası vaxtında təmin olunacaqdır. Bəli, Samux dinamik inkişafdadır: yeniləşir və müasirləşir, onun təkəmə siması deyil, vətəndaşların sosial-iqtisadi və maddi rifahı yüksəlmişdir.

Zabit XƏLİLOV,
"Respublika".

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2014-cü ilin mart ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu CƏDVƏLİ

Mərkəzi İH orqanı	Qəbul günü	Qəbulun keçirildiyi şəhər	Əhatə olunan şəhər və rayonlar
Fikrət Məmmədov Ədliyyə naziri	05	Şamaxı	Şamaxı, Ağsu, Qobustan
Hicran Hüseynova Ailə, qadın və uşaq problemləri üzrə dövlət komitəsinin sədri	06	Göyçay	Göyçay, Ağsu, Şamaxı, İsmayilli, Qobustan
Qarib Məmmədov Dövlət torpaq və xəritəçəkmə komitəsinin sədri	07	Lənkəran	Lənkəran, Astara, Masallı, Cəlilabad, Lerik, Yardımlı
Azad Rəhimov Gənclər və idman naziri	11	Masallı	Masallı, Lənkəran, Astara, Cəlilabad, Lerik, Yardımlı
Səlim Müslümov Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri	12	Şirvan	Şirvan, Hacıqabul, Sabirabad, Saatlı
Elman Mehdiyev Dövlət sosial müdafiə fondunun sədri	12	Saatlı	Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Sabirabad, Salyan, Neftçala, Bilasuvar, Cəbrayıl
Mələykə Abbaszadə Tələbə qəbulu üzrə dövlət komissiyasının sədri	12	Qusar	Qusar, Quba, Xaçmaz, Şabran, Siyəzən, Xızı
Zakir Qaralov Baş prokuror	14	Qusar	Qusar, Quba, Xaçmaz, Şabran, Siyəzən
Hüseynqulu Bağurov Ekologiya və təbii sərvətlər naziri	14	İmişli	İmişli, Saatlı, Sabirabad, Beyləqan
Şahin Mustafayev İqtisadiyyat və sənaye naziri	14	Sumqayıt	Sumqayıt, Abşeron
Heydər Əsədov Kənd təsərrüfatı naziri	14	Cəlilabad	Cəlilabad, Lənkəran, Astara, Masallı, Lerik, Yardımlı
Ziya Məmmədov Naqliyyat naziri	14	İsmayilli	İsmayilli, Şamaxı, Ağsu, Qobustan
Oqtay Şirəliyev Səhiyyə naziri	14	Lənkəran	Lənkəran, Astara, Bilasuvar, Cəbrayıl, Cəlilabad, Masallı, Lerik, Yardımlı
Korəm Həsənov Əmlak məsələləri dövlət komitəsinin sədri	14	Mingəçevir	Mingəçevir, Yevlax, Ağdaş, Bərdə, Tərtər
Əli Abbasov Rəhbərlik və informasiya texnologiyaları naziri	15	Tərtər	Tərtər, Yevlax, Ağdam, Bərdə, Xocalı
Elsad İskəndərov Dini qurumlarla iş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri	15	Xaçmaz	Xaçmaz, Quba, Qusar, Şabran, Siyəzən
Mikayıl Cabbarov Təhsil naziri	17	Goranboy	Goranboy, Gəncə, Naftalan, Daşkəsən, Göygöl, Samux, Xocalı
Arzu Rəhimov Səfərbərlik və hərbi xidmətə çağırış üzrə dövlət xidmətinin rəisi	27	Şamaxı	Şamaxı, Ağsu, İsmayilli, Qobustan
Əbülfəz Qarayev Mədəniyyət və turizm naziri	28	Ağsu	Ağsu, Şamaxı, Qobustan, İsmayilli, Qəbələ, Oğuz
Aydın Əliyev Dövlət gümürük komitəsinin sədri	28	Qəbələ	Qəbələ, Oğuz, İsmayilli, Ağdaş

Azercell Telekom MMC ötən ilin hesabatını təqdim etdi

Dünan Nizami Kİno Mərkəzində "Azercell Telekom" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (MMC) informasiya-kommunikasiya texnologiyaları (İKT) elan edilən 2013-cü ilin yekunlarına həsr olunmuş mətbuat konfransı keçirilmişdir. Tədbirdə şirkətin prezidenti Kirill Qaburic çıxış edərək bildirdi ki, 2013-cü il üçün əsas nailiyyət, şəbəkənin 20%-ə qədər rekord səviyyəyə gücləndirilməsi hesab edilir. Belə ki, ötən il ərzində Azercell Telekom 1200-dən artıq yeni baza stansiyası quraşdırıb ki, bunlar da bütün ölkə boyu səs xidmətləri və internet-rabitənin yüksək keyfiyyətini təmin etməkdədir. 2013-cü ilin sonuna Azercell Telekom MMC-nin şəbəkəsi 5500 baza stansiyadan ibarət olub ki, onların da 260-dan çoxu məhz Bakı və Abşeron yarımadasını əhatə edən LTE (4G) şəbəkəsinə xidmət edir və yüksək internet sürəti ilə bərabər, CSFB sistemi üzərindən səsli rabitəni dəstəkləyir. Ötən ildə həmçinin Ookla Net Index tərəfindən aparılan araşdırmaların nəticələrinə əsasən, Azərbaycanda ən yüksək mobil internet sürətini məhz Azercell şirkəti təmin edir. Bundan əlavə, hər ikinci abunəçinin fəal mobil internet istifadəçisi olduğu halda, Azercell abunəçiləri arasında mobil internetdən istifadənin artım göstəricisi 120%-dən artıq olmuşdur. K. Qaburic sözlərinə görə, 2013-cü il Azercell üçün ASAN-İmza, "Ağıllı Ev" və digər layihələrlə yadda qalan olub. Ötən il ərzində Azercell dünyanın 100-dən artıq operatoru ilə roaming tariflərini endirib. Paytaxtda və regionlarda öz xidmət mərkəzləri şəbəkəsinin genişləndirilməsinə davam etdirib. Hazırda 560-dan çox müxtəlif xidmət məntəqəsi fəaliyyət göstərir.

Bu gün şirkətin mobil rabitə şəbəkəsi ölkə əhalisinin 99,8%-ə əhatə edir, abunəçilərin sayı isə 4,5 milyon nəfərə çatmışdır. 2013-cü ildə Azercell dövlət büdcəsinə təqribən 111 milyon manat, ölkədə fəaliyyət göstərirdiyi 17 il ərzində isə 1 milyard manat vəsait ödəyib. Ötən il ərzində Azərbaycan telekommunikasiya sektorunun inkişafına təqribən 84,5 milyon manat, 17 il ərzində isə 1 milyard manat sərmayə yatırmışdır. 2013-cü il ərzində şirkət öz əməkdaşlarının peşəkar inkişafına da 1 milyon manat xərclənmişdir. Sosial layihələrin həyata keçirilməsinə isə 0,4 milyon manat vəsait sərf olunmuşdur.

Tədbirdə mətbuat nümayəndələrini maraqlandıran suallara cavab verildi.

Gülşən HÜSEYNOVA,
"Respublika".

"Synergy Bakı"nın üzvü dünya çempionudur

Azərbaycanın ilk peşəkar velosiped komandası "Synergy Bakı"ya daha bir şad xəbər Kolumbiyadan gəlib. Belə ki, ötən gün bu ölkənin Kali şəhərində start götürən trek yarışları üzrə dünya çempionatında komandamızın avstraliyalı üzvü Lük Deyvison öz ölkəsinin yığmasının heyətində 4000 metr məsafəyə komanda izləmə yarışlarında fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb.

Qeyd edək ki, Beynəlxalq Velosipedçilər İttifaqının (UCI) mövcud qanunları idmançılara həm şose, həm də trek yarışlarında iştirak etməyə imkan verir. Bu da "Synergy Bakı"da şose növündə çıxış edən Lük Deyvisona öz millisi ilə Kolumbiyaya - trek üzrə dünya çempionatına yollanaraq qızıl medal qazanmağa şərait yaradıb.

Həmkarlarını dünya çempionluğu münasibətilə təbrik edən "Synergy Bakı" üzvləri bu nailiyyətin onlara əlavə ruh yüksəkliyi verdiyini bildiriblər.

Xaqani KOSAYEV,
"Respublika".

BİLDİRİŞ

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 49-cu maddəsinə uyğun olaraq kotirovka sorğusu ilə "AzMIU-nun kommunal və kommunikasiya xidmətləri işləri" üzrə satın alınmasını həyata keçirir.

Satınalmada iştirak etmək istəyənlər 05 mart 2014-cü il tarixində saat 17:00-dək Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin tender komissiyasına müraciət edə bilərlər. Təkliflər 06 mart 2014-cü il tarixində saat 11:00-da Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin 309-cu otağında tender komissiyasında açılacaq.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri təkliflərin açılışında iştirak edə bilərlər.

Ünvanımız:
Bakı şəhəri, Ayna Sultanova küçəsi 5
Əlaqə telefonu: 510-64-31
Əlaqələndirici şəxs: Sarvan Səferov

Tender Komissiyası.

naməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;

—iddiaçının son bir ildə analoji işlər üzrə təcrübəsi və potensial imkanları haqqında məlumat.

Sənədlər Azərbaycan dilində 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilində tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi, bank zəmanəti, iş qrafiki istisna olmaqla) 15 aprel 2014-cü il saat 17:00-a qədər, tender təklifi və bank zəmanətlərini isə möhürlənmiş ikitəz zərfdə 21 aprel 2014-cü il saat 17:00-a qədər təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri 22 aprel 2014-cü il saat 11:00-da açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Ünvan: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, N.Rəfi-baylı küç.-9

Telefon: (012) 492-50-70

Faks: (012) 492-50-70.

Tender Komissiyası.

Təhsil şöbəsinin müdiri barəsində olan cinayət işi baxılması üçün məhkəməyə göndərilmişdir

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsində Quba rayon təhsil şöbəsinin müdiri Süleyman Aslanovun qanunsuz hərəkətlərə yol verməsi faktlarına görə başlanmış cinayət işinin istintaqı yekunlaşıb.

Aparılmış istintaqta S.Aslanovun vəzifə səlahiyyətlərindən qulluq mənafehinə zidd olaraq saxta diplomlar əsasında Quba rayon sakinlərini rayon ortada və tam orta məktəblərinə məlumi təyin edilməsinə nail olmaqla həmin şəxslər tərəfindən keyfiyyətsiz tədris aparılmasında, həmçinin dövlət büdcəsindən təhsilin maliyyə-

ləşdirilməsi üçün ayrılmiş 103 min 455 manat məbləğində vəsaitin əmək haqqı kimi onlara qanunsuz olaraq verilməsinə şərait yaranaraq təhsil sistemini nüfuzdan salan hərəkətləri ilə dövlət qanunla qorunan mənafehlərinə mühüm zərər vurmada şübhələr üçün əsaslar olduğundan o, iş üzrə Cinayət Məcəlləsinin 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddəsi ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilmişdir.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin bildirdiyi ki, cinayət işinin istintaqı tamamlanaraq baxılması üçün aidiyyəti üzrə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilmişdir.

Sabunçu rayonunda törədilmiş ağır cinayət hadisəsi üzrə istintaq davam etdirilir

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Xəbər verdiyimiz kimi, fevralın 23-də Sabunçu rayonunda münəcişə zəminində odlu silaha qatılmış atəş nəticəsində Fərid Dövlətoğlu qəsdən öldürülmüş, Yusif Alpaşayev, Akif və Asif Nəzərovların isə xəsarət almaları faktına görə Cinayət Məcəlləsinin 120.1-ci (qəsdən adam öldürmə) və 29,120.2.7-ci (iki və daha çox şəxsi öldürməyə cəhd) maddələri ilə başlanmış cinayət işi üzrə istintaqı idarəsinə həvalə edilmişdir.

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi və Şəhər Prokurorluğu əməkdaşlarının həyata keçirdikləri təxirəsalınmaz istintaq və əməliyyat-əxtisat tədbirləri nəticəsində əvvəllər məhkum olunmuş Gülağa Lətifov tutularaq istintaq cəlb edilmişdir.

Bakı Şəhər Prokurorluğunun daxil olmuş məlumatında bildirilir ki, Yusif Alpaşayev aldığı xəsarətlərdən xəstəxanada vəfat etdiyindən, eyni zamanda, G.Lətifovun torpaq üzərində qanunla müəyyən edilmiş mülkyyət hüququnu pozaraq torpaq sahəsinə özbaşına tutmasında, xuliqanlıq niyyəti, zərərçəkmiş şəxslərin ictimai borclarını yerinə yetirməməsi ilə əlaqədar onun özünü və ya yaxın qohumlarını öldürməyə cəhd, 29,120.2.4-cü (xüsusi əmansızlıq və ümumi təhlükəli üsulla adam öldürməyə cəhd), 29,120.2.7-ci (iki və daha çox şəxsi öldürməyə cəhd) maddələrinə tövfiq edilmişdir.

G.Lətifova həmin maddələrlə ittiham elan edilməklə barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilmişdir.

Hazırda iş üzrə istintaq davam etdirilir.

Dələduzluqla məşğul olan şəxs cinayət başında yaxalanmışdır

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Bakı şəhər sakininin Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinin 161 sayılı "Qaynar xətt" əlaqə mərkəzinə daxil olmuş müraciəti üzrə təxirəsalınmaz əməliyyat-istintaq tədbirləri həyata keçirilmişdir.

Özünü Bakı Slavyan Universitetinin müəllimi kimi təqdim edən Şəlalə Hüseynovanın Bakı şəhər sakinindən ona ali təhsil haqqında diplom təqdim edəcəyi adı ilə 8 min manat pul tələb edərək həmin məbləğin 3,7 min manatını alıb, sonradan qalan 4,3 min manatını alarkən cinayət başında yaxalanmasında şübhələr üçün əsaslar olduğundan fakta görə Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq) və 310-cu (vəzifəli şəxsin səlahiyyətlərini mənimləmə) maddələri ilə cinayət işi başlanmışdır.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin bildirdiyi ki, aparılmış əməliyyat tədbirləri zamanı Ş.Hüseynovanın yaşadığı mənzildən müxtəlif vətəndaşlara aid şəxsiyyətlərinin surətləri, pasportları, diplomları, attestatları, müvafiqyyət kitabçaları, hərbi biletlərinin surətləri və istintaq üçün əhəmiyyət kəsb edən digər sənədlər aşkar olunaraq götürülmüşdür.

Ş.Hüseynova Cinayət Məcəlləsinin həmin maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilərək himayəsində iki azyaşlı övladının olması nəzərə alınmaqla barəsində polis nəzarəti altına vermə növündə qətimkan tədbiri seçilmişdir.

Hazırda Ş.Hüseynova tərəfindən törədilməsi ehtimal olunan digər cinayətlərin aşkarlanması istiqamətində zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

AtaSığorta | 10 il

"AtaSığorta" ASC 2013-cü ilə yekun vurdu

"AtaSığorta" ASC 2013-cü il üzrə fəaliyyətinin nəticələrinə yekun vurmuşdur. Məlumat əsasən cari il ərzində şirkətin sığorta haqqı üzrə yığımları 12,6 milyon manat təşkil etmişdir. 2012-ci ilə müqayisədə sığorta haqqı yığımları 1,7 milyon manatdan çox artmışdır. 2013-cü ildə sığorta ödənişlərinin həcmi əvvəlki ilə nisbətən 0,25 milyon manat artaraq 3,0 milyon manatı ötmüşdür. Şirkətin nizamnamə kapitalı cari ildə 2,6 milyon manat artırılaraq 7,6 milyon manata çatdırılmış, aktivlərin ümumi həcmi isə 21 milyon manatı ötmüşdür. "AtaSığorta" ASC-nin 2013-cü il üzrə balans mənfəəti 1,7 milyon manat təşkil etmişdir.

Bundan əlavə şirkət cari il ərzində həm əməkdaşların sayı, həm də əhatə dairəsinə görə inkişaf etmişdir. Belə ki, 2013-cü il ərzində şirkətə 54 nəfər yeni əməkdaş işə qəbul edilmiş və şirkətin xidmət şəbəkəsinə 1 filial, 6 nümayəndəlik və 5 yeni satış ofisi əlavə olunmuşdur. Bütün qeyd olunanları nəzərə alaraq, şirkət 2013-cü ildə qarşıya qoyduğu hədəfləri yerinə yetirmiş və dinamik inkişafını davam etdirmişdir.

"AtaHolding" Şirkətlər Qrupuna daxil olan AtaSığorta 2004-cü ildən sığorta bazarında fəaliyyət göstərir. Şirkət 22 könüllü və 4 icbari sığorta növü üzrə müştərilərinə xidmət göstərir. İcbari Sığorta Bürosunun təsisçisi və iştirakçısıdır. "AtaSığorta" ASC-nin xidmət şəbəkəsinə 5 filial, 8 nümayəndəlik və 6 satış ofisi daxildir.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzi açıq tender elan edir

Tender 5 (beş) lot üzrə keçirilir:
Lot-1. Dəftərxana xərç
Lot-2. Lerik sts, Saatlı sts, Qazax sts, Kürdəmir sts, Mingəçevir sts, Altağac sts cari təmir işləri

Lot-3. Avadanlıq işlərinin görülməsi
Lot-4. Kimyəvi reaktivlərin alınması
Lot-5. Abadlaşma işlərinin görülməsi.

Tender iştirakçılarna təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçılarn lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər iştirak haqqını aşağıda göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu ala bilərlər.

İştirak haqqı:
Lot-1 — 50 (əlli) manat
Lot-2 — 120 (yüz iyirmi) manat
Lot-3 — 100 (yüz) manat
Lot-4 — 100 (yüz) manat
Lot-5 — 50 (əlli) manat.
DXA

Kod: 210005

VÖEN: 1401555071

M/h: AZ85NABZ0136010000003003944

S.W.I.F.T.: CTREAZ22

Adı: AMEA RSXM

H/H: AZ34CTRE000000000004138305

VÖEN: 1700434611

Büdcə səviyyəsinin kodu: 1

Büdcə təsnifat kodu: 4138305

Maddə: 142319

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

—tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;

—tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

—tender təklifi (zərflərin açıldığı gündən sonra 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

—tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra 60 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);

—Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanlarından arayış;

—iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;

—iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizam-

